

Újvidéki Egyetem
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
MTTK
Szabadka

FELVÉTELI TÁJÉKOZTATÓ

Szabadka, 2013. február

FELVÉTELI TÁJÉKOZTATÓ

Kiadó: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

A kiadásért felel: dr. Takács Márta, ügyvezető dékán

Szerkesztő: dr. Czékus Géza, dékánhelyettes

Műszaki szerkesztők: Námesztovszki Zsolt, Vinkler Zsolt

Lektor: Huszka Márta

Példányszám: 200

CIP – Каталогизacija y publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

378.6:37(497.113 Subotica)(036)

MAGYAR Tannyelvű Tanítóképző Kar (Szabadka)

Felvételi tájékoztató [Elektronski izvor] / Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka ; [szerkesztő Czékus Géza]. – Szabadka : Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, 2012. – 1 elektronski optički disk (CD-ROM) : tekst, slika ; 12 cm

Tiraž 200.

ISBN 978-86-87095-18-2

1. Czékus, Géza [уредник]

a) Учительски факултет на мађарском наставном језику (Суботица) – Информатори
COBISS.SR-ID 269900295

TARTALOMJEGYZÉK

Beköszöntő	5
A szabadkai tanítóképzés történetéből.....	6
Tanító- és óvóképzés 2013	8
Általános tudnivalók.....	8
Hallgatói élet – HÖK.....	9
Hogyan lehet bejutni a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karra?.....	10
Bemutatkozik a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar.....	12
Elérhetőségek.....	12
Gyakorló intézmények.....	14
A Kar oktatási és oktatást segítő szervezeti egységei.....	17
Munkafeltételek	21
Mobilitás.....	23
A képzések.....	24
Tudomány és kultúra	24
A képzések szerkezete	26
A tanítók és az óvodapedagógusok akadémiai alapképzése.....	26
A tanítók akadémiai mesterképzésének tanterv-szerkezete.....	34
A Bolognai Folyamattal és az új felsőoktatási rendszerrel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók	38
Kreditpontok.....	38
A tanulmány kimenetele.....	38
A tanulmányok fajtái és ciklusai.....	39
Képzési szintek.....	39
A vizsga	40
Mobilitás.....	40
Kötelező és választható tantárgyak.....	41
A tanulmányok finanszírozása.....	42
A hallgatók jogai és kötelezettségei	42
Felvételi tesztek	44
A magyar nyelv és irodalom felvételi vizsga feladatsorai.....	45
Tájékozottsági és műveltségi tesztek.....	121
Képtár	187
A tanítóképző tanárai, tanársegédei és munkatársai.....	187
Néhány kép egyetemistáink tevékenységéből	207
Jelentkezési lap	212

Beköszöntő

KEDVES ÉRETTSÉGIZŐ ÉS ZÁRÓVIZSGÁZÓ TANULÓK!

Szeretettel köszöntünk Titeket a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kart bemutató virtuális séta kezdetén.

Az ember életében több olyan döntés is van, amelyek hosszú távon meghatározzák jövőjét. Az első ilyen fordulópont a középiskola megválasztása volt. Most pedig – már érett fejjel – arról kell döntenetek, hogy merre tovább, mely felsőoktatási intézmény mely oktatási programja és formája felel meg legjobban érdeklődéseteknek és személyiségeteknek.

Vannak közöttetek, akik már döntöttek. Döntésüket alapos informálódás előzte meg. De minden döntés helyességét az idő igazolja majd.

Sokan vagytok, akik még nem határozatok. Sokan még mérlegeltek, hogy képességeiteknek, érdeklődéseteknek, vágyaitoknak mi felel meg legjobban.

Ehhez a választáshoz kívánunk segítséget nyújtani ezzel a tájékoztatóval, illetve – azoknak, akik megtisztelik intézményünket és eljönnek nyílt napunkra – élőszóban és a Tanítóképző falain belül nyújtunk információt.

Kiadványunkból Karunkról, szakjainkról, a tanulást segítő lehetőségekről, az egyetemista élet örömeiről és gondjairól sok részletet megtudhattok.

Előljáróban elmondjuk, hogy:

- Karunk az egyetlen olyan felsőoktatási intézmény Szerbiában, ahol minden tantárgyat magyar nyelven adnak elő;
- az országban csak itt folyik majdan magyar nyelven (anyanyelven) oktató tanítók képzése;
- a tantárgyfelelős oktatóink valamennyien tudományos fokozattal rendelkeznek;
- anyaországi és újvidéki vendégtanárok segítik a Kar munkáját;
- az alapképzés befejeztével mód van mesterdiploma megszerzésére is;
- a Karunkon végzett hallgatók felkészültsége több területen kínál valós elhelyezkedési lehetőséget;
- a hallgatók száma más karokhoz képest alacsony. Ezért nyílt, kollegiális, olykor családi légkör uralkodik, amelyben a hallgatók jól érzik magukat.

Válasszátok a Tanítóképzőt, várjuk jelentkezésüket!

Azok jelentkezzenek, akik elhivatottságot éreznek a gyerekek iránt!

Dr. Czékus Géza
dékánhelyettes

A szabadkai tanítóképzés történetéből

1778-tól 2012-ig

Amikor a kis elsős elengedi édesanyja kezét, az első kéz, amelybe belekapaszkodik, az óvó vagy a tanító nénié. Nemcsak a gyerek vár tőle segítséget, hanem a szülő is rábízta gyerekeit. Gyakran az óvónő vagy a tanító fogékonyabb a gyerek problémája iránt, türelmesebb, megértőbb, mint a szülő. Az óvónő és a tanító a gyerek számára az első találkozás a társadalommal, és a második szülő. Ő nyitja meg az élet ablakait.

Az oktatási rendszerben betöltött szerepe kulcsfontosságú. Az anyanyelvi műveltség mellett ő alapozza meg és alakítja ki a készségek, jártasságok és szokások egész sorát. Ezért a társadalom számára sohasem volt közömbös az óvónők és a tanítók képzése. Habár nem kapják meg a keresetek ranglistáján az őket megillető helyet, a társadalom velük szemben támasztja a legtöbb követelményt: oktassanak és neveljenek. A kisebbségi pedagógusokra ez fokozottan is érvényes, hiszen számtalan olyan problémával is meg kell, hogy küzdjön a kisgyerekek, amellyel másoknak nem kell.

Az óvodapedagógusi és a tanítói pálya nem foglalkozás, hanem hivatás – „Csak attól tanulunk, akit szeretünk” (Goethe).

Vidékünkön a magyar tanítóképzés bölcsője Szabadka. 1778-tól folyik itt szervezett képzés. Gyökeres változás csak a két háború közt, valamint a kilencvenes években bekövetkezett zombori áthelyezéskor történt, amikor megszüntették, illetve „csak” áthelyezték a természetes nyelvi környezetéből.

Vonzásköre főleg 1945 után volt nagy, hiszen az 1946–1952 időszakot leszámítva, amikor Újvidéken is folyt magyar nyelvű oktatás, Jugoszláviában ez volt az egyetlen magyar tanítóképző. A vajdasági magyarokon kívül Szabadka adott otthont a horvátországi és szlovéniai magyar ajkú képzősöknek is. Napjainkban a hallgatók zöme szabadkai, zentai és Tisza melléki.

Egy feljegyzésből tudjuk, hogy már 1881-ben, a négyosztályos állami tanítóképzőben modern, széles látókörű, a tanítás anyagát jól ismerő, a neveléstanban, a lélektanban, a logikában és különösen a módszertanban jártas tanítókat képeztek. A tanítóképzőnek saját gyakorló elemi iskolája volt. Az akkori Magyarországon mindössze kettőben képeztek tanítónőket – az egyik iskola Budán, a másik Szabadkán volt.

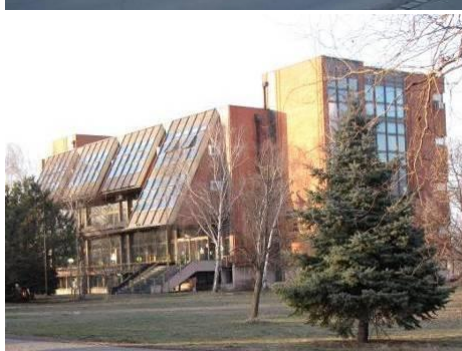
A Szabadkai Tagozat beindítása reményeket keltett, de a feltételek messze nem voltak megfelelőek. Mindössze két állandó tantermet használhattak a hallgatók, tanári, kabinetek, konzultációs helyiség, könyvtár nem volt. Mindössze néhány száz kötetes könyvállománnyal rendelkezett a Tagozat, internethozzáférés nem volt. A Tagozat legkorszerűbb számítógépe egy PC-II volt, irodai használatban.

A **szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar** az Újvidéki Egyetem legfiatalabb kara. A zombori Pedagógiai (volt Tanítóképző) Kar szabadkai Tagozata 2006-ban önállósult új intézménnyé.

Ma a tanítójelöltek képzése mellett óvodapedagógus-képzés is folyik, illetve a tanítók mesterképzése. Az oktatás a Strossmayer utca 11. szám alatti Sárga Házban folyik.

A Sárga Házban megvannak azok a személyi és tárgyi feltételek, amelyek szavatolják a minőségi oktatást és képzést

A fenti épületekben folyt tanítóképzés Szabadkán: 1. P. Drapšin (Gombkötő) utca (1871); 2. Korzó (Kossuth u.) – a Belgrád Áruház helyén (1873–1898); 3. Lazar Nešić Vegyészeti és Technológiai Középiskola (1898–1918); 4. I. G. Kovačić Általános Iskola, egykor a Vörös Ökör Iskola (1918–1941); 5. J. J. Zmaj Á. I. – egykor a Miasszonyunkról elnevezett általános iskola (1941-től többször is); 6. M. Gubec u. (1945); 7. Bánia u. (1965–1993, 1998–1999, 2004–2006); 8. Építőmérnöki Kar (1999–2004)

Tanító- és óvóképzés 2013

Általános tudnivalók

Karunkon akadémiai alapképzés és mesterképzés folyik. Mindhárom program akkreditált, azaz megfelelt a szigorú követelményrendszernek és államilag elismert.

A programok összeállításakor a Kar nagy gondot fordított arra, hogy ne csak érdekes, hanem *értékes, piacképes* tudáshoz jussanak az MTTK végzős hallgatói.

A tanárok és hallgatók aránya megengedi, hogy a képzés gyakorlat-orientált legyen, hiszen a 2012/13-as iskolaév kezdetén az alapképzés 4 évfolyamára 207, a mesterképzésre pedig 33 hallgató iratkozott be.

A tantárgyak (mai szóhasználatban kurzusok) legtöbbször interdiszciplináris, hiszen a tanító- és óvóképzés több határterület hatékony együttműködését igényli.

Akadémiai alapképzésünk (BA) két szakon folyik: **osztálytanítói** és **óvodapedagógusi**.

A képzés ideje 4 év. Az oktatás a Bolognai Folyamatnak megfelelő (lásd a folytatásban). A hallgatók az akadémiai alapképzés után az *okleveles tanítói*, illetve *okleveles óvodapedagógusi* minősítést szerzik meg. Választhatnak, hogy kilépnek-e a munkaerőpiacra, vagy tovább mélyítik tudásukat egy meghatározott területen (valamely módszertanból), ahol még összetettebb pedagógiai és pedagógusi képességekre tesznek szert. Az adott terület mesterévé (master, MA), tényleges szakértőjévé válnak. Ez még egy év továbbtanulást jelent, amelynek lezárásaként a hallgató megkapja az okleveles (mester/master) rangfokozatot: *tanító – mester*.

A Kar a **minőséges képzésre** helyezi a hangsúlyt. Ezt a megfelelő szakkáder (vajdasági egyetemi oktatói fokozattal rendelkező tanárok és magyarországi vendégtanárok), laboratóriumok és a korszerű oktatástechnológia szavatolja. Az **általános, általános pedagógiai/pszichológiai** tantárgyak mellett szűkebb értelemben vett **szaktantárgyakat, szakmódszertanokat és választható tárgyakat** is hallgatnak a hallgatók. A klasszikus előadások mellett a hallgatók gyakorlati oktatásban, szemináriumok munkájában, önálló kutatómunkában is részt vesznek. Elsősorban a negyedévesek a **gyakorlati oktatás** keretein belül számtalan tanítási órát és foglalkozást tartanak meg. A képzés végén képzettségüket diplomamunka megírásával és megvédésével igazolják. A hallgatói kommunikációt és adminisztrációt korszerű informatikai rendszer biztosítja.

Az elvárások nagyok: szakmailag jól képzett óvodapedagógus- és tanítókáder kinevelése, aki különböző kívánalmaknak (műveltség, nemzeti öntudat, azonosság-tudat, erkölcs, szervezőképesség stb.) is eleget tud tenni. Tudásával, képzettségével nemcsak az óvodapedagógusi vagy tanítói pályán tud érvényesülni.

A Kar több hazai, anyaországi és más határon túli intézménnyel tart fenn szoros kapcsolatot, részben **csereprogramok**, részben közös **oktatási és kutatási programok** megvalósítása érdekében. Csak néhány ezek közül: Szegedi Tudományegyetem, Debreceni Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem, ELTE, Óbudai Egyetem, Selye János Egyetem (Komárom), Partiumi Keresztény Egyetem (Nagyvárad), Eszéki Egyetem.

Az intézménynek a Sárga Ház ad otthont (Strossmayer utca 11.), amely jelentős részét már felújították és a legkorszerűbb eszközökkel szerelték fel. Itt kap helyet a gazdag könyvtár és néhány szaklaboratórium is.

A mintegy 150 személyt befogadó díszterem a Kar legszebb helyisége. Diplomaosztók, konferenciák, könyvbemutatók, tanítók osztálytalálkozójának és egyéb ünnepek helyszíne.

Hallgatói élet - HÖK

A Kar hallgatóit tömörítő **Hallgatói Önkormányzat (HÖK)**, a hallgatók érdekképviselője nagyon aktív. Sokrétű feladatokról lát el. Igyekezik segíteni a hallgatók beilleszkedését, ellátja képviselői feladatát a Kar vezetésében. Emellett azt is nagyon fontosnak tartja, hogy az aktivisták példamutatók és irányadók legyenek a Karon tanulók számára. Mivel a pedagógiai pálya nagyfokú szociális érzékenységet követel, így kiemelten fontosnak tartják, hogy a mindennapi tevékenységük során is egy humánus vonalat képviseljenek, annak érdekében, hogy a másokon való segítség természetessé váljon az itt tanulók számára. Több ízben segítettek már a szabadkai Kolevkiát, gyűjtöttek már taneszközöket a romániai csángó magyar gyerekeknek, de a véradásban is jeleskedtek.

A HÖK munkatársai jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a **hallgatói csereprogramokban** és diákköri konferenciákon a hallgatóink jól szerepeljenek.

A hallgatók közös MOODLE platformon kommunikálhatnak egymással és az oktatóikkal, de rendszeresen tartják egymással a kapcsolatot a közösségi portálokon is.

Ami a szórakozást illeti, most már az MTTK-nak is van gólyabulija, amit a hallgatóik szerveznek. Ennek bevételét rendre jótékonykodásra fordítják. Jövőbeni terveik egyik legjelentősebbike, hogy a Karon tanulókat minél hamarabb megismertessék, bevonják a gyerekekkel való munkába, annak érdekében, hogy minél többet tapasztaljanak a pedagógusi hivatásból és minél felkészültebben vágjanak bele a tanári hivatásba. Hiszen „A munkálkodási kedvet Isten áldásul adta az embernek” (Iványi, 1888).

Az egyetem tehát több mint oktatási intézmény. Valójában kultúraformáló erő, kreatív közösség, amely az egyén egész életére nézve meghatározó lehet. A tanárok célja az, hogy az egyetemisták ne csupán hallgassanak, hanem hallassák hangjukat az egyetemen és azon kívül is. A Karon folyó közösségi élet az egyik legfontosabbja annak, hogy az innen kikerülők aktív, cselekvő, gondolkodó pedagógusok legyenek.

Hogyan lehet bejutni a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karra?

– az akadémiai alapképzés felvételi tudnivalói –

Terveink szerint az első éven **35 hely** lesz a tanítójelöltek számára. Húszan kezdenek tanulmányaikat a költségvetés terhére, 15-en pedig önköltséges alapon. Az óvodapedagógus szakra 15+5 hallgatót veszünk fel. A tandíj tavaly 50000 dinár volt, amelyet egy vagy négy részletben lehet befizetni.

Az Oktatási Minisztérium által kiírt pályázatra minden olyan személy jelentkezhet, akinek négyéves középiskolai végzettsége van.

A felvételi vizsga előtt minden jelölt három képességvizsgán esik át: a beszédképesség, fizikai képességek és a zenei képességek megállapítása kötelező. Aki nem felel meg valamely vizsgán, az nem vehet részt a felvételin.

A felvételi vizsga két részből áll. A magyar nyelv és irodalom, valamint az Általános tájékozottsági teszt megoldásából. Az előző az érvényben lévő gimnáziumi anyagra épül, az utóbbihoz nincs irodalom (a maratoni táv hosszától az Aida c. opera zeneszerzőjéig bármilyen kérdés előfordulhat) – a jelölt tájékozottságára épül.

A szükséges jelentkezési űrlapokat a Kar tanulmányi előadójánál szerezhetik be az érdeklődők.

A felvételi elérhető összpontszáma 100. A középiskolai átlageredmények összegének a kétszeresét hozza a tanuló a középiskolából (pl. ha szinkritűnő, akkor $4 \times 5,00 = 20 \times 2 = 40$ pontot) – ez legfeljebb 40 pont. 30-30 pontot gyűjthet össze a felvételi teszteken. A felvételi vizsgát akkor tette le a jelölt, ha a két teszten összesen legalább 14 pontot elért. A jelölt, aki a felvételi vizsgán 14 pontnál kevesebbet ér el nem tette le a felvételi vizsgát, nem lesz rangsorolva és nem iratkozhat be a Tanítóképző Karra. A végső rangsorolás a megvalósított pontok alapján történik. Azonos pontszám esetén az érettségi eredménye, illetve a köztársasági és szövetségi versenyek eredménye dönt.

A Kar felvételi-felkészítőt szervez. A felkészítő öt alkalommal lesz, összköltsége 5000 dinár. Az előadások 9 órákor kezdődnek az alábbi beosztása szerint:

Időpont	Tárgy	Oktató
2013. III. 16.	Magyar nyelv	prof. dr. Bene Annamária
III. 23.	Helyesírás	mgr. Takács Izabella
IV. 13.	Irodalom	prof. dr. Hózsza Éva
IV. 20.	Matematika és természettudományok	doc. dr. Takács Márta és prof. dr. Czékus Géza
IV. 27.	Általános tájékozottság	Samu J. Vilmos

A felvételi várható időpontja: július első hete.

Az egyetemek felvételi pályázatát az Oktatási Minisztérium írja ki (a Magyar Szó, a Hét Nap, a Szabadkai Rádió, Pannon Rádió, Pannon TV is közli).

A jelentkezés **tervezett**, de nem pontos **dátuma**: június vége, július eleje.

Szükséges iratok:

- a négy középiskolai év bizonyítványa – hitelesített fénymásolat;
- diploma/érettségi hitelesített fénymásolata;
- munkaegészségügyi szakorvos által kiadott orvosi bizonylat;
- eredeti anyakönyvi kivonat;
- a képességvizsga díjának befizetését igazoló számla (1000 dinár).

Képességvizsgák területei:

- testnevelés;
- zenei képességek;
- beszédkészség.

Felvételi vizsga (mindkettő ugyanazon a napon)

1. magyar nyelv és irodalomból és

2. általános tájékozottság teszt – ezen belül a természettudományi és matematikai alapfogalmak

Mindkét teszt 30-30 kérdésből áll.

A felvételire a **személyazonossági igazolványt** és a felvételi vizsga költségeire befizetett összeg elismervényét (4500 dinár) kell hozni.

Az előzetes ranglista közzététele: a felvételit követő napon.

A végleges lista közzététele: a fellebbezési időszakot követő első napon.

Iratkozás: a lista közzététele utáni napokban, 9–12 óra között

Az **iratkozáshoz** a következő iratok kelleneek:

- a négy középiskolai év eredeti bizonyítványa;
- eredeti diploma/érettségi;
- 3 db fénykép (ezek közül egy 2x2 cm-es)
- az iratkozás/biztosítás költségeire befizetett összeg elismervénye (5000 dinár).

A 2012-ben önköltségi alapon továbbtanulók évi tandíja 50000 dinár volt, ezt 4 részletben lehetett törleszteni.

Érdeklődni, majd jelentkezni munkanapokon 8–12 óra között lehet a Tanulmányi osztályon (Dudás Éva, Fabó Ildikó).

Kövessék a Kar honlapját!

A MESTERKÉPZÉSRE SZEPTEMBERBEN LEHET JELENTKEZNI, ANNAK FELVÉTELI FELTÉTELEIRŐL A TANULMÁNYI OSZTÁLYON LEHET ÉRDEKLŐDNI.

*A LEENDŐ TANÍTÓKAT, ÓVODAPEDAGÓGUSOKAT,
AKIK A MAGYAR NYELVŰ OKTATÁST SZÍVÜGYÜKNEK TARTJÁK,
SZERETETTEL VÁRJUK!*

A SZABADKAI MAGYAR TANNYELVŰ TANÍTÓKÉPZŐ KAR

Bemutakozik a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar

Elérhetőségek

Cím:

Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
(Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku)
24000 Szabadka, Strossmayer u. 11.
Tel. (024) 624-444
office@magister.uns.ac.rs
www.magister.uns.ac.rs
Folyószámlaszám: 840-2061666-44

A Kar vezetősége

Dr. Takács Márta, egyetemi rendkívüli tanár, ügyvezető dékán
Tel. (024) 624-404

Dr. Ivanović Josip, egyetemi rendkívüli tanár, oktatási dékánhelyettes
Tel. (024) 624-445

Dr. Czékus Géza, egyetemi rendes tanár, módszertannal és doktori iskolával megbízott dékánhelyettes
Tel. (024) 624-445

Dr. Lepeš Josip, docens, gazdasági dékánhelyettes
Tel. (024) 624-445

Dékáni hivatal

Nagy Kanász Viola, hivatalvezető
Tel. (024) 624-444, office@magister.uns.ac.rs
Siflis Ágota, szervező
Tel. (024) 624-444 office@magister.uns.ac.rs
Vinkler Zsolt, informatikus
zsolt.vinkler@magister.uns.ac.rs

Tanszékvezetők

Nyelvi és Irodalmi Tanszék:

Dr. Hózsza Éva, egyetemi rendes tanár
Tel. (024) 624-418 (tanári)

Társadalomtudományi Tanszék

Dr. Ivanović Josip, egyetemi rendkívüli tanár
Tel. (024) 624-445

Természettudományi Tanszék

Dr. Takács Márta, egyetemi rendkívüli tanár
Tel. (024) 624-404

Művészeti és Testnevelési Tanszék

Dr. Lepeš Josip, egyetemi docens
Tel. (024) 624-445

Didaktikai és Módszertani Tanszék

Dr. Czékus Géza, egyetemi rendes tanár

Tel. (024) 624-445

A tanulmányi ügyekben eljáró személy

Dudás Éva, osztályvezető

Tel. (024) 624-401

Fabó Ildikó, referens

Ügyfelfogadás: hétfő–péntek 10–12^h

Könyvtár

Huszka Márta, könyvtáros

Vinkó Attila, könyvtáros

(024) 624-402

Gyakorló intézmények

Majsai Úti Általános Iskola
24000 Szabadka, Majsai út 87.
Igazgató: mgr. Tóth Szilvia
Tel. (024) 576-700

Széchenyi István Általános Iskola
24000 Szabadka, Karadorde út 94.
Igazgató: Fehérvári Magda
Tel. (024) 555-839

Óvodák:

Naša Radost – igazgató: Jašo Šimić

24000 Szabadka, A. Aškerc u. sz.n.

Tel.: (024): 646-410

Maštalica

24000 Szabadka, Majsai út 95.

Objektumvezető: Milica Omerčić

Tel. (024) 557-304

Kolibri

24000 Szabadka, Ivan Goran Kovačić u. 9.

Objektumvezető: Glimber Hajnalka

Tel. (024) 555-288

Veverica
24000 Szabadka Frangepán u. 13
Objektumvezető: Majdanović Gyöngyi
Tel. (024) 555490

A Kar oktatási és oktatást segítő szervezeti egységei

1. NYELVI ÉS IRODALMI TANSZÉK

Tudományterületek – tantárgyak:

- 1.1. Nyelvtudomány
- 1.2. Irodalomtudomány (magyar irodalom)

Tanszékvezető:

Dr. Hózsza Éva, egyetemi rendes tanár

Oktatók:

Bács Ódry Ágnes, előadó
Dr. Bene Annamária, egyetemi rendkívüli tanár
Dr. Bogner István, egyetemi rendes tanár
Gábrity Eszter, tanársegéd
Dr. Francišković Dragana, egyetemi docens
Hegedűs Katinka, tanársegéd
Dr. Hózsza Éva, egyetemi rendes tanár
Samu János Vilmos, tanársegéd
Dr. Németh Ferenc, egyetemi docens
Mgr. Takács Izabella, tanársegéd
Dr. Vukov Raffai Éva, egyetemi docens

2. TÁRSADALOMTUDOMÁNYI TANSZÉK

Tudományterületek – tantárgyak:

- 2.1. Neveléstudomány
- 2.2. Pszichológiai tudományok
- 2.3. Gyógypedagógiai tudományok
- 2.4. Történelemtudomány
- 2.5. Társadalomtudományok
- 2.6. Bölcsészeti tudományok
- 2.7. Művelődéstörténet (interdiszciplináris tudományterület)

Tanszékvezető:

Dr. Ivanović Josip, egyetemi rendkívüli tanár

Oktatók:

Beke Ottó, tanársegéd
Dr. Bertók Rózsa, egyetemi docens (vendégtanár)
Csapó Mónika, tanársegéd
Dr. Démuth Ágnes, egyetemi docens (vendégtanár)
Dr. Gábrity Molnár Irén, egyetemi rendes tanár (vendégtanár)
Grabovác Beáta, tanársegéd
Dr. Ivanović Josip, egyetemi rendkívüli tanár
Dr. Káich Katalin, egyetemi rendes tanár (vendégtanár, emerita)
Mgr. Námesztovszki Zsolt, tanársegéd (részben)
Dr. Pintér Krekity Valéria, egyetemi docens (részben)
Dr. T. Molnár Gizella, egyetemi docens (vendégtanár)

Törteli Ágnes, tanársegéd
Dr. Vučinić Vesna, egyetemi docens (vendégtanár)

3. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TANSZÉK

Tudományterületek – tantárgyak:

- 3.1. Matematika
- 3.2. Biológia
- 3.3. Fizika
- 3.4. Kémia
- 3.5. Földrajz
- 3.6. Informatika

Tanszékvezető:

Dr. Takács Márta, egyetemi rendkívüli tanár

Oktatók:

Dr. Bózsza Pál, egyetemi rendes tanár (vendégtanár)
Dr. Czékus Géza, egyetemi rendes tanár
Dr. Csanádi János, egyetemi rendes tanár (vendégtanár)
Dr. Gúth Imre, egyetemi rendkívüli tanár (vendégtanár)
Dr. Győri Lukrécia, egyetemi docens (vendégtanár)
Horák Rita, tanársegéd
Dr. Pletl Szilveszter, egyetemi docens
Mgr. Námesztovszki Zsolt, tanársegéd
Dr. Péics Hajnalka, egyetemi rendkívüli tanár (vendégtanár)
Dr. Stankov Gordana, tanársegéd
Dr. Takács Márta, egyetemi rendkívüli tanár

4. MŰVÉSZETI ÉS TESTNEVELÉSI TANSZÉK

Tudományterületek – tantárgyak:

- 4.1. Zenekultúra
- 4.2. Képzőművészeti kultúra
- 4.3. Testnevelési kultúra

Tanszékvezető:

Dr. Lepeš Josip, egyetemi docens

Oktatók:

Dr. Balažević Éva, oktató
Dr. Farkas Róbert, egyetemi docens
Dr. Huszár Elvira, egyetemi rendkívüli tanár
Halasi Szabolcs, tanársegéd
Dr. Lepeš Josip, egyetemi docens
Dr. Mandarić Sanja, egyetemi docens
Mgr. Torok Melinda, oktató

5. DIDAKTIKAI ÉS MÓDSZERTANI TANSZÉK

Tudományterületek – tantárgyak:

- 5.1. A magyar nyelv és irodalomtanítás módszertana
- 5.2. A matematikatanítás módszertana
- 5.3. A természet és társadalom tanításának módszertana
- 5.4. A zenekultúra tanításának módszertana
- 5.5. A képzőművészeti kultúra tanításának módszertana
- 5.6. A testnevelés tanításának módszertana
- 5.7. A szerb mint nem anyanyelv tanításának módszertana
- 5.8. Az idegennyelv-tanítás módszertana

Tanszékvezető:

Dr. Czékus Géza, egyetemi rendes tanár

Oktatók:

Bács Ódry Ágnes, tanársegéd
Dr. Czékus Géza, egyetemi rendes tanár
Dr. Balažević Éva, oktató
Dr. Bene Annamária, egyetemi rendkívüli tanár
Dr. Bogner István, egyetemi rendes tanár
Dr. Francišković Dragana, egyetemi docens
Gábrity Eszter, tanársegéd
Halasi Szabolcs, tanársegéd
Hegedűs Katinka, tanársegéd
Horák Rita, tanársegéd
Dr. Lepeš Josip, egyetemi docens
Major Lenke, tanársegéd
Dr. Pintér Krekity Valéria, egyetemi docens
Mgr. Takács Izabella, tanársegéd
Mgr. Torok Melinda, oktató
Törteli Ágnes, tanársegéd
Dr. Vukov Raffai Éva, egyetemi docens

A SZAKSZOLGÁLAT MUNKATÁRSAI

Titkár: Hugyik Eleonóra

Dékáni hivatal: Nagy Kanász Viola, hivatalvezető

Siflis Ágota, szervező

Tanulmányi osztály: Dudás Éva, osztályvezető

Fabó Ildikó, referens

Könyvtár: Huszka Márta, vezető könyvtáros

Vinkó Attila, könyvtáros

Informatikus: Vinkler Zsolt

Gazdasági osztály: Patarcsity Ibolya, osztályvezető

Đukić Tatjana

Prijić Nevenka

Portaszolgálat: Jánosi Zoltán

Cindel Gábor

Takarító szolgálat: Szűcs Margit

Szűcs Ildikó

Milekić Vesna

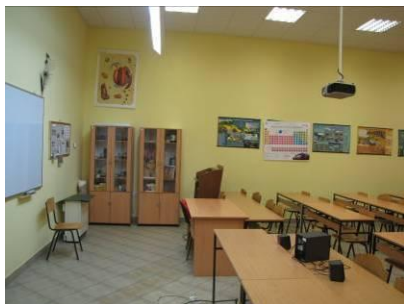
Munkafeltételek

A Tanítóképző Kar hét tanteremmel rendelkezik. Ezek közül négy szakosított (zene-, informatika-, biológia- és rajzterem). Emellett díszterme és könyvtára van.

A tantermek jól felszereltek (laptop, video-projektor, CD/DVD-lejátszó, írásvetítő, zongora, interaktív tábla és egyéb taneszközök).

Az informatikai kabinet berendezését Esztergom önkormányzata ajándékozta a Karnak. Az interaktív táblát a hallgatók rendszeresen használják .

A biológiaterem is jól felszerelt. Itt kapott helyet a környezetvédelmi faliújság is.

A rajzteremben számtalan izgalmas, érdekes alkotás születik. Ezek egy része a helyiséget díszíti, de gyakran kiállításon láthatók.

A könyvtár mintegy 25000 kötettel rendelkezik, de kölcsönözhetőek CD-k és DVD-k is. A könyvtár egyben az olvasóterem is.

A könyvtárban és az informatikateremben egész napos internethozzáférés biztosított.

A Kar könyvtárában napról napra gyarapszik

A negyedévesek a kiscsoportos gyakorlati oktatást a gyakorló iskolákban és gyakorló óvodákban tartják.

Mobilitás

Kevés olyan felsőoktatási intézmény van az országban, amely akkora figyelmet szentel a hallgatói mobilitásra, mint az MTTK: részben a tantermen kívüli oktatást szorgalmazza (gyakorló iskolák, szakmai kirándulások, terepi adatgyűjtések), részben pedig az **anyaországi részképzést**. Évente sok hallgató jut el valamely magyarországi testvérintézménybe, ahol 1–3 hónapot töltenek el, vagyis az idő alatt ott folytatják tanulmányaikat.

Szarvason hallgatóink látták a világhírű Arborétumot, a történelmi Magyarország középpontját. Ellátogattak a Tessedik Sámuel Egyetemi Központ Pedagógiai Karára, ahol egy tanórán és egy felzárkóztató oktatáson is részt vettek.

Mi indokolja ezt?

A felsőoktatásban eltöltött évek azok, amelyek a legszabadabb és legmobilabb évek egy ember életében. A Kar meggyőződése, hogy a külföldi tanulmányok szerves részét képezik a hallgató egyetemi pályafutásának. Ezért az igyekezet, hogy minél több fiatal kerüljön ki tanulmányai során külföldre.

A képzések

A Kar alaptevékenysége az oktatás, melynek különböző formái vannak:

1. Akadémiai alapképzés – BA (tanítói szak – tanító képesítést nyernek a hallgatók)
2. Mesterképzés – MA (szak módszertanokból) (tanító – mester képesítést nyernek a hallgatók)
3. Akadémiai alapképzés (óvodapedagógus szak – okleveles óvodapedagógusi képesítést nyernek a hallgatók)
4. Szakmai továbbképzés
 - felzárkóztatási programok a főiskolát végzettek számára (tanítói és óvóképző szak)
 - folyamatos szakmai továbbképzés szemináriumok formájában. A Karnak több akkreditált programja is volt/van.
5. Egyetemek közötti megállapodásokon alapuló képzések, például a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Karral két másoddiplomás képzést is szervezett már a Kar, és továbbiak várhatók.

Tudomány és kultúra

A Kar egyben oktatási és tudományos intézmény is. Tanárai és tanársegédei számtalan hazai és külföldi összejevetelen számoltak be kutatási eredményeikről, amelyeket rendszeresen publikálnak is. Jelentős helyet foglal el a Kar életében az évente megrendezésre kerülő **nemzetközi tudományos konferencia**. Ezen több országból érkezett vendégelőadók is részt szoktak venni. Az elhangzott előadások könyv vagy CD formájában kerülnek közlésre.

A nemzetközi tudományos konferencia plenáris előadása és a szekció résztvevői

A tanárok és tanársegédek eddig mintegy 20 tankönyvvel, szöveggyűjteménnyel és módszertani kézikönyvvel segítették a hallgatók munkáját. Jelent már meg e-book (elektronikus tankönyv) is. Az oktatók többsége tudományos projektumokon is dolgozik. A Kar kiállítások, könyvbemutatók szervezésével is foglalkozik.

A Liszt Ferenc életét és munkásságát bemutató kiállítást a szabadkai Magyar Főkonzulátus felajánlásából mutattuk be, és nem csak a hallgatók nézték meg

A képzések szerkezete

A tanítók és az óvodapedagógusok akadémiai alapképzése

(a 2008-ban akkreditált és ma is érvényes program)

TANTERV

I. évfolyam

S. sz.	Szak	Kurzus, tantárgy	Szemeszter		ECTS	
			I	II	I	II
1.	T, Ó	Szerb mint nem anyanyelv	1+2	1+2	3	3
2.	T, Ó	Bevezetés a pedagógiába	2+1		3	
3.	T, Ó	Nevelésemélet		2+1		4
4.	T, Ó	Bevezetés a pszichológiába	2+1		4	
5.	T, Ó	Fejlesztésteoretika		2+1		4
6.	T, Ó	Az informatika alapjai	1+1		2	
7.	T, Ó	Oktatásinformatika		1+1		2
8.	T	Történelem		2+1		4
9.	Ó	Az iskoláskor előtti nevelés története		2+1		4
10.	T, Ó	Helyesírás	1+3		4	
11.	T, Ó	Hangtan	2+1		4	
12.	T	Matematika I.		2+2		5
13.	Ó	Matematikai alapfogalmak		2+2		5
14.	T	A zenekultúra alapjai	2+2		4	
15.	Ó	Ének-zene tanítás	1+3		4	
16.	T, Ó	Választható –1. általános műveltségi tantárgy	1+1		4	
17.	T, Ó	Választható –1. általános műveltségi tantárgy		1+1		4
18.	T, Ó	Választható –2. általános műveltségi tantárgy		1+1		2
19.	T, Ó	Választható – 1. tudományos, illetve művészeti tantárgy		1+1		2
20.	T, Ó	Fakultatív kurzusok énekkar/úszás	1+1		2	
		Összesen	8 kurzus 26+2 óra	9 kurzus 26 óra	30	30

Megjegyzés

Rövidítések:

T – tanítóképző szak

Ó – óvóképző szak

Az I. évfolyam választható kurzusai:

Általános műveltségi tantárgyak

1. félév

T, Ó Idegen nyelv 2+2 – kötelezően választott – 1. félév

T, Ó Idegen nyelv 2+2 – kötelezően választott – 2. félév

2. félév

T, Ó A filozófia alapjai 1+1

T, Ó Szerb nyelvi kifejezőképesség 1+1

T, Ó Bevezetés a szociológiába 1+1

Tudományos, illetve művészeti tantárgyak

2. félév

T, Ó A testkultúra története 1+1

T, Ó Énekkar 1+1

T, Ó Népköltészet 1+1

T Bevezetés az irodalomtudományba 1+1

II. évfolyam

S. sz.	Szak	Kurzus, tantárgy	Szemeszter		ECTS	
			I	II	I	II
1.	T, Ó	<i>Bevezetés a pedagógiai pszichológiába</i>	2+1		4	
2.	T, Ó	<i>Oktatáspszichológia</i>		2+1		3
3.	T, Ó	<i>Oktatástechnológia</i>		1+1		2
4.	T, Ó	<i>Bevezetés a didaktikába</i>	2+2		5	
5.	T, Ó	<i>Didaktikai rendszerek</i>		2+1		4
6.	T, Ó	<i>Beszédművelés</i>		2+1		3
7.	T, Ó	<i>Mondattan</i>		2+1		4
8.	T, Ó	<i>Magyar irodalom</i>		2+2		5
9.	T	<i>Morfológia</i>	2+1		4	
10.	Ó	<i>A zene-történet legjelentősebb korszakai</i>	2+1		4	
11.	T, Ó	<i>Bevezetés a természettudományokba</i>		2+0		3
12.	T	<i>Matematika 2.</i>	2+2		5	
13.	Ó	<i>A gyermek testi fejlődése és egészségügyi nevelése</i>	2+2		5	
14.	T, Ó	<i>Bevezetés a képzőművészetbe</i>	1+2		3	
15.	T, Ó	<i>A testnevelés alapjai</i>	2+1		3	
16.	T, Ó	<i>Választható –3. általános műveltségi tantárgy</i>	1+1		2	
17.	T, Ó	<i>Választható –4. általános műveltségi tantárgy</i>		1+1		2
18.	T, Ó	<i>Választható – 1. elméleti és módszertani tantárgy</i>	1+1		2	
19.	T, Ó	<i>Választható – 2. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>	1+1		2	
20.	T, Ó	<i>Választható – 3. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>		1+1		2
21.	T, Ó	<i>Választható – 4. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>		1+1		2
		<i>Összesen</i>	<i>9 kurzus 26 óra</i>	<i>10 kurzus 26 óra</i>	30	30

A II. évfolyam választható kurzusai:

Általános műveltségi tantárgyak

3. félév

- T, Ó *Idegen nyelv 1+1*
T, Ó *Magyar etnomuzikológia 1+1*
T *Oktatásszociológia 1+1*
Ó *Családszociológia 1+1*
T, Ó *Szerb nyelvi beszédgyakorlatok 1+1*

4. félév

- T, Ó *A művészetek hétköznapijai – a hétköznapi művészetek 1+1*
T, Ó *Kétnyelvűség 1+1*
T, Ó *Környezetvédelem*
T *Oktatásfilozófia 1+1*

Elméleti és módszertani tantárgyak

3. félév

- T *Polgári nevelés 1+1 – kötelezően választott*
T *Vallástörténet 1+1 – kötelezően választott*
Ó *Iskoláskor előtti nevelési és oktatási tervek koncepciói 1+1*
T, Ó *Waldorf-iskola 1+1*

Tudományos, illetve művészeti tantárgyak

3. félév

- T *Fizika 1+1*
Ó *Óvodai ének- és zenetanítás 1+1*
T, Ó *A zene szenzomotorikus érzékelése 1+1*

4. félév

- T *Nyelvjárástan 1+1*
T *Kémia 1+1*
T, Ó *Képzőművészeti gyakorlatok – bevezető kurzus 1+1*
Ó *Bábozás 1+1*
4. félév (tudományos/művészeti tantárgyak)
T, Ó *Történelmi mondák és legendák 1+1*
T *Földrajz 1+1*
T *Jelentéstan 1+1*
Ó *Népmesék 1+1*

III. évfolyam

S. sz.	Szak	Kurzus, tantárgy	Szemeszter		ECTS	
			I	II	I	II
1.	T, Ó	<i>Gyermekolvasó és kortárs magyar irodalom</i>	2+2		5	
2.	T, Ó	<i>Családpedagógia</i>	2+1		4	
3.	T	<i>Iskolapedagógia</i>		2+1		3
4.	Ó	<i>Iskoláskor előtti pedagógia</i>		2+1		3
5.	T	<i>Biológia</i>		3+1		4
6.	Ó	<i>Az oktatás és nevelés módszertana</i>		2+2		4
7.	T	<i>Bevezetés az anyanyelvi tantárgy-pedagógiába</i>	2+1		4	
8.	Ó	<i>Sajátos nevelést igénylő tanulókkal való foglalkozás</i>	2+1		4	
9.	T	<i>Anyanyelvi tantárgy-pedagógia</i>		1+2		3
10.	Ó	<i>A beszédkészség fejlesztésének módszertana</i>		1+2		3
11.	T	<i>Matematikadiktika</i>	2+1		3	
12.	Ó	<i>Játékműhely</i>	2+1		3	
13.	T	<i>A matematikatanítás módszertana</i>		2+1		4
14.	Ó	<i>A matematikai alafogalmak kialakításának módszertana</i>		2+1		4
15.	T	<i>A természet- és társadalomtudományok tanításának módszertana</i>		2+2		4
16.	Ó	<i>A környezetismeret tantárgy-pedagógiája</i>		2+2		4
17.	T	<i>A testnevelés-tanítás módszertana</i>	1+2		4	
18.	Ó	<i>Iskoláskor előtti testnevelés-tanítás módszertana</i>	1+2		4	
19.	T	<i>A zeneoktatás módszertana</i>	1+2		4	
20.	Ó	<i>A zenei nevelés módszertana</i>	1+2		4	
21.	T	<i>A képzőművészet-tanítás módszertana</i>		1+2		3
22.	Ó	<i>Képzőművészeti nevelés módszertana</i>		1+2		3
23.	T, Ó	<i>Módszertani gyakorlatok</i>				3
24.	T, Ó	<i>Választható – 2. elméleti és módszertani tantárgy</i>	1+1		2	
25.	T, Ó	<i>Választható – 3. elméleti és módszertani tantárgy</i>		1+1		2
26.	T, Ó	<i>Választható – 5. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>	1+1		2	
28.	T, Ó	<i>Választható – 6. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>		1+1		2
29.	T, Ó	<i>Választható – 1. alkalmazott tudományi tantárgy</i>	1+1		2	
30.	T, Ó	<i>Választható – 2. alkalmazott tudományi tantárgy</i>		1+1		2
		Összesen	9 kurzus 25 óra	9 kurzus 26 óra	30	30

A III. évfolyam választható kurzusai:

Elméleti és módszertani tantárgyak

5. félév – (24. s.sz.)

- T, Ó Szemléltetőeszközök készítése 1+1*
T A számítógép alkalmazása a matematikában 1+1
Ó Számítógép az óvodai foglalkozásokon 1+1
T, Ó Egészségügyi nevelés 1+1

6. félév (25. s.sz.)

- T, Ó Az idegen nyelv oktatásának elméleti alapjai 1+1*
T, Ó Bevezetés a pedagógiai kutatások módszertanába 1+1
T Nemi nevelés 1+1

Tudományos, illetve művészeti tantárgyak

5. félév (26.)

- T, Ó A magyar művelődés európai vonatkozásai 1+1*
T, Ó Gyógytestnevelés 1+1
T, Ó Képzőművészeti gyakorlatok 1+1

6. félév (27.)

- T Irodalom és medialitás 1+1*
T Statisztikai módszerek pedagógusok számára 1+1
T Matematikai tehetséggondozás 1+1
Ó Népi kisépika 1+1
Ó Néphagyományok 1+1

Szakmai-alkalmazott tudományi tantárgyak

5. félév (28.)

- T, Ó Matematikai modellezés az elemi matematikatanításban 1+1*
T, Ó Mesepoétika 1+1

6. félév (29.)

- T Biológiai praktikum 1+1*
T, Ó Nyelvi játékok módszertana 1+1
T, Ó A Kodály-módszertan 1+1

IV. évfolyam

S. sz.	Szak	Kurzus, tantárgy	Szemeszter		ECTS	
			I	II	I	II
1.	T	<i>A magyar nyelv tanítása</i>	0+3	1+2	4	3
2.	Ó	<i>Beszéd-készség-fejlesztési foglalkozások</i>	0+3	1+2	4	3
3.	T	<i>A matematika tanítása</i>	0+3	1+2	4	3
4.	Ó	<i>Óvodai matematika foglalkozások</i>	0+3	1+2	4	3
5.	T	<i>A természet és társadalom tanítása</i>	0+3	1+2	4	3
6.	Ó	<i>Környezetismereti foglalkozások</i>	0+3	1+2	4	3
7.	T	<i>A testnevelés tanítása</i>	0+1,5	0+1,5	2	2
8.	Ó	<i>Az óvodások testnevelési tevékenységei</i>	0+1,5	0+1,5	2	2
9.	T	<i>A zenekultúra alapjai</i>	0+1,5	0+1,5	2	2
10.	Ó	<i>Óvodai zenei foglalkozások</i>	0+1,5	0+1,5	2	2
11.	T	<i>Képzőművészeti kultúra tanítása</i>	0+1,5	0+1,5	2	2
12.	Ó	<i>Képzőművészeti foglalkozások az óvodában</i>	0+1,5	0+1,5	2	2
13.	T, Ó	<i>Választható – 5. általános műveltségi tárgy</i>		1+1		2
14.	T, Ó	<i>Választható – 7. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>	1+1		2	
15.	T, Ó	<i>Választható – 8. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>	1+1		2	
16.	T, Ó	<i>Választható – 9. tudományos, illetve művészeti tantárgy</i>		1+1		2
17.	T, Ó	<i>Választható – 3. alkalmazott tudományi tantárgy</i>	1+1		3	
18.	T, Ó	<i>Választható – 4. alkalmazott tudományi tantárgy</i>		1+1		2
19.	T, Ó	<i>Választható – 5. alkalmazott tudományi tantárgy</i>	1+1		2	
20.	T, Ó	<i>A szakdolgozat (diplomadolgozat) elkészítése</i>	4		3	
21.	T, Ó	<i>Pedagógiai gyakorlat</i>				3
22.	T, Ó	<i>A záróvizsga megvédése</i>				6
		<i>Összesen</i>	11 <i>kurzus</i> 25,5 <i>óra</i>	9 <i>kurzus</i> 19,5 <i>óra</i>	30	30

IV. évfolyam választható kurzusai

Általános műveltségi tantárgyak

8. félév (13-as s.sz.)

T, Ó Iskolai színpadi rendezvények 1+1 - kötelezően választott

T, Ó Drámapedagógia 1+1- kötelezően választott

Tudományos, illetve művészeti tantárgyak

7. félév (14.)

T, Ó Ökológia 1+1

T Magyar nyelvtörténet 1+1

Ó Népi kézművesség 1+1

8. félév (15.)

T Vajdasági magyar irodalom 1+1

Ó Gyermekolvasó és vajdasági magyar irodalom 1+1

T, Ó Kombinatorikai készségfejlesztés 1+1

T A gyermek zenei kreativitása 1+1

Ó Zene és játék – játék és zene 1+1

8. félév (16.)

T Bevezetés a modern nyelvészetbe 1+1

T Dokimológia 1+1

T Bevezetés a művészettörténetbe 1+1

Ó Játék és képzőművészet

Ó Dízlettervezés 1+1

Szakmai-alkalmazott tudományi tantárgyak

7. félév (17.)

T A gyógypedagógiai munka módszertana 1+1 – kötelezően választott

T Gyógypedagógia 1+1 – kötelezően választott

Ó Az iskoláskor előtti intézményekre vonatkozó jogszabályok 1+1

Ó Szülőkkel való együttműködés formái 1+1

7. félév (18.)

T, Ó Matematika és játék - játék és matematika 1+1

T, Ó A szabadaktivitás és sporttevékenység szervezése 1+1

T, Ó Környezetvédelem a gyakorlatban 1+1

T Matematikai érdekességek 1+1

T, Ó Idegen nyelv tanításának módszertana 1+1

8. félév (19.)

T, Ó Zoopedagógia 1+1

T Bevezetés a szerb nyelv mint nem anyanyelv tanításának módszertanába 1+1

Ó Logikai és matematikai problémák vizualizálása 1+1

A tanítók akadémiai mesterképzésének tanterv-szerkezete

(a 2008-ban akkreditált program)

s.sz.	tantárgy	szemeszter	az órák száma (előadás+gyakorlatok)	ECTS pontok
1.	Korszerű didaktikai irányzatok	1.	2+1 (30+15)	5
2.	Pedagógiai kutatómunka módszertana és statisztika	1.	2+2 (30+30)	6
3.	Idegen nyelv	1.	1+2 (15+30)	5
4.	Választott fő tantárgy	1.	3+2 (45+30)	8
5.	I – A választott szakterület választott tantárgya	1.	1+1 (15+15)	3
6.	II – A választott szakterület választott tantárgya	1.	1+1 (15+15)	3
7.	A diploma – mesterdolgozat kidolgozása	2.		5
8.	Diploma – mesterdolgozat	2.		25
	Összesen:		285	60

Megjegyzés: a program megvalósítása részben előadások formájában (285 óra) történik, részben pedig közös és egyéni konzultációk és előkészületek által, azaz összesen 600 óra.

VÁLASZTHATÓ SZAKIRÁNYOK ÉS TÁRGYAK

Fő SZAKIRÁNY szerinti tantárgy/kurzus (a négy közül egy kötelezően választható):

s.sz.:	tantárgy	szemeszter	az órák száma (előadás+gyakorlatok)	ECTS pontok	vizsga
1.	Magyar nyelv és irodalomtanítás módszertana	1.	3+2 (45+30)	8	I/Sz
2.	Matematikatanítás korszerű módszertana	1.	3+2 (45+30)	8	I/Sz
3.	Természet és társadalom-tanítás módszertana	1.	3+2 (45+30)	8	I/Sz
4.	Testnevelés-tanítás módszertana	1.	3+2 (45+30)	8	I/Sz

A FŐ SZAKIRÁNYOK VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAI

I. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOMTANÍTÁS MÓDSZERTANA

(a felkínált hat tantárgy közül kettő):

s.sz.	tantárgy	szemeszter	az órák száma (előadás+gyakorlatok)	ECTS pontok	vizsga
1.	Kifejezőkészség-fejlesztés	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
2.	Kétnyelvűség	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
3.	Bevezetés az összehasonlító nyelvtudományba	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
4.	Magyar történelem – történelmi regény	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
5.	Összehasonlító irodalomtudomány	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
6.	Meseelemek Shakespeare műveiben	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz

II. A MATEMATIKATANÍTÁS KORSZERŰ MÓDSZERTANA

(a felkínált öt tantárgy közül kettő):

s.sz.	tantárgy	szemeszter	az órák száma (előadás+gyakorlatok)	ECTS pontok	vizsga
1.	Számítógéppel támogatott matematikaoktatás	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
2.	Matematikai logika	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
3.	Cseppek a matematikatörténet óceánjából	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
4.	Matematika a természetben és a művészetben	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
5.	A matematika csodálatos világa	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz

III. TERMÉSZET- ÉS TÁRSADALOM-TANÍTÁS MÓDSZERTANA

(a felkínált négy tantárgy közül kettő):

s.sz.	tantárgy	szemeszter	az órák száma (előadás+gyakorlatok)	ECTS pontok	vizsga
1.	Vajdaság művelődéstörténete	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
2.	Vajdasági településszociológia	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
3.	Flóra-diverzitás	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
4.	Környezeti kémia	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz

IV. TESTNEVELÉS-TANÍTÁS MÓDSZERTANA

(a felkínált öt tantárgy közül kettő):

s.sz.	tantárgy	szemeszter	az órák száma (előadás+gyakorlatok)	ECTS pontok	vizsga:
1.	Kutatások a testnevelésben	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
2.	Szabadidő és sporttevékenység szervezése	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
3.	Gyógytorna	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
4.	A testkultúra története	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz
5.	Funkcionális idegtudomány	1.	1+1 (15+15)	3	I/Sz

Megjegyzés: minden hallgató köteles egy fő tantárgyat/szakirányt választani és kettőt az ahhoz kapcsolódó választható tantárgyak közül.

A bolognai folyamattal és az új felsőoktatási rendszerrel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók

Európában a felsőoktatás óriási változáson ment keresztül, ami több mint 5600 felsőoktatási intézményt és mintegy 16 millió egyetemi hallgatót érintett. Az alapvető, első okmány, amely Európa-szerte az átalakulás céljait meghatározta, a Bolognai Nyilatkozat. Az európai felsőoktatási reformok folyamatában keletkezett többi okmánnyal együtt ez alkotja a bolognai folyamatot.

Eddig közel 50 európai ország írta alá, köztük Szerbia is. A bolognai folyamat célja az volt, hogy 2010-ig létrehozza az egyetemi oktatás és kutatás egységes európai rendszerét, egyidejűleg elismerve és megtartva a nemzeti sajátosságok különbözőségét.

A bolognai folyamaton belül a legfontosabb konkrét célok (intézkedések) a következők:

- Az Európai Kredit-átszámítási Rendszer (angolul European Credit Transfer System, rövidítése az ECTS) bevezetése;
- a képzés három ciklusból álló új struktúrájának elfogadása;
- az egyetemi hallgatók és tanárok mobilitásának serkentése;
- összehasonlítható oklevelek rendszerének elfogadása.

A Szerb Köztársaság új felsőoktatási törvénye összhangban áll a bolognai folyamat elveivel.

Kreditpontok

Az ECTS a mennyiségi értékelés egységes rendszere, amely a hallgató tudásszerzésbe fektetett munkáját, képességeit és jártasságait öleli fel, a tanulmányi program, valamint a programon belül minden tárgy követelményei szerint. A kreditpontok az európai felsőoktatási rendszer „valutáját” képezik, amely a hallgató vizsgával igazolt munkáján alapul.

Ez a rendszer lehetővé teszi a kreditgyűjtést a tanulmányok folyamán, mindaddig, amíg meg nem lesz a meghatározott szakmához szükséges szám. Ezt a kreditszámot irányozza elő a tanulmányi program, amelyre iratkoztak.

A mi felsőoktatási rendszerünkben a tanév október 1-től a következő év szeptember 30-áig tart, két, időben kiegyenlített részből – szemeszterből áll, amelyek egyenként 30 kreditet hoznak.

Egyes tantárgyak különböző számú kreditet érnek, attól függően, hogy mennyi kötelezettségnek kell eleget tennie a hallgatónak ahhoz, hogy teljesítse a követelményeket, azaz a pontszám arányos a hallgató terhelésével. A kevesebb kredit nem azt jelenti, hogy valamely tantárgy kevésbé fontos, csak azt, hogy kevesebb időbe telik a teljes tanulmányi eredmény elérése.

A tanulmány kimenetele

A **tanulmány kimenetele** az a kompetencia, jártasság, melyre a hallgató egy meghatározott tanulási folyamatban szert tesz. A tanulmány kimenetele nem vonatkozik az előadások tartalmára vagy módszertanára, hanem arra a készségre, amit a hallgatók elvárnak annak eredményeként, illetve amelyek a tanulás folyamatában fejlesztésre kerülnek. A tanulmány kimenetelét a bolognai folyamat meghatározza a teljes tanulmányi program szintjén és az egyes tantárgyak szintjén is. Az a nézet érvényes, miszerint a hallgató, ha letette a vizsgát, tekintet nélkül arra, hogy milyen osztályzattal, szert tett meghatározott kompetenciára, illetve tanulmányi kimenetelére és „megszerezte” az előírányzott kreditszámot.

Oklevélmelléklet (Diploma Supplement)

Egyetemi tanulmányaik végeztével a hallgatók a diploma mellett kapnak még egy hivatalos okmányt, amelynek oklevélmelléklet a neve (angolul Diploma Supplement). Ez az okmány tartalmazza a hallgató által sikeresen elvégzett tanulmányok természetének, szintjének, tartalmának és státusának szabványosított leírását. Felsorolja a tanulmányi program részleteit és az elért osztályzatokat. Az oklevélmelléklet tartalmazhatja a hallgató letett vizsgáit, minden tantárgy ECTS kreditjét és a kapott osztályzatok mellett a tanárok névjegyzékét, akárcsak a hallgató tanulmányon kívüli tevékenységét is: egyetemista-szervezetekbeli tagság, sport- és kultúrtevékenység, a karon szervezett tanfolyamokon és szemináriumokon való részvétel, idegennyelv-tudás stb. A tanulmányok mindhárom ciklusára adnak ki oklevelet és oklevélmellékletet, akár több nyelven is.

A szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon **kétnyelvű, magyar-szerb oklevelet és elkülönített magyar, illetve szerb nyelvű oklevélmellékletet** adunk ki. Ezen felül költségtérítésesen igényelhető angol nyelvű oklevél és oklevélmelléklet is.

Az oklevélmelléklet rendkívül fontos okmány a hallgatók mobilitásának szempontjából is, akárcsak a leendő munkába lépéskor, mert az oklevélben feltüntetett hivatás mellett betekintést ad a feldolgozott tanulmányi program tartalmába is.

A tanulmányok fajtái és ciklusai

Hazánkban kétféle felsőoktatási tanulmányi program létezik:

- **Akadémiai tanulmányok**, amelyek célja felkészíteni a hallgatókat tudományos, szakmai és művészeti vívmányok kifejlesztésére és alkalmazására. Ezek inkább elméletiek és az egyetemen folynak;

- **Szakmai tanulmányok**, amelyek célja felkészíteni a hallgatókat a munkafolyamatba való bekapcsolódáshoz szükséges tudás és jártasság alkalmazására. Ezek inkább gyakorlati problémák megoldásához kapcsolódnak, és az egykori főiskolákon folynak (ma szakfőiskolák), de folyhatnak az egyetemen is.

A tanulmányok első (3-4 éves) szintjének befejezése után a hallgató megkapja az első akadémiai rangot („Bachelor” – BSc vagy BA), ami lehetővé teszi számára, hogy munkába lépjen a munkaerőpiacon, vagy folytassa a diplomai tanulmányokat. A képzést folytatni lehet a gyakorlatban töltött bizonyos idő eltelte után is. Általában további 1 vagy 2 év (összesen 5 vagy 6 év után) az okleveles (a megfelelő szakma megnevezése) – master rang megszerzése, illetve 300 ECTS kredit után lehetőség adatik a munkaerőpiacon való megjelenésre, vagy, bizonyos feltételek mellett, a szakosított vagy doktori tanulmányok folytatására.

Képzési szintek

Felsőoktatási törvényünk értelmében, amely összhangban áll a Bolognai Nyilatkozattal, az akadémiai tanulmányok három ciklusra oszthatók:

- **Alapképzés:** 180 és 240 ECTS kredittel jár, illetve 3-4 tanévig tart. A hallgató, aki befejezi a tanulmányok ezen ciklusát, a megfelelő szakterület akadémiai tanulmányainak első fokozatával járó rangot szerzi meg, angolul az e ciklus végén szerzett rangot „Bachelor”-nak nevezik.

- **Az egyetemi diplomai képzés** az előzőleg elvégzett alapképzéssel együtt legalább 5 évig tart, illetve 300 ECTS kreditet jelent. A végén a hallgató megkapja az okleveles (a megfelelő szakma elnevezése) – master, vagyis mester rangfokozatot.

- **A szaktanulmányok** (szpecializáció) is a tanulmányok második ciklusához tartoznak és legalább egy évig tartanak (60 ECTS kredit), azzal a feltétellel, hogy a hallgató előzőleg befejezte az egyetemi diplomai képzést. Aki befejezi ezt a tanulmányciklust, szakminősítést kap, a megfelelő szakterület második fokozatával járó rang feltüntetésével.

- **A doktori akadémiai tanulmányok** legalább 3 évig tartanak és legalább 180 ECTS kreditet jelentenek, azzal a feltétellel, hogy a hallgató előzőleg befejezte a diplomai tanulmányokat és master fokozata van. Aki befejezi ezt a tanulmányciklust, megkapja a tudományok doktora, illetve művészetek doktora rangot, a szakterület megnevezésével.

A vizsga

Vizsgálni szóban és/vagy írásban lehet, illetve gyakorlatban, ahogyan általában a művészeti és orvosi karokon szokás. A felsőoktatási törvény értelmében a következő vizsgaidőszakok léteznek: januári, áprilisi, júniusi, szeptemberi és októberi.

A hallgató közvetlenül a minden tárgyra külön meghatározott, vizsga előtti kötelezettségek teljesítése után vizsgázik. A képzés új rendszere szerint a hallgatónak háromszor áll jogában vizsgázni, és ha akkor sem sikerül letennie a tárgyat, kérelmezheti, hogy negyedszer is – bizottság előtt – vizsgázzon. Ha a következő év kurzuskezdetig sem sikerül letennie a vizsgát, akkor újra le kell hallgatnia a kérdéses tantárgyat és megismételnie minden vizsga előtti kötelezettséget.

A vizsgán 5 és 10 között mozognak az osztályzatok, az 5 nem átmenő osztályzat, a 10 pedig a legmagasabb. A hallgató osztályzata a tárgyban kifejtett munka alapján folyamatosan, az egész szemeszter ideje alatt alakul.

A felsőoktatási törvény arra kötelezi a tanárokat, hogy szemeszter közben folyamatosan figyelemmel kísérjék a hallgatók munkáját. Minden tárgyat 100 ponttal értékelnek. Szemeszter közben legkevesebb 30, legtöbb 70 pontot lehet szerezni a vizsga előtti kötelezettségek teljesítésével. A pontokat természetesen csak úgy lehet megszerezni, ha a hallgató a programban előírt módon sikeresen eleget tesz a vizsga előtti kötelezettségeknek.

A 100-as összpontszámba beleszámítanak: az előadásokon és gyakorlatokon kifejtett tevékenységért kapott pontok, a szemináriumi dolgozatok, az önálló dolgozatok, a gyakorlati és terepi munka, a kollokviumok és a vizsga. Azt, hogy az említett tevékenységek konkrétan hány pontot hoznak, a tantárgy hallgatásának kezdetén a tanárnak közölnie kell a hallgatókkal.

A hallgató a vizsga előtti kötelezettségek teljesítésével és a vizsga letételével legfeljebb 100 pontot érhet el. **A kar statútuma, szabályzatai és a tanulmányi program** irányozza elő az osztályzás módját, ami az elért pontok számától függ. Amennyiben a hallgató letett egy tárgyat, függetlenül attól, hogy milyen osztályzattal, annyi ECTS kreditet szerzett, amennyi az adott tárgyért jár, ami a mellékelt táblázatból látszik.

Mobilitás

A bolognai folyamat alapvető célkitűzéseinek egyike, hogy lehetővé tegye és serkentse a hallgatók és tanárok mobilitását az európai felsőoktatási térségen belül. Elmondhatjuk, hogy a bolognai folyamat által bevezetett intézkedések többsége – mint az ECTS, a tanulmányok új struktúrája, az oklevélmelléklet stb. – azt hivatott elősegíteni, hogy a hallgatók, tanárok és kutatók könnyebben és biztosabban mozogjanak az európai felsőoktatási intézmények hálózatában.

Mobilitás alatt azt értjük, hogy a hallgatók, az előadó káder és a kutatók csereprogramokon vesznek részt az egyetemek között, mind az országon belül, mind külföldön, tekintet nélkül arra, hogy a tanulmányoknak csak egy részéről (szemeszter, tanév) vagy az egész képzés folytatásáról van-e szó. Az egyetemi hallgatók mobilitása az Európai Unió prioritásainak egyike az oktatáspolitikai terén. Mindez nyomon követhető azokon a pénzüsségeken, melyeket a mobilitási programokba fektetnek, mint például az Erasmus, az Erasmus Mundus és mások, amelyeket reményeink szerint belátható időn belül a mi hallgatóink is teljes mértékben használhatnak.

A Kar a CEEPUS közép-európai hallgatói és oktatói csereprogram résztvevője.

Részképzésen lévő hallgatók a Kaposvári Egyetemen

Kötelező és választható tantárgyak

Minden tanulmányi program meghatározza a kötelező tárgyakat, amelyeket a hallgatónak egyetemi tanulmányai során le kell tennie. Ezen kívül, különösen a képzés magasabb éveiben, minden tanulmányi program előírányoz választható tárgyakat is, amelyeket a hallgató saját érdeklődési körétől függően választ ki. Ami fontos az az, hogy a kötelező és a választható tárgyak kreditjének összege egy szemeszterben 30, az egész tanévben 60 legyen.

Kirándulás az aracsi pusztatemplomhoz

A tanulmányok finanszírozása

Az új egyetemi tanulmányi rendszerben a hallgatók egy meghatározott számának tanítását a költségvetésből finanszírozzák, a többieknek maguknak kell viselniük a képzés költségeit.

Tandíj

Az Egyetem és a Kar statútuma irányozza elő a tandíj meghatározásának mércéit.

FONTOS MEGJEGYZÉS:

A Kar hallgatói a 2013/2014-es tanévben is, a többi Vajdaságban tanuló magyar egyetemistához hasonlóan, a Vajdasági Magyar Nemzeti Tanács ösztöndíjára is pályázhatnak!

(<http://mntosztondij.org.rs/mnt-osztondij>)

A Kar hallgatói szerbiai ösztöndíjpályázatokon is részt vehetnek.

A hallgatók jogai és kötelezettségei:

A hallgatók törvénnyel szavatolt jogai:

- jog a beiratkozásra, jó minőségű iskoláztatásra és objektív osztályozásra;
- jog az idejekorán való és pontos tájékoztatásra minden kérdésről, amely a tanulmányokra vonatkozik;
- jog az aktív részvételre a döntéshozatalban;
- jog a különbözősége és a megkülönböztetéstől való védelemre;
- jog az önszerveződésre és véleménynyilvánításra;
- jog a kiváltságokra, melyek státusánál fogva a hallgatónak szavatolva vannak;
- jog minden hallgató számára egyformán jó minőségű feltételekre a tanulmányok folytatása közben;
- **jog a nemzetközi kisebbségek nyelvén való oktatásra;**
- jog szavazásra és a megválasztásra a hallgatói parlamentben, valamint az Egyetem és a Kar egyéb szerveiben.

A hallgatónak az Egyetem és a Kar statútumának értelmében joga van panasztételre, amennyiben megsértik valamely jogát.

A hallgatók kötelezettségei:

- eleget tenni az előadásokkal kapcsolatos és a vizsga előtti kötelezettségeknek;
- tiszteletben tartani a Kar általános okmányait;
- tiszteletben tartani a Kar foglalkoztatottjainak és többi hallgatójának jogait;
- részt venni a döntéshozatalban.

Fellebbezés – a hallgatónak joga van fellebbezni, amennyiben nincs megelégedve a kapott osztályzattal, és véleménye szerint a vizsga nem a törvénnyel és a Kar általános okmányaival összhangban folyt le. A fellebbezés benyújtásának határideje 36 óra. A Kar illetékes szervének 24 órán belül felül kell vizsgálnia a azt, és döntést kell hoznia. Amennyiben a fellebbezésnek helyt adnak, a hallgató 3 napon belül ismét vizsgázhat.

A jogok és kötelezettségek szüneteltetése – a hallgatónak joga van a hallgatói jogok és kötelezettségek szüneteltetésére, abban az esetben, ha súlyos beteg, szakmai gyakorlatra küldik, amely legalább 6 hónapig tart, katonai szolgálatát kell letöltenie vagy kiegészítenie, lelkiismereti okai vannak, gyermeket nevel egy éves korig, állapotos és más esetekben, amelyet az Egyetem és a Kar statútuma előíranyoz.

Fegyelmi felelősség – az Egyetem és a Kar statútuma és szabályzata irányozza elő, melyek a hallgatói kötelezettségek elleni könnyebb vagy súlyosabb vétségek, mely fegyelmi szervek fognak eljárni ügyükben, és magát a hallgató elleni fegyelmi eljárás módját is. Amennyiben a hallgató súlyosan vét a kötelezettségei ellen, legsúlyosabb büntetőintézkedésként az Egyetemről való kizárást lehet kimondani.

A hallgatóknak, mint partnereknek a felsőoktatás folyamatában, részt kell venniük a döntéshozatalban, a képzés fejlesztésben és a tanulmányok minőségének javításában.

Reméljük, hogy ezzel a leírással sikerült bemutatnunk az új egyetemi képzés struktúráját és lényegét, amely a Bolognai Nyilatkozat elvein és a Szerb Köztársaság felsőoktatási törvényén alapul. Javasoljuk, hogy olvassák el Egyetemünk és Karunk statútumát és más általános okmányait, hogy helyesen élhessenek jogaikkal és korrektül eleget tehessenek kötelezettségeiknek.

Sok sikert kívánunk tanulmányaikhoz! Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem kell kihasználniuk az egyetemista étellel járó előnyöket is. Tanulmányaik végzése során ne csak legszűkebb szakterületükön szerezzenek tudást, hanem sok más területen is, ami lehetővé teszi majd, hogy kialakítsák saját álláspontjukat és aktívan részt vegyenek környezetük életében.

Az első oklevélosztás a Kar napi ünnepségen

Felvételi tesztek

A magyar nyelv és irodalom felvételi vizsga feladatsorai

FELVÉTELI VIZSGA MAGYAR NYELVBŐL ÉS IRODALOMBÓL (2012)

Név: _____

I. Irodalmi kérdéssor

1. Olvassa el figyelmesen a szöveget, majd oldja meg a feladatokat!

Mészöly Miklós: *A világosság romantikája* (részlet)

„Képzeld el, hogy egy fal nélküli vaksötét térbe keskeny, de annál vakítóbb fénysáv hasít bele. Camus hősei ilyen fénysávban élnek. S ez a képszerű modell korántsem hasonlat az ő esetében. Olyan játéktér, ami eleve meghatározza a lehetséges közérzetet: olyan sorshelyzet, amit túlzás nélkül mondhatunk megítélhetetlennek. A gyilkos Mersault, az életmentésben fáradhatatlan Rieux, a Bukás vezeklő bírója, a novellák alakjai – mind ugyanarra a könyörtelen fényre vannak ítélve. Meglehet, hogy ez így túlságosan líraian hangzik, de ha belülről akarjuk megérteni Camus jelképrendszerét és fogódzóit, vállalnunk kell ennyi líraiságot. Annál is inkább, mert a fény, a totális meztelenség élménye gondolati tetőzés is nála: olyan csúcs, ahonnan nincs tovább. Se vissza. Amiről tudósít: az átvilágított lehetőségek magukat determináló tökélye; s e tökélyen belül a nyomorúság végtelen sok változata, az indeterminizmus jegyében. Olyan hősokeket teremt, akik térbe számkivetett öntudatukkal egy pillanatra sem engedhetik át magukat a félhomály lazításának. Ha megtennék, a camus-i boldogságfogalom árulói lennének.”

a) Hogyan értelmezi azt a gondolatot, hogy a fény a totális meztelenség élménye?

b) Ki a szerzője az *Esti sugárkoszorú* című versnek, amelyben az alkonyi átmeneti fény titokzatossága dominál?

c) Írjon néhány mondatos kisesszét eddigi olvasmányai alapján: *Szereplők fényben és/vagy félhomályban*

2. Pótolja a hiányzó adatokat (Súgó: A cím esetében többféle megoldás is elfogadható.):

- a) Csáth Géza: _____
- b) _____: *Jelentés öt egérről*
- c) Németh László: _____
- d) _____: *Szózat*
- e) _____: *Ultima ratio*
- f) _____: *Szindbád őszi útja*

3. Melyik szöveg vázlatára ismer rá? Nevezze meg a szerzőt és a mű címét!

Biblia → ☀ „Látja Isten, hogy állok a napon.”

→ **I., II., III.**

FA, CSÖND, HIÁNY, KŐ, TÖRMELEK

üres világ ----- üres árok...

- a) Szerző: _____
b) Cím: _____

4. Igaz vagy hamis? Az igaz állítást jelölje +-szal, a helytelent – jellel!
a) A *Fekete ország* Babits Mihály verse, amelyet Poe ihletett. _____
b) Tömörkény Istvánt Szeged írójaként emlegetik. _____
c) A tragikum már az ókorban meglévő drámai műfaj. _____
d) Özvegy Halálné Kosztolányi Dezső novellájának szereplője. _____
e) Kassák Lajos a magyar avantgárd művészet vezéregyénisége. _____
f) A lírai szituáció az a helyzet, amelyben a lírai én megszólal. _____
g) József Attila és Illyés Gyula is írt *Elégia* címmel verset. _____

5. Melyik fogalmat határozzák meg a tankönyvek Poétikai szótárából idézett definíciók? Írja a megfelelő válasz előtti betűt a vonalra!

Lehetséges válaszok: A = forgatókönyv; B = intuíció; C = lírai alany; D = aszindeton

- a) A vers „beszélője”, aki nem feltétlenül a verset író költő személyével azonos. _____
b) Valamely film művészi és technikai létrehozásához alapul szolgáló írásmű, amely tartalmazza a színhelyeknek, a színészi játéknak és a technikai kivitelezés művészi vonatkozásainak leírását, valamint a szereplők által elmondandó szöveget. _____
c) Kötőszóelhagyás. A szépirodalmi művekben gyakori a kötőszó elmaradása elsősorban az érzelmi állapotok kifejezése során szavak és összetett mondatok tagmondatai között. _____
d) Ösztönös megérezés, a dolgok mélyére látás. _____

6. Melyik cím nem illik a sorba? Indokolja egy mondatban, hogy miért az aláhúzott cím a kakukktójás!

A címtár a következő: *Barbárok, A zsárkováci tölgyek, Iskola a határon, Veszteglő vonatok a sötétben, Konyhafal, Szerelem*

- a) Kakukktójás:

- b) Indoklás:

II. Nyelvtani kérdéssor

7. Az alább felsorolt nyelvek közül melyikből került a magyarba a legkevesebb jövevényszó?
a) délszláv
b) dán
c) angol
d) török

8. Válaszoljon az alábbi kérdésekre:

a) Milyen hangváltozás figyelhető meg a következő szavakban: *színpad, konty, különböző*?

b) Milyen hangváltozás figyelhető meg a következő szavakban: *ebben, avval*?

c) Mennyiségi vagy minőségi változás történik-e a következő szavakban: *dobhat, alkalmassá, bottal, jégszekrény*?

9. Sorolja fel szalagműködés szerint a zöngés ill. zöngétlen mássalhangzókat!

a) zöngés:

b) zöngétlen:

10. Nyelvállás szerint milyen magánhangzókat különböztetünk meg?

11. Az alábbi toldalékos szavak közül, melyekre nem jellemző az írásban jelölt teljes hasonulás?

- a) házhoz
- b) azzal
- c) porról
- d) péppé

12. Sorolja betűrendbe a következő szavakat: *csendőr, csenget, Csenge, csengés, csendesül, csengettyű, Csenger, csengésű, Csendes-óceán, csenevész*

13. Toldalékolja a szavakat!

- a) Rippl - Rónai + -s: _____
- b) Török Sophie + -tól: _____
- c) Buenos Aires + -ből: _____
- d) Vass + -val: _____
- e) Shakespearé + -i: _____
- f) Madách + -val: _____

14. A helyesírás alapevkei közöl melyik érvényes az alábbi szavak esetében?

- a) asszony: _____
- b) anyja: _____
- c) agy: _____

15. Állapítsa meg, milyen mondatrészt szerepét töltik be a következő mondatok *-ra/-re* ragos névszói!

- a) Ösztöndíjat adott a tanulók ismereteinek kibővítésére. _____
- b) A kormány ajánlatára cselekedett. _____

c) Negyed kettőre gyere haza! _____

16. Milyen mondatrész szerepét tölti be az alábbi mondatban a *titkárnőnek* szó?
A virágcsokrot a titkárnőnek szánta.

17. Sorolja fel azokat a szavakat, amelyek a *kötelezettségvállalás* szóban rejlenek!

MEGOLDÁSOK

(A csillagozott pontok csak akkor oszthatók ki, ha a feladat megoldása teljes egészében jó!)

1. a) Az átvilágításra, a probléma teljes kibontására, a filmművészet lehetőségére stb. utal. **2 p.**
b) Tóth Árpád **1 p.**
c) Kisesszé: konkrét szereplők megnevezése, esetleg utalás a felvilágosodásra, majd a modernség vagy a posztmodern kor világgépére. Kritérium: konkrét irodalmi utalás és kreatív reflexiók. **3 p.**
2. a) pl. Szombat este ***1 p.**
b) Mészöly Miklós
c) pl. Gyász
d) Vörösmarty Mihály
e) Gozdsu Elek
f) Krúdy Gyula
3. Pilinszky János: Apokrif **1 p.**
4. a) +; b) +; c) -; d) -; e) +; f) +; g) +
4 helyes válasz: **1 p.**
7 helyes válsz: **2 p.**
5. a) C; b) A; c) D; d) B ***1 p.**
6. a) Iskola a határon; b) Ez az egyetlen regény. ***1 p.**
7. b) **1 p.**
8. a) képzés helye szerinti részleges hasonulás **1 p.**
b) írásban jelölt teljes hasonulás **1 p.**
c) minőségi **1 p.**
9. a) b, d, g; v, z, zs; dzm dzs, gy; j (ly), l, r; m,n, ny; / ***2 p.**
b) p, t, k; f, sz, s; c, cs, ty; /, /, /, /, /; h
10. mély-, magas- és vegyes hangrendűek (elől képzettek – palatális; hátsó nyelvállású – veláris; vegyes) **1 p.**
11. a) **1 p.**
12. Csendes-óceán, csendesül, csendőr, csenevész, Csenge, Csenger, csengés, csengésű, csenget, csengettyű ***2 p.**
13. a) rippl-rónais; b) Török Sophie-tól; c) Buenos Airesből; d) Vass-sal; e) shakespearei; f) Madáchcsal ***2 p.**
14. a) egyszerűsítő; b) szóelemző; c) kiejtés szerinti ***1 p.**
15. a) célhatározó; b) módhatározó; c) időhatározó ***2 p.**
16. részeshatározó **1 p.**
17. köt, öt, el, kötelez, ez, kötelezett, ég, kötelezettség, váll, áll, állal, vállal, ás, vállalás
min. 7 jó válasz esetén: **1 p.**
mind a 14 szó esetén: **2 p.**

**FELVÉTELI VIZSGA MAGYAR NYELVBŐL ÉS IRODALOMBÓL
(2011 szeptembere)**

Név: _____

I. Nyelvtani kérdéssor

- 1) Melyik magyar nyelvemlékben siratja Mária egyszülött fiát?

- 2) Nevezze meg a magyar nyelv legközelebbi rokon nyelvét!

- 3) Az alábbi szóalakokban függőleges vonalakkal határolja el egymástól a morféákat, és alájuk írt betűkkel minősítse őket (tő=T; képző=K; jel=J; rag=R)!
- a) kinyitjátok
 - b) ablakait
 - c) megfázhattok
 - d) várjátok meg
 - e) Kovácsékat
 - f) szavaimat
 - g) pihenni
 - h) szélére
- 4) Alkossa meg a következő szóalakokat!
- a) a **tesz** ige határozói igeneve:

 - b) a **ró** ige kijelentő módú, jelen idejű, E/3. személyű, tárgyas ragozású alakja:

 - c) a **megy** ige folyamatos történésű melléknévi igeneve:

 - d) a **hisz** ige felszólító módú, T/1. személyű, alanyi ragozású alakja:

 - e) a **vesz** ige feltételes módú, jelen idejű, E/2. személyű, tárgyas ragozású alakja:

 - f) az **alszik** igéből képzett deverbális főnév:

 - g) a **van** ige kijelentő módú, jelen idejű, T/2. személyű alakja:

 - h) az **eszik** ige gyakorító képzős alakja:

- 5) Sorolja fel, milyen morféákkal fejezhetjük ki a többes szám kategóriáját! Nevezze meg a morféák típusát, és írjon minden morfématípushoz egy példát is!

- 6) Válassza ki az alábbi szavak közül az összetetteket, és írja melléjük az összetétel fajtáját!
- a) járókelő: _____

- b) elnökhelyettes: _____
- c) fogcsikorgatva: _____
- d) agyafűrt: _____
- e) jobbágy: _____
- f) mendemonda: _____
- g) helyrehozás: _____
- h) illeg-billeg: _____
- i) egyszer: _____
- j) kortalan: _____

7) A szóalkotás miféle módjával keletkeztek a következő szavak?

- a) retyerutya: _____
- b) ovi: _____
- c) OTP: _____
- d) adagolóberendezés: _____

8) Az *ember* szó felhasználásával írjon egy-egy mondatot annak igazolására, hogy a főnév minden mondatrész szerepét betöltheti!

- a) alany: _____
- b) állítmány: _____
- c) tárgy: _____
- d) határozó: _____
- e) jelző: _____

9) Húzza alá a mondatokban a határozókat, és határozza meg típusukat!

- a) A haragból semmi jó nem születik. _____
- b) Benézett a barátjához. _____
- c) A szalámi a papírral együtt volt tíz deka. _____
- d) Csak egyszer láttam. _____
- e) Haragból nagyot ütött rá. _____
- f) Kovácséknak Krétán van nyaralójuk. _____
- g) Melegen szeretem a kávé. _____

10) Húzza alá a mondatok állítmányait két vonallal, alanyait egy vonallal!

- a) Nagyapám nyolcvanhárom éves múlt a nyáron.
- b) Kije vagy te Péternek?
- c) Péteré sikerült a legjobban.
- d) Az ajtó előtt szemetesláda.
- e) Mi lesz a tanulással, gyerekek?

11) Jelölje + jellel a hiányos szerkezetű mondatokat!

- a) Meg vagyok veletek áldva! _____
- b) A mezőn sok virágot lehet látni. _____
- c) A mezőn sok virágot látni. _____

II. Irodalmi kérdéssor

19) Határozza meg az alábbi alapfogalmakat:

a) epigramma: _____

b) elbeszélő: _____

c) napló: _____

d) refrén: _____

e) regény: _____

f) mítosz: _____

g) reneszánsz: _____

20) Melyik mű a kakukktojás (vagyis melyik nem illik a sorba): *Az apostol, Nemzeti dal, Előszó, Szeptember végén, Föltámadott a tenger..., A puszta, télen*

Indokolja, hogy a kakukktojásnak minősített cím miért nem illik a sorba! Miért tartja kakukktojásnak?

21) Kinek az életrajzához és életművéhez kapcsolódnak a következő helységnevek és kulcsszavak: *Szklabonya, Rimaszombat, Selmecbánya, Balassagyarmat, Szeged, Budapest; anekdota, dzsentrí, tótok, parlament, házasság, szabad függő beszéd*

a) A szerző neve: _____

b) Említse meg a megnevezett író legalább három művét!

22) Pótolja a hiányzó adatokat! (A cím esetében többféle megoldás is elfogadható.)

a) Déry Tibor: _____

b) _____ : A szegény kisgyermek panaszai

c) Mikes Kelemen: _____

d) _____ : Léda a hajón

e) _____ : Mesteremberek

f) Csokonai Vitéz Mihály: _____

g) Esterházy Péter: _____

23) Grendel Lajos megállapításait idézzük Pilinszky János költészetéről (A modern magyar irodalom története, 2010). Folytassa a gondolatmenetet néhány újabb kulcsszó és konkrét mű megemlítésével! (Súgó: 5–10 mondatnyi terjedelemben! Legalább két kulcsszó megnevezését várjuk.)

A gyökértelenség az egyik kulcsszó is lehetne Pilinszky János lírájának értelmezéséhez. Persze, ha nem magyarazzuk félre ezt a pejoratívan és többnyire más összefüggésekben használt szót. Pilinszky gyökértelensége nem a hagyományok, a kultúra, a keresztény hit megtagadását jelenti, hanem az ember világba vetettségének és kozmikussá nőtt magányának a kifejezését. (...) Lírája a legkoncentráltabb létköltészet a magyar irodalomban. Fenséges, dermesztő, de borzongató is egyben, mint egy gleccsernek a látványa, amit megpillantva az ember rádöbben paránságára és törekenységére. Becketti táj az övé, az egész magyar irodalomban talán a legbeckettibb, s katolicizmusának köszönhető, hogy mégsem oly sivár és reménytelen, mint a nagy drámáiróé.

24) Esterházy Péter *Esti* című művéből idézünk:

Kicsit

2004. február 9-én fontoskodva fölírtam: 16:06. Nevezetek Esti Kornélnak. – Ezzel ugyan amit nyerünk a réven, elveszítjük a vámon, de legalább van egy nevünk, egy név, amely ugyan már foglalt, de amely épp azt állítja hívogatóan magáról, hogy ő üres, hogy betöltendő, hogy (még!) meghatározatlan – így kéri, hogy tölts be, határozz meg, mondd meg, ki vagyok. Az ember mindig hibás kicsit, szerepel Camus-nél, az ember mindig fiktív kicsit, állítja Esti Kornél létezése egész súlyával.

a) Értelmezze a részlet címét az utolsó mondat nézőpontjából!

b) Miért foglalt az Esti Kornél név a magyar irodalomban?

c) Milyen szerepe van a névnek William Shakespeare *Romeo és Júlia* című drámájában?

d) Tekinhető-e az Esti név beszélő névnek? Indokolja válaszát!

MEGOLDÁSOK

(A csillagozott pontok csak akkor oszthatók ki, ha a feladat megoldása teljes egészében jó!)

- 1) Ómagyar Mária-siralom **1***
- 2) manysi (vogul) **1***
- 3) a) ki-nyit-játok T+T+R **1***
b) ablak-ai-t T+J+R
c) meg-fáz-hat-tok T+T+K+R
d) vár-j-átok meg T+J+R T
e) Kovács-ék-at T+J+R
f) szav-ai-m-at T+J+J+R
g) pih-en-ni T+K+K
h) szél-é-re T+J+R
- 4) a) téve **1***
b) rója
c) menő
d) higgyünk
e) vennéd
f) alvás
g) vagytok
h) eszeget
- 5) igei és igenévi személyragokkal (pl. játsz-otok, maradni-uk)
a névszók többesszám-jelével: az általános többesjellel (boríték-(o)-k, Kovács-(é)-k), a birtoktöbbsesítő jellel (állás-ai) **1***
- 6) a) (szoros) valódi mellérendelés **1***
b) birtokos jelzős alárendelés
c) tárgyas alárendelés
d) alanyos alárendelés
e)–f) /
g) határozós alárendelés
h)–j) /
- 7) a) ikerítés; b) szórövidítés+szóképzés; c) betűszó; d) szóösszetétel **1***
- 8) a) Az utca végén két ember jelent meg. **1***
b) Pista bácsi jó ember.
c) Ezt az embert még sohasem láttam.
d) Lehet-e tudni valamit a másik emberről?
e) A fényképen egy kövér ember látható.
- 9) a) haragból=eredethatározó **1***
b) barátjához=helyhatározó
c) papírral együtt=társhatározó
d) egyszer=számhatározó
e) haragból=okhatározó
f) Kovácséknak=részeshatározó
Krétán=helyhatározó
g) melegen=állapothatározó
- 10) a) nagyapám, éves múlt **1***

- b) kije vagy; te
 c) Péteré, sikerült
 d) szemetesláda; [van]
 e) mi, lesz
- 11) c), d), f), g) **1***
- 12) rövidülés **1***
- 13) a), d) **1***
- 14) a) kossuthi, b) voltaire-i, c) Széchenyi István-i, d) szilágyi **4x0,5**
- 15) bo-dza-vi-rá-gos, fel-öl-tő, mész-é-ge-tő, birs-al-ma-il-la-tú **1***
- 16) b), d) **1***
- 17) a) játsszon **1***
- b) vakaróddzon~vakarózzon
 c) folyjon
 d) higgyen
- 18) a) lapály, b) tajték, c) süllyed, d) páholy, e) tarajos, f) vőfély **1***
- 19) a) Lírai műfaj. Rövid, csattanóval zárul. Utalás a sírfeliratra. **3 helyes v.: 1 p.**
 b) Az epikai művek beszélője, akinek magatartása az irodalomtörténet során változik. **5 helyes v.: 2 p.**
 c) Az események időrendjét követő, folyamatosan írt feljegyzések. Az írói naplók jelentősége, napló és fikció stb. **7 helyes v.: 3 p.**
 d) A versszak utolsó sorának ismétlése stb.
 e) Nagyepeikai műfaj, Cervantes Don Quijotéja óta az irodalom reprezentatív műfaja. Utalás a tipológiára és a verses regényre.
 f) Ősi eredetű, a vallás, a filozófia és a művészet jegyeit egyesítő elbeszélő forma. Szóbeli hagyománya az irodalom forrása stb.
 g) Korstílus, az antik kultúra újjászületése, a távlat megjelenése, humanizmus és reneszánsz összefüggése, új értékrend, képviselők stb.
- 20) Előszó; Vörösmarty Mihály verse, a többi szöveg Petőfi Sándor alkotása. **1***
- 21) a) Mikszáth Kálmán **1***
- b) A tót atyafiak, A jó palócok, Tímár Zsófi özvegysége, Gavallérok, A Noszty fiú esete Tóth Marival, Különös házasság, Beszterce ostroma, Új Zrínyiász stb.
- 22) a) Szerelem, Niki, Képzelt riport... stb. **3 helyes v.: 1 p.**
 b) Kosztolányi Dezső **4–7 helyes v.: 2 p.**
 c) Törökországi levelek
 d) Ady Endre
 e) Kassák Lajos
 f) Dorottya, A Reményhez, Az estve stb.
 g) Esterházy Péter
- 23) Pl. láger, fogoly, tanúság, csend, biblia, nyelvi szegénység, metaforizáció, látvány, éhség, halál, gyermeki rácsodálkozás, **1***
 Simone Weil, Dosztojevskij, József Attila stb.

A felvételizők főként a Harbach, 1944 és az Apokrif című versekre hivatkozhatnak, de A francia fogoly, a Négy soros és más szövegek is elfogadhatók.

- 24) a) Az ember csak kicsit szólhat bele léte alakításába. A személyiség konstrukciója fikció, az objektív valóság ismeretlen, az egyén kicsiny a nagy világegyetem viszonylatában, utalás felszínre és mélységre, a viszonylagosságra stb. **0,5**
- b) Kosztolányi Dezső szereplője, jelleme kialakult **0,5**
- c) A név külsőség, konvenció. A két szerelmes tragédiáját a név, az ellenséges családok nevei okozzák. Az erkélyjelenetben külön hangsúlyt kap a név, azaz jelölő és jelölt problémája. **1***
- d) Igen, a sötétre, az ellentétre utal stb. A fordításokban jut fontos szerephez a probléma. **1***

FELVÉTELI VIZSGA MAGYAR NYELVBŐL ÉS IRODALOMBÓL (2011 június)

NÉV: _____

I. Nyelvtani kérdéssor

1. Soroljon fel legalább három európai finnugor nyelvet!

2. Nevezze meg a legkorábbi magyar szórványemléket és adja meg keletkezésének évét!

3. Értelmezze a következő kifejezést: *hiba van a kréta körül*.

4. Milyen mássalhangzó-változás történik a következő szavakban: *barátság, tudja, költség, füstje*?

5. Írásban lássa el -val/-vel raggal a következő tulajdonneveket:
 - a) Csáth _____
 - b) Móricz _____
 - c) Babits _____
 - d) Kossuth _____
6. Írja le felszólító módban a következő igéket:
 - a) bimbózik _____
 - b) edzenek _____
 - c) kérődzik _____
 - d) pelyhedzik _____
7. Láss a -i melléknévképzővel a mondatokban szereplő földrajzi nevet:
 - a) A középiskolások egy _____ vetélkedőt szerveztek.
Kárpát-medence
 - b) Mindenki ismeri az _____ szigeteket.
Adriai-tenger
8. Egészítse ki az alábbi definíciót:

Azt a mondatrészt, amely azt nevezi meg, amire a cselekvés irányul, _____-
nak/-nek nevezzük.
9. Milyen fajtájúak az alábbi mondatok? Húzza alá a helyes válaszokat!
 - a) *Nem lévén már semmi dolgom, szerettem volna egy jót aludni.*
 - i) egyszerű összetett
 - ii) kijelentő óhajtó

iii) állító tagadó

- b) *Bárcsak minél kevesebb lenne a nemtörődöm ember!*
i) tómondat bővített mondat
ii) összetett mondat egyszerű mondat
iii) kijelentő felkiáltó felszólító óhajtó kérdő
iv) állító tagadó
- c) *Milyen jó lenne nem ütni vissza!*
i) kijelentő felkiáltó felszólító óhajtó kérdő
ii) állító tagadó

10. Milyen mondatrészt fejeznek ki a kiemelt szavak? Írja a vonalra!

a) Mohó ÉLVEZETTEL kebelezte be a gyönyörű, hús sört. (Kosztolányi D.)

b) Minden gondot kifújít fejemből (...) a SZÉP, KÖNNYŰ pillanat. (Szabó L.)

c) Hadd SZELEK most a kenyérből... (Arany J.)

d) Följegyzések a HALOTTAK házából (F. M. Dosztojevszkij)

11. Karikázza be azoknak a tulajdonságoknak a betűjelét, amelyek a ragmorfémára érvényesek.

- a) Lezárja a szóalakot.
b) Egy szóalakban több is lehet belőle.
c) Állhat utána képző és jel.
d) Állhat előtte képző és jel.
e) Új szót hoz létre.

12. Az alábbi szóalakokban függőleges vonalakkal határolja el egymástól a morfémákat és minősítse őket a következő jelzések segítségével: tő=T, képző=K, jel=J, rag=R

- a) borotválkozik _____
b) műtsd _____
c) gyöngyödet _____
d) túlnépesedését _____
e) olvassad _____
f) áthidalhatatlan _____
g) visszafordíthatatlanná _____
h) ehető _____
i) érzékeny _____
j) felvesz _____

13. Írja be a megfelelő sorokba a következő összetett szavakat: *perpatvar, madárlátta, százszorszép, porszívó, fiatalasszony*

- a) alanyos összetett szó: _____
b) tárgyas összetett szó: _____
c) határozós összetett szó: _____
d) jelzős összetett szó: _____
e) valódi mellérendelés: _____

14. Szerkessze meg a következő szóalakokat!
- a) a LÓ főnévből képzett, foglalkozást jelentő köznév:

- b) a HÁROM tőszámnévből képzett sorszámnév:

- c) a FENYŐ főnévből képzett gyűjtőnév:

- d) a SZÜRKE melléknévből képzett 'valamilyenné válik' jelentésű ige:

- e) a TÍZ számnév többes számú alakja:

15. Határozza meg a következő mondat minden szavának szófaját: *Akár egy halom hasított fa, hever egymáson a világ,* (József A.)
- akár _____
- egy _____
- halom _____
- hasított _____
- fa _____
- hever _____
- egymáson _____
- a _____
- világ _____

II. Irodalmi kérdéssor

16. Kiről írták? Írja a kihagyott helyre az író nevét!
- a) *A tót atyafiakat* sokan olvassák úgy, mint szorosan összetartozó szövegek együttesét, bár könnyen lehet, hogy ez csak _____ másik, valóban ciklusszerű olvasást követelő novelláskötetének, *A jó palócoknak* visszasugárzó hatása. (Hajdu P., 2009)
- b) Évek során két testes kötetre szaporodtak a Szindbád-történetek, a magyar impresszionista széppróza remekei. Bennük mérhetetlenné vált az idő, határai elmosódtak, a mondatok dallammá változtak át. _____ hősei szabadon közlekednek a múlt és a jelen világában. (Bori I., 1994)
- c) _____ első novelláskötetében tűnik fel. Beszélnek róla, de senki sem látta. Mikor megjelenik, szünetel az öntudat. Az ébren lévők soha nem is láthatják. Ő a „homokember”. Őt emlegetik a gyerekeknek, ő hozza az álmot a csöppségek szemére. A gyerekek félnek tőle. „Borzasztó ránézni, mert hatalmas, félelmes és csúnya ő.” Inkább elalszanak, hogy még véletlenül se pillantsák meg alakját. De mégis ki ő? „Ha gondolkodik az ember róla, hol van napközben a Homokember, ki nem találja. És senki se tudja azt.” [Az idézetek leelőhelye: *Szombat este*. Első megjelenés: *Budapesti Napló*, 1907. június 8. (Kelecsényi L., 2009)]
17. Határozza meg az alábbi alapfogalmakat:
- a) abszurd _____ dráma

- b) ölelkező _____ rím _____ (rímképlete)

- c) szabad _____ vers

d) szonett

e) egyperces novella

f) fikció

g) barokk

18) Melyik műnembe tartoznak a következő szövegek címei: *Fürdés, Édes Anna, Őszi reggeli, A lírikus epilógja, Hajnali részegség, Pacsirta*

a) líra:

b) epika:

c) dráma:

Miután besorolta a szövegeket, válassza ki azt a címet, amely nem illik a sorba! Melyik mű a kakukktójás, és miért?

d) kakukktójás:

Indokolja, hogy az Ön által kakukktójásnak vélt cím miért nem illik a sorba!

19) A *sár* szó több írói szótárba is beletartozik, azaz több életműben is felfedezhető. Kösse össze az alábbi sár-vonatkozásokat a megfelelő szerző nevével! A megoldásokat írja be a táblázatba!

a) Sár és hó	1) Arany János
b) sárral kevert vér	2) Kosztolányi Dezső
c) Sárszeg	3) Móricz Zsigmond
d) Sárarany, arany a sárban	4) Mikszáth Kálmán
e) Sáros megye	5) Ottlik Géza
f) s bevert sárral (úri lócsiszár)	6) Radnóti Miklós

a-	d-
b-	e-
c-	f-

20) Pótolja a hiányzó adatokat! (A cím esetében többféle megoldás is elfogadható.)

- a) Németh László: _____
- b) _____: *Vesztglő vonatok a sötétben*
- c) Pilinszky János: _____
- c) _____: *Szózat*

- d) _____: *Barbárok*
e) _____: *Jelentés öt egérről*

21) Tóth Krisztina *Verárjűfrom* című tárcájából idézünk:

„Tele van emberi beszéddel, nevetéssel, illattal, kiabálással a partvidék. Felülről, a hegyek és az ég felől is minden mediterrán város hasonlít. A levegőben hangos kabócaberregés, az utcákon mondatok és színek keverednek, a turisták megrészegülten vásárolnak: a férfiak különös, otthon rendre használhatatlannak bizonyuló tárgyakat, a nők színes lepleket, sálakat, amelyek aztán bekerülnek a távoli országok halkán csukódó, illatosított gardróbsekrenyeibe, hogy soha többé ne hordják őket, mert a hideg és esős utcák szürke díszletei közt minden napfényből hazavitt kelme harsánynak és idegennek hat.”

- a) Adjon más címet a szövegrészletnek!

- b) A szöveg a felső nézőpontot hangsúlyozza. Mennyiben változna a kiemelt részlet, ha alsó nézőpontból közelítene az idegenség problémájához?

- c) Olvassa el újra az aláhúzott mellékmondatot! Hogyan értelmezi az *utcák díszleteit*? Fogalmazza meg néhány mondatban!

MEGOLDÁSOK

(A csillagozott pontok csak akkor oszthatók ki, ha a feladat megoldása teljes egészében jó!)

- 1) Hármat ezek közül: magyar, finn, észt, lapp, karél, vepsze, lív, vót
1 p.*
- 2) A tihanyi apátság alapítólevele (TA.), 1055
1 p.*
- 3) valami nincs rendjén
1 p.
- 4) összeolvadás
1 p.
- 5) a) Csáhtal, b) Móriczcal, c) Babitscal, d) Kossuthal
1 p.*
- 6) a) bimbóddzon, b) eddzenek, c) kéróddzön (kéróddzék), d) pelyhedden
1 p.*
- 7) a) Kárpát-medencei
1 p.*
- 8) b) adriai-tengeri
tárgy
- 9) a) i) összetett, ii) kijelentő, iii) állító
1 p.*
- b) i) bővített, ii) egyszerű, iii) óhajtó, iv) állító
- c) i) felkiáltó, ii) állító
- 10) a) módhatározó
1 p.*
- b) 2x minőségjelző (vagy: halmozott minőségjelző)
- c) állítmány
- d) birtokos jelző
- 11) a), d)
1 p.*
- 12) borotvá-l-koz-ik T-K-K-R
2 p.*
- műt-s-d T-J-R
gyöngy-öd-et T-J-R
túl-nép-es-ed-és-é-t T-T-K-K-K-J-R
olvas-s-ad T-J-R
át-híd-al-hat-atlan T-T-K-K-K (vagy: át-híd-al-hatatlan T-T-K-K)
vissza-for-dít-hat-atlan-ná T-T-K-K-K-R (vagy: vissza-for-dít-hatatlan-ná T-T-K-K-R)
e-hető T-K (vagy: e-hető T-K-K)
érez-ékeny T-K
fel-vesz T-T
- 13) a) madárláttá
1 p.*
- b) porszívó
- c) százsorszép
- d) fiatalasszony
- e) perpatvar
- 14) a) lovas, lovász
1 p.*
- b) harmadik
- c) fenyves
- d) szürkül
- e) tízek

- 15) alárendelő kötőszó **2 p.***
határozatlan névelő
főnév, mennyiségnév
befejezett melléknévi igenév
főnév, egyedi köznév
ige
kölcsonös névmás
határozott névelő
elvont főnév
- 16) a) Mikszáth Kálmán **2 p.***
b) Krúdy Gyula
c) Csáth Géza
- 17) a) (antidráma) Ionesco és Beckett által keletkezett, a második világháború után; példák
6, 7 jó: **2 p.**;
b) abba
4, 5 jó: **1 p.**
c) pl. a zenei elemek segítségéről lemondó, a beszéd gondolati ritmusát követő vers
d) kötött szerkezetű versforma, a reneszánsz idején került előtérbe, 14 sorból áll, Petrarca és Shakespeare jelentősége
e) rövid novella, Örkény István (groteszk) műfaja
f) kitalálás, képzelet. szerepe a művészetben
g) XVII. sz. és a XVIII. sz. I. fele, ellenreformáció, esetleg példák. mozgalmasság, ünnepélyesség, díszítettség stb. a barokk mint művelődéstörténeti korszak, művészettörténeti stílusirány; barokk eposz
- 18) a) Őszi reggeli, Hajnali részegség, A lírikus epilógja **1 p.*** }
b) Fürdés, Édes Anna, Pacsirta }
c) nincs }
d) A lírikus epilógja }
Indoklás: *A lírikus epilógja* Babits Mihály verse, a többi Kosztolányi Dezső műve.
1 p.*
- 19) a-5; b-6; c-2; d-3; e-4; f-1
2 p. (legalább 4 jó megoldás kell)
- 20) a) Gyász, Iszony, Égető Eszter stb. **1 p.**
b) Veszteglő vonatok a sötétben
c) Apokrif, Harbach 1944 stb.
d) Szózat
e) Barbárok
f) Jelentés öt egérről
- 21) a) Kreatív megoldást várunk, pl.: Otthoni és idegen díszletek, Hasonlóság, Színkeveredés stb. **0,5 p.**
b) A városok és az egyének különbségére, nem a hasonlóságra koncentrálna, stb. **1 p.**
c) Kreatív megoldást várunk: a város mint színpad, a szerepek jelentősége, utalás az ellentétre stb. **2,5 p.**

**FELVÉTELI VIZSGA MAGYAR NYELVBŐL ÉS IRODALOMBÓL
(2010 szeptembere)**

Név: _____

I. Nyelvtani kérdéssor

- 12) Melyik magyar nyelvemlékben siratja Mária megszületett fiát?

- 13) Nevezze meg a magyar nyelv legközelebbi rokon nyelvét!

- 14) Az alábbi szóalakokban függőleges vonalakkal határolja el egymástól a morféákat, és alájuk írt betűkkel minősítse őket (tő=T; képző=K; jel=J; rag=R)!
- a) kinyitjátok
 - b) ablakait
 - c) megfázhattok
 - d) várjátok meg
 - e) Kovácsékat
 - f) szavaimat
 - g) pihenni
 - h) szélére
- 15) Alkossa meg a következő szóalakokat!
- a) a **tesz** ige határozói igeneve:

 - b) a **ró** ige kijelentő módú, jelen idejű, E/3. személyű, tárgyas ragozású alakja:

 - c) a **megy** ige folyamatos történésű melléknévi igeneve:

 - d) a **hisz** ige felszólító módú, T/1. személyű, alanyi ragozású alakja:

 - e) a **vesz** ige feltételes módú, jelen idejű, E/2. személyű, tárgyas ragozású alakja:

 - f) az **alszik** igéből képzett deverbális főnév:

 - g) a **van** ige kijelentő módú, jelen idejű, T/2. személyű alakja:

 - h) az **eszik** ige gyakorító képzős alakja:

- 16) Sorolja fel, milyen morféákkal fejezhetjük ki a többes szám kategóriáját! Nevezze meg a morféák típusát, és írjon minden morféatípushoz egy példát is!

- 17) Válassza ki az alábbi szavak közül az összetetteket, és írja melléjük az összetétel fajtáját!
- a) járókelő: _____
 - b) elnökhelyettes: _____

- c) fogcsikorgatva: _____
- d) agyafűrt: _____
- e) jobbágy: _____
- f) mendemonda: _____
- g) helyrehozás: _____
- h) illeg-billeg: _____
- i) egyszer: _____
- j) kortalan: _____

18) A szóalkotás miféle módjával keletkeztek a következő szavak?

- a) retyerutya: _____
- b) ovi: _____
- c) OTP: _____
- d) adagolóberendezés: _____

19) Az *ember* szó felhasználásával írjon egy-egy mondatot annak igazolására, hogy a főnév minden mondatrész szerepét betöltheti!

- a) alany: _____
- b) állítmány: _____
- c) tárgy: _____
- d) határozó: _____
- e) jelző: _____

20) Húzza alá a mondatokban a határozókat, és határozza meg típusukat!

- a) A haragból semmi jó nem születik. _____
- b) Benézett a barátjához. _____
- c) A szalámi a papírral együtt volt tíz deka. _____
- d) Csak egyszer láttam. _____
- e) Haragból nagyot ütött rá. _____
- f) Kovácséknak Krétán van nyaralójuk. _____
- g) Melegen szeretem a kávé. _____

21) Húzza alá a mondatok állítmányait két vonallal, alanyait egy vonallal!

- a) Nagypám nyolcvanhárom éves múlt a nyáron.
- b) Kije vagy te Péternek?
- c) Péteré sikerült a legjobban.
- d) Az ajtó előtt szemetesláda.
- e) Mi lesz a tanulással, gyerekek?

22) Jelölje + jellel a hiányos szerkezetű mondatokat!

- a) Meg vagyok veletek áldva! _____
- b) A mezőn sok virágot lehet látni. _____
- c) A mezőn sok virágot látni. _____
- d) A mezőn sok virágot látott. _____

- e) regény: _____
- f) mítosz: _____
- g) reneszánsz: _____

26) Melyik mű a kakukktojás (vagyis melyik nem illik a sorba): *Az apostol, Nemzeti dal, Előszó, Szeptember végén, Föltámadott a tenger..., A puszta, télen*
 Indokolja, hogy a kakukktojásnak minősített cím miért nem illik a sorba! Miért tartja kakukktojásnak?

27) Kinek az életrajzához és életművéhez kapcsolódnak a következő helységnevek és kulcsszavak: *Szklabonya, Rimaszombat, Selmezbánya, Balassagyarmat, Szeged, Budapest; anekdota, dzsentrifótok, parlament, házasság, szabad függő beszéd*
 a) A szerző neve: _____
 b) Említse meg a megnevezett író legalább három művét!

28) Pótolja a hiányzó adatokat! (A cím esetében többféle megoldás is elfogadható.)

- a) Déry Tibor: _____
- b) _____ : A szegény kisgyermek panasza
- c) Mikses Kelemen: _____
- d) _____ : Léda a hajón
- e) _____ : Mesteremberek
- f) Csokonai Vitéz Mihály: _____
- g) Esterházy Péter: _____

29) Grendel Lajos megállapításait idézzük Pilinszky János költészetéről (A modern magyar irodalom története, 2010). Folytassa a gondolatmenetet néhány újabb kulcsszó és konkrét mű megemlítésével! (Súgó: 5–10 mondatnyi terjedelemben! Legalább két kulcsszó megnevezését várjuk.)

A gyökértelenség az egyik kulcsszó is lehetne Pilinszky János lírájának értelmezéséhez. Persze, ha nem magyarózzuk félre ezt a pejoratívan és többnyire más összefüggésekben használt szót. Pilinszky gyökértelensége nem a hagyományok, a kultúra, a keresztény hit megtagadását jelenti, hanem az ember világba vetettségének és kozmikusá nőtt magányának a kifejezését. (...) Lírája a legkoncentráltabb létköltészet a magyar irodalomban. Fenséges, dermesztő, de borzongató is egyben, mint egy gleccsernek a látványa, amit megpillantva az ember rádöbben paránságára és törekenységére. Becketti táj az övé, az egész magyar irodalomban talán a legbeckettibb, s katolicizmusának köszönhető, hogy mégsem oly sivár és reménytelen, mint a nagy drámáiróé.

30) Esterházy Péter *Esti* című művéből idézünk:

Kicsit

2004. február 9-én fontoskodva fölírtam: 16:06. Nevezetek Esti Kornélnak. – Ezzel ugyan amit nyerünk a réven, elveszítjük a vámon, de legalább van egy nevünk, egy név, amely ugyan már foglalt, de amely épp azt állítja hívogatóan magáról, hogy ő üres, hogy betöltendő, hogy (még!) meghatározatlan – így kéri, hogy tölts be, határozz meg, mondd meg, ki vagyok. Az ember mindig hibás kicsit, szerepel Camus-nél, az ember mindig fiktív kicsit, állítja Esti Kornél létezése egész súlyával.

a) Értelmezze a részlet címét az utolsó mondat nézőpontjából!

b) Miért foglalt az Esti Kornél név a magyar irodalomban?

c) Milyen szerepe van a névnek William Shakespeare Romeo és Júlia című drámájában?

e) Tekinthető-e az Esti név beszélő névnek? Indokolja válaszát!

MEGOLDÁSOK

(A csillagozott pontok csak akkor oszthatók ki, ha a feladat megoldása teljes egészében jó!)

- 1) Ómagyar Mária-siralom 1*
- 2) manysi (vogul) 1*
- 3) a) ki-nyit-játok T+T+R 1*
 - b) ablak-ai-t T+J+R
 - c) meg-fáz-hat-tok T+T+K+R
 - d) vár-j-átok meg T+J+R T
 - e) Kovács-ék-at T+J+R
 - f) szav-ai-m-at T+J+J+R
 - g) pih-en-ni T+K+K
 - h) szél-é-re T+J+R
- 4) a) téve 1*
 - b) rója
 - c) menő
 - d) higgyünk
 - e) vennéd
 - f) alvás
 - g) vagytok
 - h) eszeget
- 5) igei és igenévi személyragokkal (pl. játsz-otok, maradni-uk)
a névszók többesszám-jelével: az általános többesjellel (boríték-(o)-k, Kovács-(é)-k), a birtoktöbbsesítő jellel (állás-ai) 1*
- 6) a) (szoros) valódi mellérendelés 1*
 - b) birtokos jelzős alárendelés
 - c) tárgyas alárendelés
 - d) alanyos alárendelés
 - e)–f) /
 - g) határozós alárendelés
 - h)–j) /
- 7) a) ikerítés; b) szórövidülés+szóképzés; c) betűszó; d) szóösszetétel 1*
- 8) a) Az utca végén két ember jelent meg. 1*
 - b) Pista bácsi jó ember.
 - c) Ezt az embert még sohasem láttam.
 - d) Lehet-e tudni valamit a másik emberről?
 - e) A fényképen egy kövér ember látható.
- 9) a) haragból=eredethatározó 1*
 - b) barátjához=helyhatározó
 - c) papírral együtt=társhatározó
 - d) egyszer=számhatározó
 - e) haragból=okhatározó
 - f) Kovácséknak=részeshatározó
Krétán=helyhatározó
 - g) melegen=állapothatározó
- 10) a) nagyapám, éves múlt 1*
 - b) kije vagy; te

- c) Péteré, sikerült
d) szemetesláda; [van]
e) mi, lesz
- 11) c), d), f), g) **1***
- 12) rövidülés **1***
- 13) a), d) **1***
- 14) a) kossuthi, b) voltaire-i, c) Széchenyi István-i, d) szilágyi **4x0,5**
- 15) bo-dza-vi-rá-gos, fel-öl-tő, mész-é-ge-tő, birs-al-ma-il-la-tú **1***
- 16) b), d) **1***
- 17) a) játsszon **1***
b) vakaróddzon~vakarózzon
c) folyjon
d) higgyen
- 18) a) lapály, b) tajték, c) süllyed, d) páholy, e) tarajos, f) vőfély **1***
- 19) a) Lírai műfaj. Rövid, csattanóval zárul. Utalás a sírfeliratra. **3 helyes v.: 1 p.**
b) Az epikai művek beszélője, akinek magatartása az irodalomtörténet során változik. **5 helyes v.: 2 p.**
c) Az események időrendjét követő, folyamatosan írt feljegyzések. Az írói naplók jelentősége, napló és fikció stb. **7 helyes v.: 3 p.**
d) A versszak utolsó sorának ismétlése stb.
e) Nagypikari műfaj, Cervantes Don Quijotéja óta az irodalom reprezentatív műfaja. Utalás a tipológiára és a verses regényre.
f) Ősi eredetű, a vallás, a filozófia és a művészet jegyeit egyesítő elbeszélő forma. Szóbeli hagyománya az irodalom forrása stb.
g) Korstílus, az antik kultúra újjászületése, a távlat megjelenése, humanizmus és reneszánsz összefüggése, új értékrend, képviselők stb.
- 20) Előszó; Vörösmarty Mihály verse, a többi szöveg Petőfi Sándor alkotása. **1***
- 21) a) Mikszáth Kálmán **1***
b) A tót atyafiak, A jó palócok, Tímár Zsófi özvegye, Gavallérok, A Noszty fiú esete Tóth Marival, Különös házasság, Beszterce ostroma, Új Zrínyiász stb.
- 22) a) Szerelem, Niki, Képzelt riport... stb. **3 helyes v.: 1 p.**
b) Kosztolányi Dezső **4–7 helyes v.: 2 p.**
c) Törökországi levelek
d) Ady Endre
e) Kassák Lajos
f) Dorottya, A Reményhez, Az estve stb.
g) Esterházy Péter
- 23) Pl. láger, fogoly, tanúság, csend, biblia, nyelvi szegénység, metaforizáció, látvány, éhség, halál, gyermeki rácsodálkozás, **1***
Simone Weil, Dosztojevszkij, József Attila stb.

A felvételizők főként a Harbach, 1944 és az Apokrif című versekre hivatkozhatnak, de A francia fogoly, a Négyesoros és más szövegek is elfogadhatók.

- 24) a) Az ember csak kicsit szólhat bele léte alakításába. A személyiség konstrukciója fikció, az objektív valóság ismeretlen, az egyén kicsiny a nagy világegyetem viszonylatában, utalás felszínre és mélységre, a viszonylagosságra stb. **0,5**
- b) Kosztolányi Dezső szereplője, jelleme kialakult **0,5**
- c) A név külsőség, konvenció. A két szerelmes tragédiáját a név, az ellenséges családok nevei okozzák. Az erkélyjelenetben külön hangsúlyt kap a név, azaz jelölő és jelölt problémája. **1***
- d) Igen, a sötétre, az ellentétre utal stb. A fordításokban jut fontos szerephez a probléma. **1***

FELVÉTELI VIZSGA MAGYAR NYELVBŐL ÉS IRODALOMBÓL (2010 június)

NÉV: _____

I. Nyelvtani kérdéssor

1. Soroljon fel legalább három európai finnugor nyelvet!

2. Nevezze meg a legkorábbi magyar szórványemléket és adja meg keletkezésének évét!

3. Értelmezze a következő kifejezést: *hiba van a kréta körül*.

4. Milyen mássalhangzó-változás történik a következő szavakban: *barátság, tudja, költség, füstje*?

5. Írásban lássa el *-val/-vel* raggal a következő tulajdonneveket:
 - a) Csáth _____
 - b) Móricz _____
 - c) Babits _____
 - d) Kossuth _____
6. Írja le felszólító módban a következő igéket:
 - a) bimbózik _____
 - b) edzenek _____
 - c) kérődzik _____
 - d) pelyhedzik _____
7. Lássá el *-i* melléknévképzővel a mondatokban szereplő földrajzi nevet:
 - a) A középiskolások egy _____ vetélkedőt szerveztek.
Kárpát-medence
 - b) Mindenki ismeri az _____ szigeteket.
Adriai-tenger
8. Egészítse ki az alábbi definíciót:

Azt a mondatrészt, amely azt nevezi meg, amire a cselekvés irányul, _____ -
nak/-nek nevezzük.
9. Milyen fajtájúak az alábbi mondatok? Húzza alá a helyes válaszokat!
 - a) *Nem lévén már semmi dolgom, szerettem volna egy jót aludni.*
 - i) egyszerű összetett
 - ii) kijelentő óhajtó
 - iii) állító tagadó
 - b) *Bárcsak minél kevesebb lenne a nemtörődöm ember!*
 - i) tömondat bővített mondat

- ii) összetett mondat egyszerű mondat
- iii) kijelentő felkiáltó felszólító óhajtó kérdő
- iv) állító tagadó

c) *Milyen jó lenne nem ütni vissza!*

- i) kijelentő felkiáltó felszólító óhajtó kérdő
- ii) állító tagadó

10. Milyen mondatrészt fejeznek ki a kiemelt szavak? Írja a vonalra!

a) Mohó ÉLVEZETTEL kebelezte be a gyönyörű, hűs sört. (Kosztolányi D.)

b) Minden gondot kifűjt fejemből (...) a SZÉP, KÖNNYŰ pillanat. (Szabó L.)

c) Hadd SZELEK most a kenyérből... (Arany J.)

d) Följegyzések a HALOTTAK házából (F. M. Dosztojevszkij)

11. Karikázza be azoknak a tulajdonságoknak a betűjelét, amelyek a ragmorfémára érvényesek.

- a) Lezárja a szóalakot.
- b) Egy szóalakban több is lehet belőle.
- c) Állhat utána képző és jel.
- d) Állhat előtte képző és jel.
- e) Új szót hoz létre.

12. Az alábbi szóalakokban függőleges vonalakkal határolja el egymástól a morfémákat és minősítse őket a következő jelzések segítségével: tő=T, képző=K, jel=J, rag=R

- a) borotválkozik _____
- b) műtsd _____
- c) gyöngyödet _____
- d) túlnépesedését _____
- e) olvassad _____
- f) áthidalhatatlan _____
- g) visszafordíthatatlanná _____
- h) ehető _____
- i) érzékeny _____
- j) felvesz _____

13. Írja be a megfelelő sorokba a következő összetett szavakat: *perpatvar, madárlátta, százszorszép, porszívó, fiatalasszony*

- a) alanyos összetett szó: _____
- b) tárgyas összetett szó: _____
- c) határozós összetett szó: _____
- d) jelzős összetett szó: _____
- e) valódi mellérendelés: _____

14. Szerkessze meg a következő szóalakokat!

a) a LÓ főnévből képzett, foglalkozást jelentő köznév:

b) a HÁROM tőszámnévből képzett sorszámnév:

- c) a FENYŐ főnévből képzett gyűjtőnév:
 d) a SZÜRKE melléknévből képzett 'valamilyenné válik' jelentésű ige:
 e) a TÍZ számnév többes számú alakja:

15. Határozza meg a következő mondat minden szavának szófaját: *Akár egy halom hasított fa, hever egymáson a világ,* (József A.)

- akár _____
 egy _____
 halom _____
 hasított _____
 fa _____
 hever _____
 egymáson _____
 a _____
 világ _____

II. Irodalmi kérdéssor

17. Kiről írták? Írja a kihagyott helyre az író nevét!

- a) *A tót atyafiakat* sokan olvassák úgy, mint szorosan összetartozó szövegek együttesét, bár könnyen lehet, hogy ez csak _____ másik, valóban ciklusszerű olvasást követelő novelláskötetének, *A jó palócoknak* visszasugárzó hatása. (Hajdu P., 2009)
- b) Évek során két testes kötetre szaporodtak a Szindbád-történetek, a magyar impresszionista széppróza remekei. Bennük mérhetetlenné vált az idő, határai elmosódtak, a mondatok dallammá változtak át. _____ hősei szabadon közlekednek a múlt és a jelen világában. (Bori I., 1994)
- c) _____ első novelláskötetében tűnik fel. Beszélnek róla, de senki sem látta. Mikor megjelenik, szünetel az öntudat. Az ébren lévők soha nem is láthatják. Ő a „homokember”. Őt emlegetik a gyerekeknek, ő hozza az álmot a csöppségek szemére. A gyerekek félnék tőle. „Borzasztó ránézni, mert hatalmas, félelmes és csúnya ő.” Inkább elalszanak, hogy még véletlenül se pillantsák meg alakját. De mégis ki ő? „Ha gondolkodik az ember róla, hol van napközben a Homokember, ki nem találja. És senki se tudja azt.” [Az idézetek lelőhelye: *Szombat este*. Első megjelenés: *Budapesti Napló*, 1907. június 8. (Kelecsényi L., 2009)]

17. Határozza meg az alábbi alapfogalmakat:

- a) abszurd _____ dráma

- b) ölelkező _____ rím _____ (rímképlete)

- c) szabad _____ vers

- d) szonett _____

e) egyperces novella

f) fikció

g) barokk

18) Melyik műnembe tartoznak a következő szövegek címei: *Fürdés, Édes Anna, Őszi reggeli, A lírikus epilógja, Hajnali részegség, Pacsirta*

a) líra:

b) epika:

c) dráma:

Miután besorolta a szövegeket, válassza ki azt a címet, amely nem illik a sorba! Melyik mű a kakukktojás, és miért?

d) kakukktojás:

Indokolja, hogy az Ön által kakukktojásnak vélt cím miért nem illik a sorba!

19) A *sár* szó több írói szótárba is beletartozik, azaz több életműben is felfedezhető. Kösse össze az alábbi sár-vonatkozásokat a megfelelő szerző nevével! A megoldásokat írja be a táblázatba!

a) Sár és hó	1) Arany János
b) sárral kevert vér	2) Kosztolányi Dezső
c) Sárszeg	3) Móricz Zsigmond
d) Sárarany, arany a sárban	4) Mikszáth Kálmán
e) Sáros megye	5) Ottlik Géza
f) s bevert sárral (úri lócsiszár)	6) Radnóti Miklós

20) Pótolja a hiányzó adatokat! (A cím esetében többféle megoldás is elfogadható.)

a) Németh László: _____

b) _____: *Vesztglő vonatok a sötétben*

c) Pilinszky János: _____

d) _____: *Szózat*

e) _____: *Barbárok*

e) _____: *Jelentés öt egerről*

21) Tóth Krisztina *Verárjufrom* című tárcájából idézünk:

„Tele van emberi beszéddel, nevetéssel, illattal, kiabálással a partvidék. Felülről, a hegyek és az ég felől is minden mediterrán város hasonlít. A levegőben hangos kabócaberregés, az utcákon mondatok és színek keverednek, a turisták megrészegülten vásárolnak: a férfiak különös, otthon rendre használhatatlannak bizonyuló tárgyakat, a nők színes lepleket, sálakat, amelyek aztán bekerülnek a távoli országok halkán csukódó, illatosított gardrób szekrényeibe, hogy soha többé ne hordják őket, mert a hideg és esős utcák szürke díszletei közt minden napfényből hazavitt kelme harsánynak és idegennek hat.”

a) Adjon más címet a szövegrészletnek!

b) A szöveg a felső nézőpontot hangsúlyozza. Mennyiben változna a kiemelt részlet, ha alsó nézőpontból közelítene az idegenség problémájához?

c) Olvassa el újra az aláhúzott mellékmondatot! Hogyan értelmezi az *utcák díszleteit*? Fogalmazza meg néhány mondatban!

MEGOLDÁSOK

(A csillagozott pontok csak akkor oszthatók ki, ha a feladat megoldása teljes egészében jó!)

- 1) Hármat ezek közül: magyar, finn, észt, lapp, karél, vepsze, lív, vót
1 p.*
- 2) A tihanyi apátság alapítólevele (TA.), 1055
1 p.*
- 3) valami nincs rendjén
1 p.
- 4) összeolvadás
1 p.
- 5) a) Csáhtal, b) Móriczcal, c) Babitscal, d) Kossuthal
1 p.*
- 6) a) bimbóddzon, b) eddzenek, c) kéróddzön (kéróddzék), d) pelyhedden
1 p.*
- 7) a) Kárpát-medencei
1 p.*
- 8) b) adriai-tengeri
tárgy
- 9) a) i) összetett, ii) kijelentő, iii) állító
1 p.*
- b) i) bővített, ii) egyszerű, iii) óhajtó, iv) állító
- c) i) felkiáltó, ii) állító
- 10) a) módhatározó
1 p.*
- b) 2x minőségjelző (vagy: halmozott minőségjelző)
- c) állítmány
- d) birtokos jelző
- 11) a), d)
1 p.*
- 12) borotvá-l-koz-ik T-K-K-R
2 p.*
- műt-s-d T-J-R
gyöngy-öd-et T-J-R
túl-nép-es-ed-és-é-t T-T-K-K-K-J-R
olvas-s-ad T-J-R
át-híd-al-hat-atlan T-T-K-K-K (vagy: át-híd-al-hatatlan T-T-K-K)
vissza-for-dít-hat-atlan-ná T-T-K-K-K-R (vagy: vissza-for-dít-hatatlan-ná T-T-K-K-R)
e-hető T-K (vagy: e-hető T-K-K)
érez-ékeny T-K
fel-vesz T-T
- 13) a) madárláttá
1 p.*
- b) porszívó
- c) százsorszép
- d) fiatalasszony
- e) perpatvar
- 14) a) lovas, lovász
1 p.*
- b) harmadik
- c) fenyves
- d) szürkül
- e) tízek

- 15) alárendelő kötőszó **2 p.***
határozatlan névelő
főnév, mennyiségnév
befejezett melléknévi igenév
főnév, egyedi köznév
ige
kölcsonös névmás
határozott névelő
elvont főnév
- 16) a) Mikszáth Kálmán **2 p.***
b) Krúdy Gyula
c) Csáth Géza
- 17) a) (antidráma) Ionesco és Beckett által keletkezett, a második világháború után; példák
6, 7 jó: **2 p.**;
b) abba
4, 5 jó: **1 p.**
c) pl. a zenei elemek segítségéről lemondó, a beszéd gondolati ritmusát követő vers
d) kötött szerkezetű versforma, a reneszánsz idején került előtérbe, 14 sorból áll, Petrarca és Shakespeare jelentősége
e) rövid novella, Örkény István (groteszk) műfaja
f) kitalálás, képzelet. szerepe a művészetben
g) XVII. sz. és a XVIII. sz. I. fele, ellenreformáció, esetleg példák. mozgalmasság, ünnepélyesség, díszítettség stb. a barokk mint művelődéstörténeti korszak, művészettörténeti stílusirány; barokk eposz
- 18) a) Őszi reggeli, Hajnali részegség, A lírikus epilógja } **1 p.***
b) Fürdés, Édes Anna, Pacsirta
c) nincs
d) A lírikus epilógja
Indoklás: *A lírikus epilógja* Babits Mihály verse, a többi Kosztolányi Dezső műve.
1 p.*
- 19) a-5; b-6; c-2; d-3; e-4; f-1
2 p. (legalább 4 jó megoldás kell)
- 20) a) Gyász, Iszony, Égető Eszter stb. **1 p.**
b) Veszteglő vonatok a sötétben
c) Apokrif, Harbach 1944 stb.
d) Szózat
e) Barbárok
f) Jelentés öt egérről
- 21) a) Kreatív megoldást várunk, pl.: Otthoni és idegen díszletek, Hasonlóság, Színkeveredés stb.
0,5 p.
b) A városok és az egyének különbségére, nem a hasonlóságra koncentrálna, stb.
1 p.
c) Kreatív megoldást várunk: a város mint színpad, a szerepek jelentősége, utalás az ellentétre stb.
2,5 p.

**A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM FELVÉTELI VIZSGA FELADATSORAI
(2009 június)**

NÉV: _____

A KÉRDÉSEKRE EGÉSZ MONDATOKBAN VÁLASZOLJON!

I. Nyelvtani feladatsor

1. Milyen betűs írású a magyar nyelv?

2. Melyik nyelvemlékünkől való a következő idézet: *Clamate ter: kyrie eleison!*

3. Pótolja a következő szavakban a
a) hiányzó magánhangzót:
sz__nész k__sér d__csér szerv__z h__vatlan
b) hiányzó mássalhangzót:
pe__va sü__ed é__el ga__az pu__a
4. Húzza alá a helyesen írt szavakat!
a) *Shakespeare-vel Shakespearerel Shakespeare-rel*
b) *dühös dühroham dühvel*
5. Válogassa szét a következő névmásokat: *hová, ti, egymást, amilyen, valamiféle, emez.*
Melléknévi határozatlan névmás: _____
Főnévi mutató névmás: _____
Személyes névmás: _____
Kölcsönös névmás: _____
Melléknévi vonatkozó névmás: _____
Határozószói kérdő névmás: _____
6. Egészítse ki az alábbi definíciót!
A(z) _____ valamely igéből -ó, -ő, -t, -tt, -andó, -endő képzővel képzett szó, amely az igei jelentéstartalmat tulajdonságként nevezi meg.
7. Írja le a társhatározó ragjával ellátva a szavakat!
Mikszáth _____
Móricz _____
Kazinczy _____
Babits _____
8. Lássá el -i melléknévképzővel a következő földrajzi neveket!
Vinkovci _____
Ljubljana _____
Moszkva _____
San Diego _____
Palicsi-tó _____
9. Elemezze az alábbi szavak morfémaszerkezeteit. A morféákat függőleges vonallal válassza el egymástól, és nevezze meg őket e szerint a séma szerint:

1=tő; 2=képző; 3=jel; 4=rag (Kizárólag a számokat írja a morféimák alá!)

átgondolatlanul *játszadoztunk* *megsimogathatná* *munkatársaitól*

10. Leírva válassza el mindenütt, ahol lehetséges, a következő szavakat!
vasérceinkért _____
rugdalóddzanak _____
veszélyes _____
napszemüveg _____
11. Határozza meg, milyen mondatrész *az egészségéért* összetevő az alábbi mondatban: *Sportoljon az egészségéért!*

12. Határozza meg az alábbi szavak típusát a hangalak és a jelentés viszonya alapján:
szarvasmarha, barom, házitulok, bika, tehén, ökör, hizómarha, sőre, csira, göböly, borjú, boci, tinó, üsző

13. Értelmezze a következő szólást: *Fél füllel hall.*

II. Irodalmi feladatsor

14. Hogyan definiálja a következő fogalmakat?
ekloga _____

posztmodern _____

antológia _____

bestseller _____

15. Igaz vagy hamis? Ha igaz, karikázza be a + jelet, ha hamis, akkor a –t!
a) *Tápé Szeged melletti település, amely a „falut” jelentette Juhász Gyulának, és a Tápai lagzi című vers ihletője.* + –
b) *Kölcsey Ferenc a Tövisék és virágok című epigrammakötet szerzője.* + –
c) *A futurizmus avantgárd irányzat a 20. század elején, amelynek nagy hatású folyóiratai a Der Sturm, Die Aktion stb., és a tízes évek Németországához kötődik. Legeredetibb festője Kandinszkij.* + –
d) *A Mag hó alatt Ady Endre verse.* + –
16. Kinek a hőse? Nevezze meg a szerzőt és a mű címét!
Kurátor Zsófi _____
Suhajda _____
Tonio Kröger _____
Tiborc _____
17. Egészítse ki:
_____: *Búcsú Váradtól*
_____: *A jó palócok, Tót atyafiak*
_____: *A szegény kisgyermek panaszai*
Pilinszky János: _____

MEGOLDÁS

I. NYELVTANI FELADATSOR

Csak a teljesen jól megoldott feladatért jár pont.

a) és b) külön feladatnak számít!

1. latin betűs (1)
2. Halotti beszéd és könyörgés (1)
3. a) színész, kísér, dicsér, szervíz, hívatlan (1)
b) pelyva, süllyed, éjjel, gallyaz, pulya (1)
4. a) Shakespeare-rel (1)
b) mind a 3 jó (1)
5. valamiféle, emez, ti, egymást, amilyen, hová (1)
6. melléknévi igenév (1)
7. Mikszáthtal, Móriczcal, Kazinczyval, Babitscsal (1)
8. vinkovci, ljubljanaai, moszkvai, San Diegó-i, palicsi-tói (tavi) (1)
9. 11223 12234 11223 134 (2)!!!
10. vas-ér-ce-in-kért, rug-da-lódz-dza-nak, ve-szé-lyes, nap-szem-ü-veg (1)
11. célhatározó (1)
12. rokon értelmű szavak (szinonimák) (1)
13. Véletlenül értesül valamiről (miközben egészen más dologról van szó). (1)

II. IRODALMI FELADATSOR

14. Ha 2 (fele) jó: 1 pont, teljesen jó: 2 pont.
ekloga: Pásztori témájú, többnyire filozófiai kérdéseket feszegető, párbeszédesebb formájú költemény, Vergiliushoz köti az irodalomtörténet (+ Theokritosz idilljei). Legnevezetesebb magyar példái Radnóti Miklós eklogái.
posztmodern: A huszadik század utolsó harmadát uraló szellemi irányzat, amely a kultúra minden területét befolyásolja. Alapja: az információs technológiákban bekövetkezett változások, a globalizáció, a hagyományos értékek elbizonytalanítása, az eredetiség problematizálása stb.
antológia: Görög. Valamilyen szempontból összeválogatott irodalmi művek
bestseller: .Angol szó: legjobb üzlet. Nagy példányszámban, kereskedelmi haszonnal eladható, sikeres könyv. Esztétikai értéke igen változatos.
15. a) +
b) -
c) -
d) + } Ha 2 (fele) jó: 1 pont, teljesen jó: 2 pont.
16. Németh László: Gyász
Kosztolányi Dezső: Fürdés
Thomas Mann: Tonio Kröger
Katona József: Bánk bán } Ha 2 (fele) jó: 1 pont, teljesen jó: 2 pont.
17. Janus Pannonius
Mikszáth Kálmán
Kosztolányi Dezső
Apokrif stb.
Mészöly Miklós
Babits Mihály } Ha 3 (fele) jó: 2 pont, teljesen jó: 4 pont.
18. a) Járkálj csak, halálraítélt!; Bori notesz; Erőltetett menet
b) Ikek hava
c) Razglednicák
d) Levél a hitveshez, Nem tudhatom } Ha 2 jó: 1 p., ha mind a 4 jó: 2 p ont.
19. A kreativitást, az önálló meglátást, a szövegszervezés szempontjait, az olvasottságot és tájékozottságot vesszük figyelembe. 2 pont

A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM FELVÉTELI VIZSGA FELADATSORAI
(2008 június)

NÉV: _____

A KÉRDÉSEKRE EGÉSZ MONDATOKBAN VÁLASZOLJON!

I. Nyelvtani feladatsor

1. Melyik vajdasági városban fordította le két pap, Tamás és Bálint a Huszita Bibliát?

2. Melyik szórványemlékünkben maradt fenn az alábbi sor: *feheruuru rea meneh hodu utu rea*

3. Milyen változás történt a magánhangzókkal az ómagyar kor óta a következő szavakban:
higy→hegy, fuk→fok, áruk→árok, gyüngy→gyöngy?

4. Melyik nyelvből vettük kölcsön az oktatásban és az egyházi életben használatos kölcsönszavakat?

5. Sorolja fel a magyar *előlépzett* magánhangzókat!

6. Határozza meg, hogy milyen mássalhangzó-törvények érvényesülnek az alábbi példákban. Húzza is alá az érintett hangot, valamint *a→b* formában írja is le, miben nyilvánul meg a változás!
rizskása _____
cserépből _____
búsuljon _____
eddze _____
7. Állapítsa meg, hogy az alábbi alárendelt szóösszetételek előtagjai milyen bővítményei az utótagoknak.

Az előtag az utótagnak

diáklány _____
bortermő _____
mennydörög _____
fülbemászó _____
8. Elemezze az alábbi szavak morfémaszerkezeteit. A morfémákat függőleges vonallal válassza el egymástól, és nevezze meg őket e szerint a séma szerint:
1=tő; 2=képző; 3=jel; 4=rag (Kizárólag a számokat írja a morfémák alá!)
olvasottakból *századokbeli* *ezerszeres*
csónakáztatásokkal
9. A *házamból* szóalakban milyen szerepe van az *a* hangnak?

10. Válassza el mindenütt, ahol lehetséges az alábbi szót!
gázáremelés _____

11. A *Mindig csak órá, a párjára gondolt.* mondatban milyen mondattani szerepe van a *párjára* mondatrészeknek:

12. Húzza alá a helyes írásmódot!
Balkán-félszigeti balkán-félszigeti Balkán-félszigeti balkán-félszigeti
13. Melyik helyesírási alapelv szerint írjuk a következő neveket: *Kossuth, Csáth, Wesselényi, Weöres*?

14. Hogyan írjuk a mindkét tagjukon külön-külön toldalékolható ikerszók elemeit?

15. Ha a számjegyeket betűvel írjuk, a kétezret követően mely szavak után teszünk kötőjelet? Legalább három különböző példával szemléltesse a választát.

16. Mit jelent a következő szólás: *Ötödik kerék.*

II. Irodalmi feladatsor

17. Definiálja a következő fogalmakat:
epigramma _____
interpretáció _____
jokulátor _____
spleen _____
18. Mit határoz meg a következőképpen az *Irodalmi fogalomtár*: „*A tizenöt szonettből álló szonettkoszorú záró darabja, mely az előző tizennégy szonett kezdősoraiból áll.*”?

19. 100 éves a *Nyugat*. Az évfordulóra négy fejezetből álló emlékkönyvet kell szerkesztenie. Melyik lenne ez a négy fejezet? Tüntesse fel a fejezetcímeket! Adjon címet is a kötetnek!
Javasolt kötetcím: _____
Fejezetcímek:
I. _____
II. _____
III. _____
IV. _____
20. Kít, milyen korszakot vagy problémakört közelíthetne meg *A magyar irodalom története* (2007) második kötetének következő tanulmánycímei segítségével:
Álmok hármasságján _____
Ballada és románc _____
Homéroszi eposztól a Nagy Könyvig _____
Pszichoanalízis, pszichológia és modern magyar irodalom _____
21. A következő megállapításokból műcímek vagy szerzők nevei maradtak ki. Írja be őket!
a) *Annyi bizonyos, hogy a _____ világában fontos szerepet játszik a halál. „A Széchenyi utcán három koporsós üzlet is volt egymás mellett és két sírköves-bolt”; Vajkay Ákos lelkiállapotát pedig így körvonalazza az elbeszélő: „A halálra való készülődés utolsó éveit jobbára lefoglalta.”* (Szegedy-Maszák Mihály)

- b) *A feltétel nélküli szeretet és az egyetemesség hangja szól Medve kéziratából, s ez a személyesen elkötelezett hang képezi az _____ alapszólamát és határozza meg az egész regény erkölcsi tartását és tanítását. (Odorics Ferenc)*
- c) *Ami Itáliában új volt a 15. század közepén a szellem világában, annak közvetítője csak _____ lehetett. Alkalmassá tette őt erre hosszú kintléte egy olyan közegben, amelyet minden újdonság elért, és ezek befogadására kész volt az ő habitusa is. Valla a ferrarai mestert, Guarinót nagyon nagyra tartotta, némely vitairatának szólamvivőjévé is tette. (Ritoókné Szalay Ágnes)*
- d) *A _____ nem egy vagy néhány, hanem számos forrásra vezethető vissza. Az Árgirus-história ismerete, a népmesék boszorkányai, óriásai és griffmadara, a kiszolgált katonák történetei (a huszárok útjának meseföldrajzában, a francia királyi udvar elképzelésében, az Óperenciás-tenger motívumában), a romantika villitánca és kísértetjárása új minőségű műegészé váltak _____ tollán. (Kerényi Ferenc)*

22. Melyik dráma szereplője Biberach, és milyen szerepkört tölt be?

23. Egészítse ki:

- a) _____ : Sorstalanság
 b) _____ : Előszó, Szózat
 c) _____ : Tiszta szívvel
 d) Charles Baudelaire: _____
 e) _____ : Jelentés öt egérről

24. Melyik magyar versben szerepel a következő német mondat: „Der springt noch auf...”? Nevezze meg a szerzőt és a mű címét!

25. Kinek melyik verséből ollóztunk? Töltse ki a táblázatot!

VERSSOR	SZERZŐ NEVE	VERS CÍME
<i>Én nem leszek a szürkék hegedőse,</i>		
<i>Szeretném magam megmutatni</i>		
<i>Óh jaj, meg kell halni, meg kell halni!</i>		
<i>Ó, jaj, az út lélektől lélekig</i>		

26. Milyen parodikus elemeket, humoros torzképeket tartalmaz Varró Dániel alábbi verse? A *Vers az elektronikus levelekről, amiket váltunk a Szívdesszert* (2007) című kötetben szerepel. Legalább két olyan szövegre vagy szerzőre utaljon, amelyet/akit a szöveg parodizál!

*A szívem el van, ó, egészen andalodva,
 és imé, reszketeg,
 amióta veled éjente, hajnalonta
 itt imélezgetek.*

*S e szív – akár a jég a Montblanc csucsán, ha meggyúl –
 felolvad, szétreped,
 ahányszor értesít a gép, hogy Önnek 1 új
 levele érkezett!*

És az egész világ csak egy linkgyűjtemény,

s a dolgok benne linkek –
kattintsak bárhová, folyton te tűnsz elém,
te vagy honlapja mindnek.

Be kell ugyan hogy érjem egy jpg fájlal,
míg gépelek vakon
(mivel te otthon ülsz, amit a szívem fájlal
s én itt, ahol lakom)

de épp ezért van úgy minden, ahogy remélem,
s vagy az, kit képzelek,
s nem éktelenkedik nekünk még itt e mélen
se pont, se ékezet.

27. Értelmezze Esterházy Péter *Az ország* című Mészöly Miklós-köszöntőjének következő részletét:
A magyar nyelvet MM emelte a saját pontosságához(ba). Ebben, ki gondolta volna, Kosztolányi-tanítvány. Miközben őt nem a nyelv szépsége, hanem a nyelv igazsága érdekli, foglalkoztatja és nyomasztja, a modern utáni nyelvi tobzódást pedig megtisztelő ingerültséggel figyeli. Mi már egy Mészöly utáni magyar nyelvet kaptunk kézhez, hálánk örök s önző. (...)
MM szálfa ezüstfenyő. Van benne valami személytelenül fenséges, amely váratlanul egyszerre emlékeztet az élet és az irodalom (elfelejtett) kemény, pogány fenségességére.
Az ezüstfenyő magában áll. Már nem tudod megérinteni. De bárhol vagy is, látod. Nézed, látod, köszönöd.

28. Írjon egy kb. 8–10 mondatos esszét! Válasszon egyet a következő címek közül: 1) *Siker és népszerűség az irodalomban*; 2) *A Nyugat távlatai*; 3) *Mátyás király álmái*; 4) *Letűnőben az olvasás?*; 5) *Zene és irodalom ma*

MEGOLDÁS

Figyelem:

a *-gal jelölt feladatokért csak akkor jár pont, ha az ÖSSZES részfeladat jó!

I. Nyelvtani feladatsor

1. Sremska Kamenica (Kamonc)
1 p.
2. A tihanyi apátság alapítólevele
1 p.
3. nyíltabbá válás
1 p.
4. a latin nyelvből
1 p.
5. I, Í, E, É, Ü, Ú, Ö, Ó*
1 p.
6. rizskása=zöngétlenedés, zs→s (a részleges hasonulás megnevezés magában nem elég!)*
cserépből=zöngésülés, p→b (a részleges hasonulás megnevezés magában nem elég!)* **1 p.**
búsuljon=írásban nem jelölt teljes hasonulás, lj→jj*
eddze=írásban jelölt teljes hasonulás, ddz→dz+j*
7. minőségjelző;* tárgy;* alany;* helyhatározó*
1 p.
8. 1-2-3-4;* 1-2-3-2;* 1-4-2;* 1-2-2-2-3-4* **1 p.**
9. ejtéskönnyítő vagy kötőhangzó **1 p.**
10. gáz-ár-e-me-lés
1 p.
11. értelmező **1 p.**
12. Balkán-félszigeti **1 p.**
13. archaikus (hagyományos) **1 p.**
14. kötőjellel **1 p.**
15. ezer, millió, milliárd
1 p.
16. teljesen fölösleges ember **1 p.**

II. Irodalmi feladatsor

17. **Epigramma:** felirat sírokon és tárgyakon. Tömör, csattanós, lakonikus.
Expozíció + konklúzió.*
Néhány példa: Janus Pannonius, Kazinczy Ferenc, Kölcsey Ferenc stb.* **1 p.**
Interpretáció: értelmezés*
Jokulátor: énekmondó, vándorkomédiás, a költő középkori neve*
Spleen: unalom, Byron, Puskin, Goncsarov stb.*
18. mesterszonett*
1 p.
19. Kreatív címeket várunk. Fejezetcímek pl.: A Nyugat világirodalmi távlatai,
Ady-viták, Modernitás, szimbólum és nyelv stb. **5x0,20=1 p.**
20. Vörösmarty: Csongor és Tünde
Arany János
4x0,25=1 p.
Gárdonyi Géza: Egri csillagok
Ferenzi Sándor (Csáth Géza, József Attila) (Más helyes válasz is elfogadható.)
21. Pacsirta
Iskola a határon
4x0,25=1 p.
Janus Pannonius
János vitéz + Petőfi Sándor

22. Intrikus + Katona József: Bánk bán* **1 p.**
23. Kertész Imre*
Vörösmarty Mihály*
József Attila*
1 p.
Az albatrosz*
Mészöly Miklós*
24. Radnóti Miklós: *Razglednicák (4)*, Domonkos István: *Der springt noch auf* **1 p.**
25. Ady Endre: Új vizeken járok
Ady Endre: (Sem utódja) **4x0,25=1 p.**
Babits Mihály: Ősz és tavasz között
Tóth Árpád: Lélektől lélekig
26. Pl. József Attila, Vörösmarty Mihály, Radnóti Miklós, Puskin: J. Anyegin **4x0,25=1 p.**
27. Utalás az egyéni hagyományra, az alkotói magányra, az esztétikai problémára, a nyelvre mint jelrendszerre, a szövegköziségre stb. **1 p.**
28. A felvételizők egy feladatot dolgoznak ki. A kreativitást, az önálló összefüggések felfedezését pontozzuk. **2 p.**

A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM FELVÉTELI VIZSGA FELADATSORA
(2007 június)

Név: _____

(1) Melyik helyesírási alapelv szerint írjuk a hosszú kétjegyű mássalhangzókat?

(2) Húzza alá a helyes írásmódot:

- *Kazinczy-s*
- *kazinczys*
- *Kazincis*
- *kazinczy-s*

(3) Írja le a *bokrosodik* ige abszolút szótövét.

(4) Melyik az a morféma, amely nem tűr meg maga után újabb toldalékot?

(5) Milyen szóalkotási móddal jöttek létre a *tündérlak*, *gyöngyház* szavak?

(6) Milyen határozó kifejezésére szolgál a *végett* névutó?

(7) Milyen állítmány szerepel a mondatban:

A kereszt volt ezer éve reménységünk záloga.

(8) Karikázza be a helyes betűrend előtti betűt:

- a) *ablak, álmos, amerikai, árpa, avar*
- b) *ablak, amerikai, avar, álmos, árpa.*

(9) Melyik nyelvtörténeti korszak kezdődik a mohácsi vész idejében?

(10) A három nemrég függetlenné vált balti állam közül melyiknek a nyelve áll rokonságban a magyar nyelvvel?

(11) Mit jelent a következő közmondás:

Mindenki a maga bőrét viszi a vásárra.

(12) Húzza alá a metaforákat ezekben a versidézetekben:

*Szárnyamat
(a kabátomét) széttártam, kevély
vitorlaként, dőljön bele a szél:*

(Szabó Lőrinc: A befagyott Ipolyon)

Tavaszi szél vizet áraszt, virágom, virágom. (Magyar népdal)

*Selyemfonálként
lengedező
millió lábán
megjött az eső. (Szabó Lőrinc: Országos eső)*

*Őszbe csavarodott a természet feje,
Dérré vált a harmat, hull a fák levele,
Rövidebb, rövidebb lesz a napnak útja,
És hosszúkat alszik rá, midőn megfutja.*

(Arany János: Toldi estéje)

- (13) Móra Ferenc *A csókai csóka* című verses meséje a képletes beszéd jellegzetes megvalósulása – az állatokra feltétlenül igaz zsákmányszerzési vágyat, ugyanakkor az emberi hiúságot is ábrázolja:

*Csókai csókának
Mi jutott eszébe?
Föl szeretett volna
Öltözni fehérbe.
Unta szegény jámbor,
Hogy ő télen-nyáron,
Örökkön-örökké
Feketében járjon.*

*Ahogy így tűnődik
Ághegyen a csóka,
Arra ballag éppen
Csalavér, a róka.
Attól kér tanácsot,
Mit kellene tenni,
Hófehér galambbá
Hogy kellene lenni.
„Nincsen annál könnyebb” —
Nevet a róka,
„Fürödj meg a hóban,
Te fekete csóka!
Olyan fehér galamb*

*Lesz rögtön belőled,
Hogy magam sem tudom,
Mit higgyek felőled.”*

*Nagyeszű rókának
Szót fogad a csóka,
Nagy vígan leugrik
Az ágról a hóba.
Az orra hegye se
Látszik ki belőle,
Kérdi is a rókát,
Mit hisz most felőle?*

*„Azt hiszem, galamb vagy” —
Csípte meg a róka,
S csapott nagy ozsonnát
Belőle a hóba.
Róka-csípte csóka,
Csóka-csípte róka —
Így lett fehér galamb
A csókai csóka.*

Mi a neve a szóban forgó szóképnek? Karikázza be a helyes választ.

- a) metafora
- b) jelkép
- c) allegória

- (14) Melyik az a szókép, amely a különféle érzékterületekhez tartozó képzetek összekapcsolásával jön létre?

Ez a szókép a(z) _____.

A következő versszakban húzza alá ezt a szóképet:

*Napsugarak zúgása, amit hallok,
Számban nevednek jó íze van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
(Ady Endre: Köszönöm, köszönöm, köszönöm)*

(15) Figyelje meg az alábbi a versrészleteket, s nevezze meg a bennük található rímtípust, valamint írja fel annak rímképletét:

- a) *Magyar nyelv! Vándorutakon kísérőm,
sértett gögőmben értőm és kísértőm,
te hangolás barangoló kalandon
te zengő és borongó hang a lanton,
bőröm, bérem, birám, borom, míg birom
és soraimmal sorsom túl a síron, —
kurjongó kedv, komisz közöny, konok gyász:
mennyei poggyász.* (Faludy György: Óda a magyar nyelvhez)

Rímtípus: _____

Rímképlet: _____

- b) *Könyv, toll, tinta, ceruza,
rontom-bontom,
kezdődik az iskola,
csak azt mondom.*

*Kora reggel rohanás,
rontom-bontom,
nem könnyű a tanulás,
csak azt mondom.*

(Weöres Sándor: Kezdődik az iskola. Magyar etűdök 98.)

Rímtípus: _____

Rímképlet: _____

(16) A felsorolt elemek közül válassza ki a prózai szöveg három legfontosabb makroszerkezeti egységét:

a) bekezdés	e) bevezetés
b) befejezés	f) mondat
c) tetőpont	g) párbeszéd
d) cím	h) tárgyalás

(17) A két mondatsor közül válassza ki azt, amelyiket Ön szövegnek tart!

- a) **A reformáció.** – *A reformátorok anyanyelven miséztek, ezért ők kezdeményezték a Biblia lefordítását, így a reformátorok jelentősen hozzájárultak az anyanyelvi irodalmi kultúra és a műfordítás fejlődéséhez. A reformáció elindítója a német Martin Luther, aki 1517-ben kiszögezte a wittenbergi templom kapujára kilencvenöt hittételét, bár a reformáció előzményei jóval korábbra, a különféle eretnekmozgalmakra tehető. Néhány név a magyar protestáns mozgalom íróiból: Bornemissza Péter, Dévai Bíró Mátyás, Melius Juhász Péter, Sylvester János, Károlyi Gáspár, Heltai Gáspár, majd a XVII. század elején Szenczi Molnár Albert. A reformáció a római egyház és a katolikus tanok megváltoztatására szerveződött, széles körű mozgalom a XVI. századi Európában.*
- b) **A reformáció.** – *A római egyház és a katolikus tanok megváltoztatására szerveződött, széles körű mozgalom a XVI. századi Európában. Elindítója a német Martin Luther, aki 1517-ben kiszögezte a wittenbergi templom kapujára kilencvenöt hittételét, bár az előzmények jóval korábbra, a különféle eretnekmozgalmakra tehető. A reformátorok anyanyelven miséztek, ezért kezdeményezték a Biblia lefordítását, s így jelentősen hozzájárultak az anyanyelvi irodalmi kultúra és a műfordítás fejlődéséhez. Néhány név a magyar protestáns mozgalom íróiból: Bornemissza Péter, Dévai Bíró Mátyás, Melius Juhász Péter, Sylvester János, Károlyi Gáspár, Heltai Gáspár, majd a XVII. század elején Szenczi Molnár Albert.*

- (18) Kiról írja az *Irodalmi alakok lexikona* a következőket:
- a) _____ *trójai hős. Priamosz király és Hekabé legidősebb fia. A görögök ostromló hadai ellenében ő vezérelte a trójai sereget; az első sorokban küzdve számos összecsapásban készítette hátrálásra ellenségét.*
- b) _____ *Az Ezeregyéjszaka világjáró hajója ő, a múlt századvég magyar világába vetve, aki kikötők helyett női ajkak, ölek és fátyolos emlékek között bolyong.*
- c) _____ *gonosz boszorkány Vörösmarty Csongor és Tünde című drámájában.*
- d) _____ *Balassi Bálint számos szerelmes versének ihletője. Valójában Losonczi Anna volt, Ungnád Kristóf egri kapitány felesége.*

(19) Ki mit írt? Kapcsolja össze a szerzőt a művével; a megoldásokat [szám–betű] formában írja fel.

1=Voltaire	a=Emile vagy a nevelésről
2=Molière	b=Vándor éji dala
3=Goethe	c=Tartuffe
4=Rousseau	d=Candide vagy az optimizmus
5=Camus	e=Faust
6=Goethe	f=Közöny

(20) Csoportosítsa a következő műfajokat: *tragédia, regény, eposz, novella, mese, epigramma, elbeszélő költemény, elégia.*

Líra

Epika

Dráma

(21) Ha megbízást kapna egy kis magyar irodalmi lexikon szerkesztésére, melyik 5 címszót helyezné feltétlenül *A magyar avantgárd* című részbe/fejezetbe? Írja be őket az alábbi táblázatba. (Megjegyzés: címszó személynév és cím egyaránt lehet.)

1. táblázat

(22) Definiálja tömören a következő alapfogalmakat:

népdal

dialógus

felvonás

- (23) A magyar versköltészet első és megkapóan szép emléke az *Ómagyar Mária-siralom*. Vele kapcsolatban válaszoljon az alábbi kérdésekre:
- a) Melyik kódexben fedezték fel?
 - b) Mikor keletkezhetett az *Ómagyar Mária-siralom*?
-
- (24) Ki a magyar nemzeti dráma megteremtője? Mi művének címe?
-
- (25) Ki a jugoszláviai magyar irodalom megalapítója? Karikázza be a helyes válasz előtti betűt!
- a) Szirmai Károly
 - b) Gozsdu Elek
 - c) Szenteleky Kornél
 - d) Kosztolányi Dezső

(26) Pótolja a hiányzó adatokat! (Megjegyzés: a cím esetében több válasz is elfogadható.)

- a) Németh László: _____
- b) _____: *Tiszta szívvel*
- c) _____: *Szózat*
- d) _____: *Fanni hagyományai*

(27) Kinek a portróját rajzolta meg Juhász Gyula? Olvassa el figyelmesen a versrészletet, majd karikázza be a helyes válasz előtti betűt.

*Pipája füstöl, és haragja lángol,
Eszébe jut bírója: Kölcsey,
S felködlenek a római világbul
Komor lemondás zordon hősei.*

*S boldog Horácra gondol, aki bölcsen
Borral, leánnyal megelégedett,
S kevély nyakán dagadnak kék erek.*

Ki itt a költő és magyar, ha ő nem? (...)

Válaszlehetőségek:

MEGOLDÓkulcs nélkül

MAGYAR NYELVI ÉS IRODALMI FELADATOK (2005 június)

NEVE: _____

K É R D É S E K

1. Nyelvelméink közül az első szórványemlék idén 950 éves. Mi e szórványemlék neve?

2. Ki az a zombori író, aki a Kalangya és a Híd főszerkesztője is volt?

3. Kinek a regényeiben szerepelnek a következő hősök: Rezeda Kázmér, Szindbád?

4. Milyen költői szókép található az idézetben:
Ezüst sötétség némasága
Holdat lakatol a világra. (József Attila)

5. A XX. század elején az elbeszélés népies-naturalisztikus irányát képviselte a magyar irodalomban. Szeged írójaként is emlegetik. Egyik elbeszéléskötetének címe: Vízenjárók és kétkezi munkások. Ki ez az író?

6. A szövegben mit nevezünk rémának? Karikázza be a helyes válasz előtti betűt!
a) a már ismert közlésrész
b) a sorvégi hangok összecsengését
c) a még ismeretlen közlésrész
d) amiről a szöveg szól
7. A költő *Kormányeltörésben* című poémája a modern vajdasági magyar költészet egyik különleges, megismételhetetlen értéke. Kinek a verséről van szó?

8. Húzza alá a főmondatot, és írja le, hogy milyen a viszony a tagmondatok között!
Kisleány szoknyája térdig föl van hajtva, mivelhogy ruhákat mos a friss patakba.
(Petőfi)

9. „A honi ellenreformáció szenvedélyes teoretikusa a teológiai értekezés, a vitairat és a prédikáció műfajában egyaránt. Ez utóbbi műfajával, a prédikációval válik a magyar barokk első jelentős írójává is.” Kiről van szó?

10. A szóelemek közül sorolja fel a toldalékokat!

11. Kinek a hősei Timár Mihály, Baradlay Richárd, Kárpáthy Zoltán?

Az író neve: _____

12. Minek nevezzük az irodalomelméletben a tömörítés eszközét, az egyszerre több érzékterületre ható költői képet?

13. Nyelvtörténeti szempontból mettől meddig tart az ómagyar korszak?

14. Ki írta a Júlia-verseket, a Célia-verseket és a Fulvia-verseket?

15. Melyik az a stílusirányzat, amely átmenetet képez a barokk és a klasszicizmus között?

16. A magyar romantikus költészet nagy verséből való az idézet:

„Az ember fáj a földnek; oly sok
Harc- és békeév után
A testvérgyűlölési átok
Virágzik homlokán;
S midőn azt hinnók, hogy tanul,
Nagyobb bünt forral álnokúl.
Az emberfaj sárkányfög-vetemény:
Nincsen remény! nincsen remény!

A szerző: _____

A vers címe: _____

17. Nagy költőnk születésének 100. évfordulóját ünnepeljük idén. Kiről van szó?

18. Milyen írásmód (helyesírási alapelv) érvényesül a *versben*, *dobszó*, *kézzel*, *anyja* szóalakban?

19. A regényt három részre lehet osztani. A középsőben a hősnő házasságtörése játszódik le. A férj korlátolt nyárspolgár, így felesége könnyűszerrel lesz mások szeretője, csapodár módon keresi a szerelmet, végül pedig megöli magát.

Ki a regény írója?

Mi a regény címe?

20. Milyen stilisztikai alakzat szerepel az idézetben?

Fekete országot álmodtam én,
Ahol minden fekete volt,
Minden fekete, de nem csak kívül:
csontig, velőig fekete,
fekete,
fekete, fekete, fekete. (Babits)

21. Kinek a nevéhez fűződik A Tett és a Ma című magyar avantgárd folyóiratok megjelenetése?

22. Az -ikes igék ragozása megőrzött régisége nyelvünknek. Jelen idő felszólító módban így ragozunk: *én igyam, te igyál* ...Írja be a 3. személyre vonatkozó igealakot!

23. Ady kortársa és barátja volt az az író, aki saját könyvéről ezt írta: „Az volt a tömör érzésem, hogy a falu népe éppen úgy tele van tehetséggel, mint bármely más társadalmi réteg, de a nép emberének tehetsége az akkori viszonyok közt nem juthat felszínre, és nem alakul át cselekvő energiává, mert hiányzik a szükséges kulturális kiképzés.” Ki írta ezt és melyik művéről?

Az író neve:

A mű címe:

24. Az erdélyi író legnagyobb prózai remeklése az *Anyám könnyű álmot ígér* c. naplójegyzetnek nevezett regénye: szociográfia, lírai emlékezés és dokumentumjellegű írások sajátos ötvözete.

Az író neve: _____

25. Írja a vonalra a nevét annak a magyar drámai hősnőnek, aki a következő szavakat mondja:

„Nekem meg büszkeségem az csupán,
Hogy a világnak anyja én leszek.”

26. Karikázza be a helyesen írt mondat előtti betűt!

- a) Az esküvőt a Szent György templomban tartották.
- b) Az esküvőt a Szent György-templomban tartották.
- c) Az esküvőt a Szent György Templomban tartották.

d) Az esküvőt a szent György-templomban tartották.

27. Kinek a hősei: Kárász Nelli, Kurátor Zsófi, Égető Eszter?

28. Válassza el mindenütt, ahol lehetséges, a **megalapozott** szót!

29. A Biblia melyik könyvéből való az alábbi idézet?
Kezdetben vala az Ige, és az Ige vala az Istennél, és Isten vala az Ige.

30. Ki az a magyar költő, aki versei utolsó sorozatát *Kapcsos könyvé*be írta, s *Őszikék*nek nevezte őket?

MEGOLDÁSOK:

1. Tihanyi Apátság Alapítólevele	1 pont
2. Herceg János	1 pont
3. Krúdy Gyula	1 pont
4. metafora	1 pont
5. Tömörkény István	1 pont
6. c	1 pont
7. Domonkos István	1 pont
8. 1. a főmondat, okhatározói (csak a teljesen jó megoldásért jár pont)	1 pont
9. Pázmány Péter	1 pont
10. képző, jel, rag	1 pont
11. Jókai Mór	1 pont
12. szinesztézia	1 pont
13. a honfoglalástól a mohácsi vészig (így is jó: 896–1526)	1 pont
14. Balassi Bálint	1 pont
15. rokokó	1 pont
16. Vörösmarty Mihály (0,5 pont). Emberek (0,5 pont)	1 pont
17. József Attila	1 pont
18. szóelemző (vagy etimologikus)	1 pont
19. Flaubert (0,5 pont): Bovaryné (0,5 pont)	1 pont
20. ismétlés (szóismétlés)	1 pont
21. Kassák Lajos	1 pont
22. igyék!	1 pont
23. Móricz Zsigmond (0,5 pont): Sárarany (0,5 pont).....	1 pont
24. Sütő András	1 pont
25. Éva	1 pont
26. b	1 pont
27. Németh László	1 pont
28. meg-a-la-po-zott (csak a pontos válaszáért jár pont)	1 pont
29. János evangéliuma	1 pont
30. Arany János	1 pont
<hr/>	
Összesen.....	30 pont

MAGYAR NYELVI ÉS IRODALMI FELADATOK (2003 június)

NEVE:

KÉRDÉSEK

1. Kitől származik a következő szállóige?

Ember küzdj, és bizva bízzál!

2. Ki írta a Léda-verseket? _____

3. Írjon két példaszót az **egyszerűsítő írásmód** szemléltetésére!

4. Kösse össze vonallal a szerzőt és művének címét!

Sütő András	Dob és tánc
Weöres Sándor	A holtak enciklopédiája
Tolnai Ottó	Anyám könnyű álmot ígér
Danilo Kis	Kodály

5. Mi a retorika? _____

6. Kinek melyik művéből való a következő idézet?

„*Írok magának - mit tehetnék?*

Mit modhatnék ezenkívül?

Tudom, hogy megvet, és lehet, még

Meg is büntet kegyetlenül.

De hogyha bűmra, mit felednék,

Egy csöppnyi részvéttel felel,

Most balsorsomban nem hagy el. ”

7. Hány és milyen szótagból áll a **jambus**? _____

8. Ki a szerzője és mi a címe a műnek, melyből az idézet való?

„*Mi nem vagyunk tudósok, se méla, aranyszájú papok*

és hősök sem vagyunk, kiket vad csinnadratta kísért a csatába

s akik most ájultan hevernek a tengerek fenekén, napos hegyeken

és ménkövert mezőkön szerte, szerte az egész világban. ”

9. Húzza alá a helyes írásmódot!

kárpát-medencei, Kárpát medencei, Kárpát-medencei, kárpát medencei

10. Kinek a novellájából való az idézet?

„*Jókedvűen dúdolgatott magában, de amikor a deszkapalánkok mögül egy-egy kutyá ugatott feléje, nem volt rest abbahagyni a dúdolást, nekidőlni a kerítésnek, és visszaugatni a kutyára. A kutya majd széttépte a palánkot dühében, de az embernek csak annál jobban tetszett a játék. Még papucsával néhányszor bele is rúgott a kerítésbe. És vígan hintázó nevetéssel nevetett. Amikor megunt, legyintett és elment, de annyi emberség mégis volt benne, hogy búcsút mondjon a kutyának.*

- Szervusz, bruder. Zbogom. Reggel találkozunk.

És újra nevetett, bőfőgéssel és csuklással kísérve a jókedvét. Lámpa nem volt sehol, és így nem lehetett felismerni, de féktelen nótája kielégítő volt.

- Én vagyok a szelencsei betyár - ezt énekelte valami mindenre ráhúzható dallammal..”.

Az író neve: _____

11. Mi a **memoár** magyar megnevezése? _____

12. Mit jelent a **Vérszemet kap** szólás? _____

13. Ki a szerzője és mi a címe a következő balladarészletnek?

„Miért zúg a tömeg?

Kívánja

eskümet?”

„A nép,
uram király,
Csendes, mint a halál,
Csupán a *menny* dörög.”

14. Ki a főhőse J. K. Rowling író népszerű regénysorozatának?

15. Mi a címe annak a versnek, amelyben Petőfi emberi és költői magatartását a legteljesebb mértékben összegzi?

16. Mely népek a legközelebbi nyelvrokonaink?

17. Mely irodalomelméleti fogalomról szól a következő meghatározás?

„A rímhez hasonló ritmustényező. A vers meghatározott helyein, legtöbbször a versszak végén változatlan, vagy csak kissé megváltoztatott formában megismételt szövegrész.”

18. Húzza alá a főmondatot, és írja alá az alárendelés fajtáját a következő mondatban?
Ahogy eltátotta, úgy maradt a szája. _____

19. Ki a szerzője az 1566-ban megjelent *Száz fabula* című elbeszélés-gyűjteménynek?

20. Írjon egy olyan mondatot, melynek összetett állítmányában melléknév a névszói rész!

21. Kinek melyik művéről jegyzi az alábbiakat az irodalomtörténet?

„A 19. század első felének tipikus főhősét, a karrierre vágyó fiatalembert mutatta be regényében az író. A mű főhőse egy falusi iparos gyermeke, aki a dicsőségről álmodik, eszményképe Napóleon, és célja érdekében nem riad vissza semmitől, a szerelmet érvényesülése érdekében használja fel, ha pedig kell, gyilkol is.”

22. Miben jelentkezik az illeszkedés? Húzza alá a helyes választ!

a szótőben *a betűrím*
az eposzban *a todalékokban*
a realizmusban *a jelentésben*

23. Mik a **szinonimák**?

24. Ki volt a magyar felvilágosodás írói közt az az író, akit a szentimentális regény megteremtőjének tart az irodalomtörténet?

25. Ki a magyar Nobel-díjas író? _____

26. Minek nevezzük a hang magasságának a beszéd közben való változását?

27. Hány evangéliumot tartalmaz a Biblia?

28. Írja át helyesen az alábbi mondatot!

A tanító maga szerzi be és ossza szét a könyveket.

29. Sorolja fel a magas magánhangzókat!

30. Fő műve száz énekből áll: három része a Pokol, a Purgatórium és a Paradicsom. Ki az író és mi ennek a műnek a címe?

MEGOLDÓkulcs nélkül

MAGYAR NYELVI ÉS IRODALMI FELADATOK
(2002 szeptembere)

NÉV: _____

DÁTUM: _____

1. Milyen írásmód szerint írjuk a következő szavakat: *ráébredtem, emlékeztünk, barátja, egészség*

2. Milyen szóképet ismer fel az alábbi versrészletben?

„*Cammog vállán a megrepedt kapa,
vézrik a nyele, vézrik a vasa*” (József Attila: *Téli éjszaka*)

3. Nevezzen meg két jelentős jugoszláviai magyar irodalmi folyóiratot, amely az 1990-es években is megjelent!

4. Milyen műnemhez tartozik a *Hét krajcár*?

5. Írja a vonalra, hogy a közlés folyamán mi jut el a beszélőtől a hallgatóig!

6. Húzza alá az összetett mondat főmondatát, és írja le, hogy milyen fajta a mellékmondat!

„Hogy szerzője alaposan ismeri a témát, ez a tanulmánya is bizonyítja.”

7. Ismerje fel a következő idézet címét és szerzőjét!

„*Isten, áldd meg a magyart*

Jó kedvvel, bőséggel,

Nyújts feléje védő kart,

Ha küzd ellenséggel;

Bal sors a kit

régen tép,

Hozz rá víg

esztendőt,

Megbűnhődte

már e nép

A múltat s

jövendőt!”

A szerző neve: _____

A mű címe: _____

8. Mit jelent a *Kolduséknál bál van* szólás?

9. Húzza alá a helyesen írt címeket!

Az arany ember Jó Pajtás Magyar Jakobinus-dala Talpra, magyar!

10. Ki az a jugoszláviai magyar író, aki „a képcsodától a dadaizmusra emlékeztető montázs- és kollázs-ig haladva szüntelen átváltozásokban élve, a verstől az esszéig, a kísérleti regénytől a drámáig rendre kipróbálta az irodalom műfajait”?

11. Karikázza be az igaz állítás betűjelét!

- a) A személyes névmások igéket helyettesítenek.
- b) A névmások csak főneveket helyettesítenek.
- c) A személyes névmások az igekötők helyett állnak a mondatban.
- d) A személyes névmások személyek nevét helyettesítik.
- e) A személyes névmásokkal mellékneveket helyettesítünk.

12. Melyik a helyes írásmód? Húzza alá!

Csendes-Óceán Csendes óceán Csendes-óceán Csendes-Óceán

13. Nevezze meg a szerzőt és a vers címét, amelyből az idézet való!

*„A költő is ilyen, e légi herceg párja,
kinek tréfa a nyíl s a vihar dühe szép,
de itt lenn bús rab ő, csak vad hahota várja,
s megbotlik, óriás két szárnyában, ha lép.”*

14. Húzza alá a helyesen írt mellékneveket!

Washington-i szilágyi-i madáchi Móricz Zsigmond-i

15. Ki írta a következő regényeket: Anna búcsúja, Ég és föld, Módosulások, Tó mellett város.

Az író neve: _____

16. Kinek melyik művéről szól az alábbi értékelés?

„A csúnyaság megülte a család lelkét, és elég egy hét, amíg lányuk távol van, hogy éppen ezt felismerjék, és hét napra visszazökkennek abba a városi közéletbe, ahonnan lányuk csúnyasága miatt fokozatosan kizárták magukat. Ebben az állapotban lányuknak szinte a halálát is kívánják, mert rádöbbennek, milyen jól érzik magukat nélküle.”

17. Helyesbítse a következő mondatot!

Ezt a feladatot nekünk meg kell oldani.

18. Írja le az ölelkező rím rímképletét!

19. Mi volt a XIX. és a XX. század fordulójának magyar irodalmában az új és igen népszerű műfaj?

20. Jelölje aláhúzással, hogy milyen a fenti mondat szerkezete szerint!

„A hatalmas török sereg ellen küzdve Dobó István várkapitány hős katonái, vitéz asszonyai, bátor magyarjai ádáz csatában védték meg a hadászati roppant fontos Eger várát.”

- a) összetett mondat
- b) tómondat
- c) bővített mondat
- d) többszörösen összetett mondat

21. Ki volt az a magyar költő, aki szerint az ember a világot elviseli, és létezésével meg is akarja váltani? Tőle származik a következő idézet is:

*„E világ nem az én
világom,
csupán a testem
kényszere,
hogy egyre beljebb, mint
a féreg
furakodom beleibe.”*

A költő neve:

22. Szófaja szerint mi az alapszava a **csodálatos** melléknévnek?
-

23. Minek nevezzük azt a visszatérő műalkotáselemet, melynek ismétlődésével bővül saját jelentése, s megkerülhetetlen a mű egész értelmezésében?
-

24. Milyen az alany fajtája az alábbi mondatban?

Nyugtával dicsérd a napot!

25. Milyen irodalom képviselője Apáti Ferenc, a következő versszak szerzője?

*„Félelmes szűőnek
engem alejtátok,
Régi jó barátim nékem
kik valátok,
Gyakorta szép szóval
hozzám járólátok.
Engem megcsalátok!”*

26. Ki az a vajdasági magyar író, aki 1941-ben született Szenttamáson, és egy hete (2002. aug. 28-án) hunyt el Szegeden? Ifjúsági regényeiben (A kárókatónak még nem jöttek vissza, Sortűz egy fekete bivalyért) gyermekkorának élményvilágát idézi meg.

Az író neve: _____

27. Mi a prolóógus? _____

28. Melyik az az irodalmi műfaj, amely drámai, lírai és epikai elemeket is ötvöz?
-

29. Kit jellemez a *reneszánsz emberi alkat, a humanista műveltség és a reformátor vallásosság összetettsége* a magyar irodalomban?
-

30. Kiről szól az alábbi irodalomtörténeti idézet?

„A romantikus világfájdalom kezdeti hangütése után, mely egy pillanatra felbúg, s aztán visszhang nélkül eltűnik, a költő szerelmi története a Rózsák verseiben realisztikus nyugalommal és részletességgel festi a kielégített szerelem képeit... A

Hervadó rózsák azonban már másmilyen, keserűbb és mélyebb könyv. A halál lebegi be, és a halál üzen belőle.”

MEGOLDÓkulcs nélkül

MAGYAR NYELVI ÉS IRODALMI FELADATOK (2002 június)

NEVE:

KÉRDESEK

1. Milyen az alany fajtája az alábbi mondatban?

Nyugtával dicsérd a napot!

2. Mely művészeti stílusirányzat definíciója olvasható ki az alábbi sorokból:

A XIX. század végének egyik stílusirányzata. A természetűség elvét látjuk ennek az irányzatnak a központjában. Nevezhető a részletek irányának is, amely a környezet hatását akarja megmutatni a világban és az ember életében. A miliót, a környezetet tiszteli az ilyen író, akinek az érdeklődése a szegények világa felé fordul. A parasztok és munkások életének ők az első ábrázolói. A csúnyának, a rútinak, a borzalmasnak az ábrázolásától sem idegenkedtek.

3. Milyen szórendű lehet az igekötők sorrendje?

4. Ki a szerzője s mi a címe a következő versrészletnek?

*„Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán:
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk
Mert itt van már a Kánaán!”*

5. Milyen az alábbi összetett mondat tagmondatai közötti viszony, s milyen annak fajtája?

Férje leszokott a dohányzásról, ő viszont titokban rászokott.

6. Milyen költői kép található a következő versrészletben:

*„Vak dióként dióban zárva lenn
s törésre várni benn
megundorodtam.” (Babits)*

7. Ki az az író, akiről a következő minősítés szól?

Műveiben az élet értelmetlenségére fordítja figyelmünket. Paródiát ír, s fonákjáról ábrázolja az életet. A gondolat hősei, a magasrendű szellemek és kiváló emberek helyett száználmas testi-lelki roncokat léptet fel, a személyiség pusztulását, lebomlását példázva, a létezés abszurditását s embervoltunkat parodizálva. Legismertebb művében egy végtelen kopár tájon, semmibe vesző országút mentén, egy keresztre vagy akasztófára emlékeztető kiszáradt fa tövében két korosabb férfi, két csavargó napokon át történő ácsorgását, száználmas hiszékenységét mutatja be. Abban reménykednek, hogy valaki eljön értük, s ételt, otthont ad nekik.

8. Milyen igéket ragozunk a következő módon: *én enném, te ennél, ő ennék?*

9. Ki a szerzője s mi a címe a következő költeménynek?

*„Nemzetek, országok! kik
rút kelepében
Nyögtök a rabságnak
kínos kötelében;*

*S gyászos koporsóba döntő vas-igátok'
Nyakatokról eddig le nem rázhatátok;
Ti is, kiknek véréi a természet kéri,
Hív jobbágyitoknak felszentelt hóhéri,
Jertek! s hogy sorsotok előre
nézzétek,
Vigyázó szemetek Párisra vessétek!”*

10. Jelentés tekintetében milyen szavak a *kutya* és az *eb*, a *krumpli* és a *burgonya*?

11. Ki volt a szerb romantika előkészítője, aki szótárak és nyelvtanok készítésével és népköltészeti alkotások gyűjtésével segítette nemzete irodalmának megújulását?

12. Mi volt a magyar barokk első jelentős írójának műfaja?

13. Minek nevezzük azokat a köznyelvitől eltérő hangalakú vagy jelentésű szavakat, amelyek a nyelvterületnek csak egy bizonyos részén élnek?

14. Határozza meg, mely műfajról szól az alábbi jellemzés?
„Mulattató rendeltetésű, tréfás szellemi tudáspróbát tartalmazó forma, melyben az eredményt egy megtevesztő, a hallgatókat téves gondolati irányba terelő körülírással határozzák meg, s a tréfás-szórakoztató hatást főként azzal érik el, hogy a végén kiderül a sugallt gondolati irány megtevesztő, ún. átejtvő volta.”

15. Minek nevezzük a hang magasságának a beszéd közben való változását?

16. Kitől való a következő versrészlet?

*„...reggel
dél
este
éj
hajnal karéja
dél sziklája
alkony karéja
éj sziklája
csönd
béke
fény hímzése
hab szövése
szél fonása
füst rovása
tűz írása
örökös szálak verejtéke
ró...”*

17. Hogyan jöttek létre a következő mellérendelő összetett szavak:
csigabiga, mendemonda, terefere

18. Milyen versírási mód szép példája Berzsenyi: A közelítő tél című elégiája?

19. Milyen szófajú a következő mondat minőségjelzője?

Ludas Matyi az erdő közepén nem szalajtott el a kínálkozó alkalmat.

20. Mi a műfaja a következő alkotásnak?

„Szólj, s ki vagy, elmondom. - Ne tovább! ismerlek egészen.

Nékem híres fecsegőt fest az üres fecsegés.

Íz, szín, tűz vagyon a borban, ha hegyaljai termés:

Íz, csín, tűz vagyon a versben, ha mesteri mív.”

21. Karikázza be a helyes írásmód előtti betűt!

- a) Tetszik a mikszáthos stílus.
- b) Tetszik a Mikszáth-os stílus.
- c) Szeretem a jókays meseszöveget.
- d) Szeretem a Jókai-s meseszöveget.

22. Milyen irodalom képviselője Apáti Ferenc, a következő versszak szerzője?

*„Félelmes szülőnek
engem alejtátok,
Régi jó barátim nékem kik
valátok,
Gyakorta szép szóval
hozzám járólátok,
Engem megcsalátok!”*

23. Mennyiségi vagy minőségi változás történik-e a következő szavakban?

népballada, bátyja, szidhat, késsel

24. Ki volt az anyanyelvű szerelmi költészet első jelentős alkotója?

25. Karikázza be a helyes írásmód előtti betűt!

- a) Duna-Tisza-Duna csatorna
- b) belgrád-athéni gyorsvonat
- c) ez a 40-41. oldalon található
- e) szedett-vedett dolgokat árult

26. Kinek melyik művéről szól az alábbi értékelés?

„Az író világtól elszigetelt embereket ábrázol, sajátos életformák közötti életüket, ami kihat magatartásukra, sőt világerzésükre is. Ez a forma kiváló lehetőséget ad az írónak, hogy »közel felvételt« készítsen alakjairól, hogy jellemük és énjük legmeghittebb titkait és rejtelmeit is megmutassa, s így az Osztrák-Magyar Monarchia, illetve az azt követő Magyarország rendszerének egyik személyiségpusztító intézményét s annak lélekölő dresszúráját hozza az olvasó elé.”

27. Milyen poétikai fogalomnak nevezzük azt a stílusesszöveget, ha több egymás után következő mondat vagy mondatnyi egység ugyanazzal a szóval, szókapcsolattal kezdődik?

28. Milyen névmás szerepel a következő közmondásban?

Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!

29. Milyen mássalhangzó-változás történt az *öccse* szóban?

30. Mit jelent a következő szólás?

Egy hajóban eveznek

MEGOLDÓkulcs nélkül

MAGYAR NYELVI ÉS IRODALMI FELADATOK (2001 június)

Neve:

Lakhelye:

Születésének helye és éve:

KÉRDÉSEK

1. Minek nevezzük azokat a szavakat, amelyek egy korábbi időszakban kerültek nyelvünkbe, s amelyek hangzási és alaktani szempontból már a magyar nyelvhez idomultak?

2. Kinek melyik művéből való az alábbi **idézet**?

*„Hol vannak a gyöngéd kicsi kések,
a buja virág-lihegősek?
Hol van az édes kis ború?
Hol vannak a virágpör-agyú
illat-csillagszigetek?
Hol vannak a tejes, gyöngye láncok,
pamut-dúcokon hordás fémzilánkok?
Hol a virág-rovar szerelem-háború,
növényi vattán csillagkoszorú?”*

3. Mi a neve az eposzok sorszerkezetének, melyben öt daktilust egy trocheus követ?

4. Melyik vajdasági magyar irodalmi folyóirat adott teret az újszerű esztétikai felfogásnak, a szellemi horizontok tágításának az egyetemes jugoszláv és európai irodalom felé?

5. Kinek a művei a következő alkotások?

Doktor Faustus, József és testvérei, Tonio Cröger, Halál Velencében, Varázshegy

6. Mi Tinódi Lantos Sebestyén műfaja?

7. „A mű egyrészt dokumentum: a dunántúli nagybirtokon élő zsellérség és cselédség életviszonyainak, sorsának és társadalmi helyzetének a képe a XX. század első évtizedeiben, másrészt szépirodalmi alkotás: önéletrajzi regény, személyes élmények krónikája.”

Kinek melyik művéről van szó?

8. Nyelv- és irodalomtörténeti értelemben melyik évig tart az ómagyar kor?

9. A stilisztikai alakzatot művészi elrendezésének melyik eredményét ismeri fel a következő idézetben?

*„Körülöttem népek
nyomora, tikkadt
gyűlöletek hálója, önös
kormányok öröklő
versenye, vér, vér, vér.”*

10. Írjon egy eldöntendő kérdő mondatot!

11. Mely népköltészeti műfajra jellemzőek a *vándorlások, kalandok, próbatétel* szerkezeti egységek?
12. Ki és melyik században honosította meg a levél műfaját a magyar irodalomban?
13. Ki volt a világirodalom XIV. századi három korszakalkotó jelentőségű írója?
14. Határozza meg az alábbi mondat állítmányának szófaját!
Ez a feladat még ma megoldandó.
15. Kiről szólnak az alábbi sorok?

„Életében alig figyeltek fel az ember elszemélytelenedésének folyamatát bemutató műveire. Igazán csak a világháború után fedezték fel: a súlyos emberi tragédiák, a nagy megrázkódtatások és szenvedések tették fogékonná az olvasóközönséget különös víziói iránt. Művei az elidegenedett ember világát, a társadalomról, embertársainkról és a világról alkotott képünk és tudatunk megzavarodását, a modern polgári társadalomban élő ember életerzését: a félelmet, a kétségbeesést, a hiábavaló küszködést mutatják be.”

16. Elsőként ez a vajdasági költői antológia közölte harminckét szerb és horvát költő hetvenhét versét a magyar költészet akkori szintjén, a Nyugat-nemzedék megteremtette a magyar költői nyelv segítségével.

Mi az antológia címe:

Megjelenési éve:

17. Melyek a beszélt nyelvi stílusrétegek?
18. Ki a mai latin-amerikai mitikus realizmus prózairodalmának legjelesebb képviselője?
19. Mi a legismertebb magyar barokk verses eposz címe?
20. Melyik az az irodalmi műfaj, amely az ógörög irodalomban alakult ki, és a himnusz meg a dal között áll emelkedett hangneme, ünnepélyessége következtében?
21. Mi a műfaja a következő népköltészeti alkotásnak?
Benőtt már a feje lágya.

22. Kinek melyik művéből való az alábbi idézet?

*„... én lenni
elnökök vezérek
szavak kínai falát
megmássza a hala!
én írni levél haza
mama én lenni bacilushordozó
én fertőzni nem beszélni
érinteni
én túlélni tan idea rendszer
állam-temetés én vinni kereszt
lenni forradalom alkímistája*

*plasztik virággal gomblyuk
nyolc elemi kijárva
csinálni külföld buli...*”

23. Milyen hangrendű a **lakmározik** szó?

24. Melyik műrésze az *Énekek Éneke*?

25. Milyen költői szóképek találhatók a következő idézetben?

*„... tartogatják
az alkonyi tüzet,
a párolgó tanyát,
völgy kerek csöndjét, pihegő mohát...”*

26. Melyik az a hangváltozás, amelyet az írás is jelöl? Karikázza be a helyes válasz előtti betűt!

a) összeolvadás b) teljes hasonulás c) rövidülés d) zöngesség szerinti részleges hasonulás

27. Kitől származik a **Lesz még egyszer ünnep a világon** szállóige?

Karikázza be a helyes válasz előtti betűt!

a) Arany János b) Petőfi Sándor c) Vörösmarty Mihály d) Katona József

28. Minek nevezzük azokat a vallásos énekeket, amelyeket a reformáció korában Szenci Molnár Albert fordított magyar nyelvre?

29. Kinek melyik művéről szól az alábbi önéletrajzi jegyzet?

*„... ez a versem ... Igen nevezetessé vált, hét cikket írtak róla, Hatvany Lajos az egész háború utáni nemzedék dokumentumának nyilvánította nem egy ízben »a kései korok számára«, Ignotus pedig »lelkében dédelgette, simogatta, dünnögte és mormolgatta ezt a gyönyörű szép«
verset, ahogy a Nyugatban írt róla...”*

30. Mi határozza meg az alárendelő összetett mondatok végén levő írásjelet?

A MAGYAR NYELVI ÉS IRODALMI FELVÉTELI KÉRDÉSEK MEGOLDÁSI
KULCSA

1. jövevénytörzsek..... 1 pont
2. Juhász Ferenc: Füst-ország..... 0,5 + 0,5 pont
3. hexameter..... 1 pont
4. Új Symposion..... 1 pont
5. Thomas Mann..... 1 pont
6. történelmi ének..... 1 pont
7. Illyés Gyula: Puszták népe..... 0,5 + 0,5 pont
8. 1526..... 1 pont
9. ismétlés..... 1 pont
10. (ezt előre nem lehet megadni; igennel vagy nemmel lehet a kérdésre válaszolni).... 1 pont
11. népmese..... 1 pont
12. Mikes Kelemen, a 18. században..... 0,5 + 0,5 pont
13. Dante, Petrarca, Boccaccio..... (2 jó válasz 0,5 pont, 3jó válasz 1 pont)
14. melléknévi igenév..... 1 pont
15. Franz Kafka..... 1 pont
16. Bazsalikom, 1928..... 0,5 + 0,5 pont
17. szónoki stílus, társalgási stílus..... 0,5 + 0,5 pont
18. Gabriel Garcia Marquez..... 1 pont
19. Szigeti veszedelem..... 1 pont
20. óda..... 1 pont
21. szólás..... 1 pont
22. Domonkos István: Kormányeltörésben..... 0,5 + 0,5 popt
23. vegyes..... 1 pont
24. Biblia..... 1 pont
25. szinészteszia és megszemélyesítés..... 0,5 + 0,5 pont
26. b..... 1 pont
27. 0..... 1 pont
28. zsoltárok..... 1 pont
29. József Attila: Tiszta szívvel..... 0,5 + 0,5 pont
30. a főmondat (Jelentése)..... 1 pont

Összesen

30 pont lehetséges

Tájékozottsági és műveltségi tesztek

Tájékozottsági és műveltségi teszt fölvételizők számára 2012

1) A Manhattan, az Annie Hall és a 2011-es Éjféli Párizsban című filmek rendezője:

- a) Gotár Péter
- b) Jean-Luc Godard
- c) John Carpenter
- d) Steven Seagal
- e) Woody Allen

2) A Trisztán és Izolda:

- a) Mozart
- b) Haydn
- c) Liszt
- d) Puccini
- e) Wagner operája

3) Mit jelent az "infantilis" szó?

- a) megdicsőült állapotban lévő
- b) gyermekgyógyász
- c) végzetes
- d) túlfejlett
- e) gyerekes, éretlen

4) Ki írta A rózsá neve című regény rövidített változatát?

- a) Don DeLillo
- b) Dino Buzzati
- c) Maurizio Ferraris
- d) Julio Cortázar
- e) Umberto Eco

5) A 20. század egyik leghíresebb halálos autóbalesete 1955. szeptember 30-án történt Kaliforniában. Ki volt az a mára kulturális ikonná lett filmszínész, aki a "Little Bastard" nevű Porsche Spyderben életét veszítette?

- a) Steve McQueen
- b) James Dean
- c) Marco Simoncelli
- d) Paul Newman
- e) Marlon Brando

6) Kinek a nevéhez fűződik a "preparált zongora" elnevezés?

- a) John Lennon
- b) John Cage
- c) Elton John
- d) Stevie Wonder
- e) Richard Clayderman

7) Melyik együttes fölvétele a Light my Fire?

- a) Pink Floyd
- b) The Doors
- c) Beatles
- d) Led Zeppelin

e) The Clash

8) A gyémánt képlete:

- a) NaCl
- b) C
- c) CuO
- d) NaCH_3COO
- e) FeSO_4

9) Bambi:

- a) La Fontaine meséjének főszereplője, szarvas
- b) Grimm egyik leghíresebb meséjének protagonistája, őzgidó
- c) a Disney stúdió által kreált mesealak
- d) Felix Salten mesefigurája
- e) a Warner Brothers mesefigurája

10) A hattyúdal:

- a) szerelmes dal
- b) a hattyúk párzáskor hallható, jellegzetes rikácsolása
- c) a fiatal művész első komoly alkotása
- d) a halálhoz közeledő művész utolsó alkotása, végjáték
- e) az érett művész könnyedebb hangvételű alkotása, vígjáték

11) Ki festette a "La persistència de la memòria" (Az emlékezet állandósága) című 1931-es szürrealista festményt?

- a) Joan Miró
- b) Paul Klee
- c) Amedeo Modigliani
- d) Salvador Dalí
- e) Pablo Picasso

12) Kik az inuitok?

- a) inka papok
- b) afrikai oroszánvadászok
- c) a Karib-tenger kalózsai, az azonos című film ihletői
- d) Grönland őslakosai, eszkimók
- e) a sógun testőrei az Edo-korban

13) Immár 10 éves a legtöbb magyar egyetemi hallgatót tömörítő vajdasági diákkonferencia, amelynek rövidítése/neve:

- a) VMTDK
- b) VMDK
- c) VMSZ
- d) MNT
- e) VMTK

14) Mely állam vezetője volt a tavaly elhunyt "Kedves Vezető", Kim Dzsong Il?

- a) Észak-Korea
- b) Dél-Korea
- c) Kína

- d) Japán
- e) Tajvan

15) A titánok:

- a) Uranosz és Gaia gyermekei, akik élükön Kronossal legyőzték végül apjukat
- b) Uranosz és Gaia gyermekei, akik élükön Zeusszal legyőzték végül apjukat
- c) Kronosznak, az idő istenének vérszomjas gyermekei
- d) fiatal félistenek, akik a hetedik lég fölül figyelik a világ eseményeit
- e) a sors istenei a görög mitológiában

16) Melyik a legújabb feltalált adattárolásra szolgáló eszköz?

- a) Blu-ray disc
- b) DVD
- c) CD
- d) Hard disc
- e) Floppy disc

17) Mire szolgál az Excel szoftver?

- a) Multimédiák szerkesztésére
- b) Szövegszerkesztésre
- c) Prezentációkészítésre
- d) Szövegfelismerésre
- e) Táblázatkezelésre

18) Melyik cég készítette el a Windows 7-et?

- a) Google
- b) Yahoo
- c) Facebook
- d) Microsoft
- e) Adobe

19) Mi az év madara Magyarországon 2012-ben?

- a) gyurgyalag
- b) fülemüle
- c) egerészölyv
- d) fekete gólya
- e) rétisas

20) Az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete kinek az emlékének szenteli az idei évet?

- a) Szentgyörgyi Albert
- b) Szentágothai János
- c) Vizi E. Szilveszter
- d) Josif Pančić
- e) Charles Darwin

21) Mikor van a kábítószer fogyasztás elleni küzdelem nemzetközi napja?

- a) június 26.
- b) 2012. június 26.
- c) június 29.

- d) július 2.
- e) május 7.

22) A Gauze-elv mire vonatkozik?

- a) a kiálló testrészek nagysága és az életfeltételek közti kapcsolatra
- b) kompetitív kizárásra
- c) táplálákláncre
- d) az állatok színe és a környezet hőmérséklete közti kapcsolatra
- e) a rokonsági csoportba tartozó állatok testméretére

23) Mely életfontosságú vegyület jut eszébe a vasról?

- a) klorofill
- b) kloroplasztisz
- c) hemoglobin
- d) hemocianin
- e) globulin

24) A fej, tor és potroh testtájak a(z)

- a) kivire
- b) kerecsensólyomra
- c) gupira
- d) ájtatos manóra
- e) kehelyállatkára jellemzőek

MEGOLDÁS

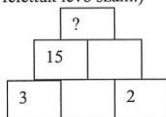
- 1) e
- 2) e
- 3) e
- 4) e
- 5) b
- 6) b
- 7) b
- 8) b
- 9) d
- 10) d
- 11) d
- 12) d
- 13) a
- 14) a
- 15) a
- 16) a
- 17) e
- 18) d
- 19) c
- 20) b
- 21) a
- 22) b
- 23) c
- 24) d

Matematikai ismeretek (minden jól megoldott feladat 1 pontot ér)

1. Vázolja fel a szabályos, egyenlő élű háromoldalú gúla (tetraéder) testhálóját! Ha egy él hossza 1 cm, mekkora a felvázolt testháló kerülete?

Rajz és válasz:

2. Töltse ki a „szorzatpiramist”! Melyik szám van a kérdőjel helyén? (A két szomszédos szám szorzata a felettük levő szám.)

3. Ha egy osztásnál az osztandót kétszeresére, az osztót a felére csökkentjük, akkor a hányados

a) a kétszeresére nő b) felére csökken c) négyszeresére nő d) négyszer kisebb lesz.
(Pozitív, egytől nagyobb számokról van szó. Keretezze be a helyes választ!)

4. Szókimondó Kata leírta az alábbi állítások közül az igaz állítások előtt álló betűket. Melyik szót kapta?

(B) $10 \text{ kg} + \text{fél kg} = 1500 \text{ dkg}$

(E) $2 \text{ km} - \text{másfél km} = 500 \text{ m}$

(L) $3 \text{ óra} = 180 \text{ perc}$

(É) $185 \text{ mm} = 18 \text{ és fél cm}$

(P) $10 \text{ liter} = 1 \text{ deciliter}$

A. *belép*

B. *elé*

C. *belé*

D. *lép*

E. *ép*

5. A tűzoltólétrának 15 foka van. Mindegyik fok 5 cm vastag. A fokok között 25 centiméter távolság van. A létra aljától az első fokáig 30 centiméter van. A létra legfelső létrafokától a tetejéig szintén 30 centiméter van. Hány centiméter magas a létra?

a) 480 cm b) 485 cm c) 490 cm

Keretezze be a helyes választ!

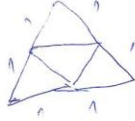
6. Ha az Toyota tartályában 12 liter üzemanyag van, akkor 200 kilométert tud megtenni. Hány kilométert tud megtenni, ha 18 liter üzemanyag van a tartályában?

Válasz:

Matematikai ismeretek (minden jól megoldott feladat 1 pontot ér)

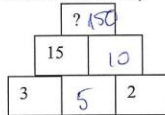
1. Vázolja fel a szabályos, egyenlő élű háromoldalú gúla (tetraéder) testhálóját! Ha egy él hossza 1 cm, mekkora a felvázolt testháló kerülete?

Rajz és válasz:

$$K = 6$$

2. Töltse ki a „szorzatpiramist”! Melyik szám van a kérdőjel helyén? (A két szomszédos szám szorzata a felettük levő szám.)

3. Ha egy osztásnál az osztandót kétszeresére, az osztót a felére csökkentjük, akkor a hányados

a) a kétszeresére nő b) felére csökken **c) négyszeresére nő** d) négyszer kisebb lesz. $\frac{2a}{\frac{b}{2}} = 4 \frac{a}{b}$
(Pozitív, egytől nagyobb számokról van szó. Keretezze be a helyes választ!)

4. Szókimondó Kata leírta az alábbi állítások közül az igaz állítások előtt álló betűket. Melyik szót kapta?

- (B) $10 \text{ kg} + \text{fél kg} = 1500 \text{ dkg}$
- (E) $2 \text{ km} - \text{másfél km} = 500 \text{ m}$
- (L) $3 \text{ óra} = 180 \text{ perc}$
- (É) $185 \text{ mm} = 18 \text{ és fél cm}$
- (P) $10 \text{ liter} = 1 \text{ deciliter}$

- A. belép
- B. elé**
- C. belé
- D. lép
- E. ép

5. A tűzoltólétrának 15 foka van. Mindegyik fok 5 cm vastag. A fokok között 25 centiméter távolság van. A létra aljától az első fokáig 30 centiméter van. A létra legfelső létrafokától a tetejéig szintén 30 centiméter van. Hány centiméter magas a létra?

a) 480 cm **b) 485 cm** c) 490 cm
Keretezze be a helyes választ!

6. Ha az Toyota tartályában 12 liter üzemanyag van, akkor 200 kilométert tud megtenni. Hány kilométert tud megtenni, ha 18 liter üzemanyag van a tartályában?

Válasz: **300 km**

Tájékozottsági, műveltségi és matematika teszt felvételizők számára (2011 júniusa)

1) A torinói ló című film rendezője:

- a) Giacomo Agostini
- b) Federico Fellini
- c) Luchino Visconti
- d) Jean-Luc Godard
- e) Tarr Béla

2) A Carmen:

- a) Mozart
- b) Haydn
- c) Verdi
- d) Puccini
- e) Bizet operája

3) Mit jelent a holokauszt szó?

- a) pokol
- b) napfogyatkozás
- c) átok
- d) tömegmészárlás
- e) tűzáldozat

4) Ki írta A firenzei varázslónő című regényt?

- a) Don DeLillo
- b) Dino Buzzati
- c) Maurizio Ferraris
- d) Julio Cortázar
- e) Salman Rushdie

5) Mi nem igaz az alábbiak közül?

- a) 2011 a Nyúl éve a kínai horoszkóp szerint
- b) 2011 a barokk éve Magyarországon
- c) 2011 a kémia és az erdők nemzetközi éve
- d) 2011 nemzetközi Liszt-év
- e) 2011 a reneszánsz éve Magyarországon

6) Melyik állítással nem ért egyet az alábbiak közül?

- a) 70 éve született Gion Nándor
- b) 20 éve hunyt el Nemes Nagy Ágnes
- c) 125 éve született Tóth Árpád
- d) 150 éve született Rippl-Rónai József
- e) Gion Nándor és Babits Mihály ugyanazon évben születtek

7) Melyik együttes fölvétele a Stairway to Heaven?

- a) Pink Floyd
- b) Oasis
- c) Beatles
- d) Led Zeppelin
- e) The Doors

8) A kénsav képlete:

- a) NaCl

- b) H₂SO₄
- c) H₂O
- d) H₂SO₃
- e) HNO₃

9) A kis hableány:

- a) La Fontaine meséjének főszereplője, tavitündér
- b) Grimm egyik leghíresebb meséjének protagonistája, a kamaszkori szerelem megtestesítője
- c) a Disney stúdió által kreált mesealak
- d) Andersen szomorú végű meséje
- e) a Warner Brothers kis sellője, illetőleg vidám története

10) A 17. századból származó fekete leves kifejezés jelentése:

- a) méreg
- b) kávé
- e) trágya
- d) bagótól fekete nyál
- e) szurok

11) Ki festette Francis Bacon híres, X. Ince pápát ábrázoló tanulmányának eredetijét?

- a) Raffaello
- b) Velázquez
- c) Michelangelo
- d) El Greco
- e) Leonardo

12) Hol található Bengázi?

- a) Dél-Afrikában
- b) Líbiában
- c) a Bengáli-öbölben
- d) Egyiptomban
- e) Belgiumban

13) Mely vajdasági periodikum 65 éves az idén?

- a) a Híd
- b) a Létünk
- c) a Bácsország
- d) a Hét Nap
- e) a Kilátó

14) A Fukusima 50 elnevezés:

- a) egy atomreaktor neve
- b) fukusimai szumó birkózók klubjára utal
- c) a fukusimai atomreaktor helyreállításán dolgozó, 300 fős alakulat neve
- d) 1950-es születésű japán bevándorlók által alapított amerikai jótékonyági szervezet neve
- e) a trash horror műfaja reprezentatív alkotásának címe

15) Milyen hangszerezen játszott Orpheus?

- a) hárfán
- b) lanton
- c) hegedűn

- d) nem volt hangszere
- e) pánsípon

16) Mekkora a teljesítménye egy (manapság) átlagos processzornak?

- a) 200 GB
- b) 3,6 GHz
- c) 512 MB
- d) 4,4 GHz
- e) 3 TB

17) Mi az USB?

- a) keresőprogram
- b) csatlakozási port
- c) számítógépes vírus
- d) szünetmentes tápegység
- e) antivírus és hibakereső program

18) Mi a Photoshop?

- a) keresőoldal
- b) levelezőprogram
- c) fényképfeldolgozó szoftver
- d) virtuális földgömb és térkép
- e) számítógépes játék

19) A felsorolt állatok közül melyik nem tud hátrafelé menni?

- a) földigiliszta
- b) vakond
- c) földikutya
- d) füzike
- e) suszterbogár

20) Mi a gödény?

- a) pelikán
- b) peliván
- c) páva
- d) fiatal görény
- e) rovar

21) Az ember legnehezebb szerve:

- a) a máj
- b) a lép
- c) az agyalapi mirigy
- d) a bőr
- e) a gyomor

22) Mendel harmadik szabálya minimum hány tulajdonság figyelembevételkor érvényes?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) minden tulajdonság figyelembevételkor

23) A felvételi napjához mely jeles nap áll a legközelebb?

- a) kábítószer-fogyasztás elleni küzdelem nemzetközi napja
- b) a víz világnapja
- c) az AIDS elleni világnap
- d) Luca napja
- e) Medárd napja

24) Az élő szervezet vagy sejt anyagfelvételét, átalakítását és leadását

- a) anyagcserének
- b) szűznemzésnek
- c) haploid állapotnak
- d) táplálkozási piramisnak
- e) Allen-szabálynak nevezzük

MEGOLDÁS

- 1) e
- 2) e
- 3) e
- 4) e
- 5) e
- 6) e
- 7) d
- 8) b
- 9) d
- 10) b
- 11) b
- 12) b
- 13) d
- 14) c
- 15) b
- 16) b, d
- 17) b
- 18) c
- 19) a
- 20) a
- 21) d
- 22) b
- 23) a
- 24) a

Tájékozottsági és műveltségi teszt felvételizők számára (2009 június)

- 1) Mi a Wikipedia?
 - a) a győztesek jegyzéke
 - b) webes enciklopédia
 - c) kimagasló sportteljesítmények listája
 - d) keresztnévtár
 - e) családnévtár

- 2) Mikor volt a New York-i World Trade Center (Világkereskedelmi Központ) ikertornyai elleni terrortámadás?
 - a) 1857. március 8.
 - b) 1941. december 7.
 - c) 1968. május 1.
 - d) 1999. március 24.
 - e) 2001. szeptember 11.

- 3) Mi a daltonizmus?
 - a) egy vallási szekta elnevezése
 - b) filozófiai irányzat
 - c) szintézis
 - d) jobboldali politikai irányzat
 - e) zenei stílus

- 4) Mi volt II. János Pál pápa eredeti neve?
 - a) Karol Józef Wojtyła
 - b) Bohumil Hrabal
 - c) František Hrabal
 - d) Wisława Szymborska
 - e) Václav Havel
- 5) Ki volt az első ember az űrben?
 - a) Jurij Gagarin
 - b) Lajka
 - c) Neil Alden Armstrong
 - d) Charles Simonyi
 - e) Louis Daniel Armstrong

- 6) Mi a stroke?
 - a) kábítószerfajta
 - b) szélütés
 - c) egy zenei stílus elnevezése
 - d) cigarettafajta
 - e) angol indulatszó

- 7) Melyik együttes tagja volt John Lennon?
 - a) Rolling Stones
 - b) Oasis
 - c) Beatles
 - d) Radiohead
 - e) Scorpions

- 8) Mi Magyarország nemzetközi hívószáma?
 - a) 00381

- b) 00385
- c) 0049
- d) 0036
- e) 0033

9) Ki írta a Tom és Jerry rajzfilmsorozat legismertebb részeit?

- a) William Hanna és Joseph Barbera
- b) Walt Disney
- c) J. K. Rowling
- d) Metro-Goldwyn-Mayer
- e) J. R. R. Tolkien

10) Milyen sportágban jeleskedik Michael Phelps?

- a) távfutás
- b) magasugrás
- e) labdarúgás
- d) vívás
- e) úszás

11) Milyen szoftver a Google Earth?

- a) Keresőprogram
- b) Levelezőprogram
- c) Számítógépes vírus
- d) Virtuális földgömb és térkép
- e) Számítógépes játék
- f) Antivírus és hibakereső program

12) Melyik hardverelem lehet mátrixos?

- a) Tápegység
- b) Processzor
- c) Képernyő
- d) Egér
- e) Lapolvasó
- f) Nyomtató

13) Az új nemzedéknek az előzőnél viszonylag gyorsabb felserdülését és testméreteinek növekedését, azaz az ember egyedfejlődésének felgyorsulását

- a) szekuláris trendnek
- b) akromegáliának
- c) akcelerációnak
- d) obesitasnak
- e) lordózisnak
- f) rachitisnek nevezzük

14) Az alábbi tulajdonságok közül csak egy öröklődik recesszíven. Melyik az?

- a) A paradicsom magas szára
- b) a tengerimalac göndör szőre
- c) a muslica "vad" szárnya
- d) az ember szabad fülcimpája
- e) szeplősség
- f) nullás vércsoport

15) A Nessus-ing:

- a) mélyvízi búvárkodáshoz szükséges felszerelés része
- b) kényszerzubbony
- c) oldalt gombolható női ruhadarab
- d) gyötrő kín, amelytől nem lehet szabadulni
- e) Hispániából származó, specifikus erényöv
- f) Giorgio Armani alkotása, minden idők legdrágábban elárvezett ruhadarabja

16) Raszkolnyikov:

- a) orosz szerzetes, aki nagy befolyást gyakorolt II. Miklós cárra, és nejére Alexandra cárnéra
- b) ukrán mesehős
- c) Sztálin tragikus sorsa jutott tábornoka
- d) irodalmi alak
- e) egy árok neve a Baltikumban
- f) az aktuális orosz külügyminisztérium szóvivője

17) Mi nem illik a sorba?

- a) 2009 a csillagászat éve
- b) 2009 a gorilla éve
- c) 2009 Haydn-év
- d) 2009 a kreativitás és innováció éve
- e) 2009-ben ünnepeljük Radnóti Miklós születésének 100. évfordulóját
- f) 2009 a gólyák éve

18) Mit jelent a dogma szó?

- a) egy kutyafaj neve
- b) földművelési eljárás
- c) művelődéstörténeti periódus
- d) megkérdőjelezhetetlen tanítás, alaptétel
- e) a nászút héber elnevezése
- f) gyógyíthatatlan nemi betegség

19) Aki szakét fogyaszt, az:

- a) sajtkedvelő
- b) ópiumevő
- c) vallási meggyőződésből vegetáriánus
- d) a maja kultúra elkötelezett híve
- e) a halételek ingyence
- f) keleti sörféleséggel kényezteti magát

20) Mely periodikum vajdasági?

- a) Magyar Narancs
- b) Jelenkor
- c) Filológiai Közlöny
- d) Irodalmi Páholy
- e) Kilátó
- f) Együtt

21) Melyik név nem illik a sorba?

- a) Darnyi Tamás
- b) Szeles Mónika
- c) Arnold Schwarzenegger

- d) Varnus Xavér
- e) Niki Lauda
- f) Roy Jones Jr.

22) Melyik a kisebb tízes számszomszédja a legnagyobb háromjegyű páros számnak?

- a) 4
- b) 12
- c) 20
- d) 24
- e) 40
- f) 400

23) Három szám összege 826. Ha a három számból ugyanazt a számot kivonjuk, akkor a 15, 132 és a 346 számokat kapjuk. Melyik számot vontuk ki?

- a) 0
- b) 15
- c) 111
- d) 132
- e) 333
- f) 642

24) 1969 augusztusában tartották meg a woodstocki fesztivált, a rock történetének egyik legnagyobb hatású rendezvényét. A kor harminckét legnépszerűbb együttese lépett föl, de nem volt(ak) jelen:

- a) Joe Cocker
- b) a The Who
- c) Jimmy Hendrix
- d) a Jefferson Airplane
- e) a Grateful Dead
- f) a The Doors

25) Kinek a nevéhez kötődik az akciófestészet?

- a) John Carpenter
- b) Mark Rothko
- c) Jackson Pollock
- d) Andy Warhol
- e) Erich Heckel
- f) Sandro Botticelli

26) Hány Kossuth-díjas vajdasági magyar íróat ismerünk?

- a) kettőt
- b) egyet sem
- c) négyet
- d) hármat
- e) tizenkettőt
- f) ötöt

27) A kékszakállú herceg vára:

- a) Kodály Zoltán
- b) Kurtág György
- c) Verebes Ernő
- d) Bartók Béla
- e) Liszt Ferenc
- f) Giuseppe Verdi operája

28) A Kék bársony című film rendezője:

- a) Luchino Visconti
- b) David Lynch
- c) Bernardo Bertolucci
- d) Federico Fellini
- e) Andrej Tarkovszkij
- f) Pier Paolo Pasolini

29) Mely vajdasági városban található a híres Sárgaház?

- a) Topolya
- b) Újvidék
- c) Nagybecskerek
- d) Szabadka
- e) Zombor
- f) Belgrád

30) A könyvnyomtatás föltalálásának éve:

- a) 1350
- b) 1450
- c) 1550
- d) 1650
- e) 1750

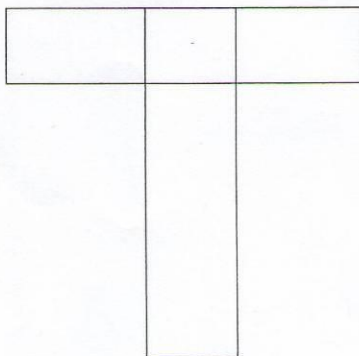
MEGOLDÁS

- 1) b
- 2) e
- 3) c
- 4) a
- 5) a
- 6) b
- 7) c
- 8) d
- 9) a
- 10) e
- 11) d
- 12) f
- 13) c
- 14) f
- 15) d
- 16) d
- 17) f
- 18) d
- 19) f
- 20) e
- 21) d
- 22) e
- 23) c
- 24) f
- 25) c
- 26) a
- 27) d
- 28) b
- 29) d
- 30) b

1. A szabályos ötszög O középpontját az ötszög egyik csúcsával és egyik oldalának felezőpontjával kötöttük össze, az ábrán látható módon. Az ötszög területének hányad része szürke?
- A) 10% B) 20% C) 25% D) 30% E) 40%

2. A nagyí így szólt unokáihoz: „Ha mindegyikötöknek 2 pogácsát sütök, akkor még 3 pogácsára való tésztám marad. Annyi tésztát viszont nem készítettem, hogy mindenkinek 3 pogácsa jusson, mert ehhez 2 pogácsára való tészta hiányzik.” Hány unokája van nagyinak?
- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6
3. A tanárnő kezében a logikai készlet egy darabja van. A következőket árulja el róla:
1. Ha kék, akkor kör alakú. 2. Ha négyzet alakú, akkor piros.
3. Ha sárga, akkor négyzet alakú. 4. Négyzet vagy kör alakú. 5. Kék vagy sárga.
- Mit tudunk biztosan a logikai készlet tanárnő kezében lévő darabjáról, ha a tanárnő mindegyik állítása igaz?
- A) piros B) piros és kör C) sárga és kör D) kék és kör E) kék és négyzet
4. Az év egyik hónapjában három kedd is páros napra esik. Milyen nap a hónap 21. napja?
- A) szerda B) csütörtök C) péntek D) szombat E) vasárnap
5. Két téglalapról, amelyeknek oldalai 15 cm és 3 cm hosszúak, részleges fedéssel (lásd a képen), egy olyan alakzatot kaptunk, amely egy T betűhöz hasonlít. Mekkora az így kapott alakzat kerülete? (Számítási feladat)

6. Mennyi a 0, 2, 3, 6, 7 és 9 számjegyek segítségével felírható legnagyobb és legkisebb hatjegyű szám különbsége? (Számítási feladat)

Megoldás:

1. D

2. 5 unoka

3. kék kör

4. E

5. 60cm

6. 772 641

Műveltségi teszt felvételizők számára (2008 június)

1. Ki rendezte a *Kifulladásig* című filmet?

- a) Luchino Visconti
- b) Jean-Luc Godard
- c) Bernardo Bertolucci
- d) Federico Fellini
- e) Andrej Tarkovszkij
- f) Pier Paolo Pasolini

2. Mely szerző hőse Gregor Samsa?

- a) Hermann Hesse
- b) Hermann Broch
- c) Franz Kafka
- d) Robert Musil
- e) Thomas Mann
- f) Heinrich Mann

3. A franciaországi Ronchamp-ban található Zarándokkápolna tervezője:

- a) Walter Gropius
- b) Lechner Ödön
- c) Le Corbusier
- d) Antoni Gaudí
- e) Makovecz Imre
- f) Alvar Aalto

4. Kire mondjuk, hogy Morpheus karjaiban pihen?

- a) aki mértéktelenül fogyaszt alkoholt
- b) végtelenül lusta
- c) alszik
- d) következetes, de döntéshozatalában lassú
- e) aki meghalt
- f) aki valamely nagy tekintély védelmét élvezzi

5. Mi a brie?

- a) vörösbor
- b) tésztaféle
- c) sajt
- d) mértékegység
- e) gyulladásoos betegség
- f) zenemű

6. A hét csillagos Metaxa:

- a) görög luxusszálló
- b) 1926-ban fölfedezett csillagrendszer
- c) XIV. Lajos korából származó gyémánt

- d) páncélszekrény
- e) alkoholos italkülönlegesség
- f) a középkori Európa legismertebb és legdrágább bordélya

7. Melyik név nem illik a sorba?

- a) David Coulthard
- b) Felipe Massa
- c) Michael Schumacher
- d) Alan Prost
- e) Niki Lauda
- f) Roy Jones Jr.

8. A régészetileg föltárt legősibb város, Jerikó:

- a) a II. században vált állandó településsé
- b) Kr. e. II. században vált állandó településsé
- c) Kr. e. 6000-óta lakják
- d) Kr. e. 7000-ben már város volt
- e) 1913 óta város
- f) jóval a kőkorszak után épült

9. Mely város jelképe a Megváltó szobra (Cristo Redentor)?

- a) Rio de Janeiro
- b) Róma
- c) Vatikán
- d) Velence
- e) Sydney
- f) New York

10. Mi jut eszébe a JPEG hangsor hallatán?

- a) számítógépes márka
- b) számítógépes hangformátum
- c) képernyőtípus
- d) nemzetközi szervezet
- e) az Internet egy fajtája
- f) számítógépes képformátum

11. Ki szerezte a Hány János című opera zenéjét?

- a) Bartók Béla
- b) Liszt Ferenc
- c) Presser Gábor
- d) Császár György
- e) Kodály Zoltán
- f) David Hasselhof

12. Magyarország első miniszterelnöke:

- a) 1989-ben lépett hivatalba
- b) 1945-ben lépett hivatalába

- c) 1918-ban lépett hivatalba
- d) 1956-ban lépett hivatalba
- e) 1914-ben lépett hivatalba
- f) 1848-ban lépett hivatalába

13. Košice magyar neve:

- a) Kósszabadi
- b) Krakkó
- c) Kós
- d) Kassa
- e) Karcag
- f) Kőszeg

14. Ki a Rákóczi-induló szerzője?

- a) Liszt Ferenc
- b) Bartók Béla
- c) Erkel Ferenc
- d) Verebes Ernő
- e) Császár György
- f) Erkel Elek

15. Mi nem illik a sorba?

- a) 2008 a békák és korallzátonyok éve
- b) 2008 az olimpiai játékok éve
- c) 2008 a Biblia éve
- d) 2008 a reneszánsz éve
- e) 2008 a burgonya éve
- f) 2008 a gólyák éve

16. Mely periodikum vajdasági?

- a) Alföld
- b) Jelenkor
- c) Thalassa
- d) Forrás
- e) Mozgó Világ
- f) Új Kép

17. Mundruczó Kornél Delta című filmje 2008-ban a 61. Cannes-i Filmfesztiválon elnyerte a kritikusok díját. A film főszereplője a vajdasági:

- a) Tolnai Szabolcs
- b) Tolnai Ottó
- c) Urbán András
- d) Mezei Szilárd
- e) Lajkó Félix
- f) Rúzsa Magdolna

18. Az olimpiai játékokat a következő időszakokban szervezik meg:

- a) minden évben
- b) kétévente
- c) nincs meghatározva
- d) négyévente
- e) minden szökőévben
- f) hatévente

19. Ki nem szecessziós művész az alábbiak közül?

- a) Edward Burne-Jones
- b) Gustav Klimt
- c) William Morris
- d) Heinrich Vogeler
- e) Aubrey Beardsley
- f) Piet Mondrian

20. A guargumi:

- a) hevederek gyártásakor használatos anyag
- b) iparilag finomított kaucsuk
- c) a híres Michelin-figura első változatának anyaga
- d) a rágógumi alapanyaga
- e) élelmiszerek állagának javítására használják
- f) az óvszergyártás nélkülözhetetlen alapanyaga

21. Válassza ki a sorba nem illő nevet!

- a) Hair
- b) Rudolf
- c) Macskák
- d) Az Operaház Fantomja
- e) István, a király
- f) Csárdáskirálynő

22. Mikor tartjuk a környezetvédelmi világnapot?

- a) március 8-án
- b) május 1-jén
- c) április 22-én
- d) június 5-én
- e) július 4-én
- f) március 15-én

23. Egy fa kocka élei három centiméter hosszúak. Fessük be a kockát kívülről, majd aprítsuk fel egy centiméter élhosszúságú kisebb kockákra. Hány kockának festettük be két oldalát?

- a) 8
- b) 12
- c) 6
- d) 1
- e) 10
- f) 5

24. Melyik számítógépes szoftverben tudunk festékszórót használni?

- a) Excel
- b) Power Point
- c) Winamp
- d) Word
- e) Paint
- f) Calculator

25. Az apológia:

- a) bocsánatkérés
- b) Apolló kultuszával foglalkozó vallástudományi diszciplína
- c) miszticizmusba hajló ismeretelméleti székszis
- d) védőbeszéd illetve dicsőítés
- e) hosszú lappangási idejű nemi betegség
- f) tételes vallások által hivatalosan el nem ismert irat

26. Mikor épült a magyar Parlament:

- a) 1784–1802
- b) 1884–1902
- c) 1684–1702
- d) 1600–1650
- e) 1924–1945
- f) 1936–1938

27. 1969 augusztusában tartották meg a rock történetének egyik legnagyobb hatású rendezvényét, a kor harminckét legnépszerűbb együttesének föllépésével. Ez volt a:

- a) Woodstock Festival
- b) Summer Jam
- c) Flower Rain Festival
- d) Exit
- e) Butterfield
- f) Manhattan Dream Festival

28. Ha valamit vagy valakit a Léthe vize mos, akkor:

- a) előbb-utóbb nagyon tiszta lesz
- b) megszabadul bűneitől
- c) jól láthatóan verejtékezik
- d) izgatottá válik
- e) megsemmisül
- f) elfelejtik

29. Egy átlagos sör alkoholtartalma:

- a) 4–5%
- b) 18–20%
- c) 11–13%
- d) 40–43%

- e) 50%
- f) 25%

30. Melyik nem német város az alábbiak közül?

- a) Hamburg
- b) Augsburg
- c) Regensburg
- d) Coburg
- e) Johannesburg
- f) Brandenburg

MEGOLDÁS

1. b
2. c
3. c
4. c
5. c
6. e
7. f
8. d
9. a
10. f
11. e
12. f
13. d
14. c
15. f
16. f
17. e
18. d
19. f
20. e
21. f
22. d
23. b
24. e
25. d
26. b
27. a
28. f
29. a
30. e

Műveltségi teszt felvételizők számára (2007)

1. Ki rendezte az *Országúton* című filmet?

- a) Luchino Visconti
- b) Jean-Luc Godard
- c) Bernardo Bertolucci
- d) Federico Fellini
- e) Andrej Tarkovszkij
- f) Pier Paolo Pasolini

2. Mely szerző hőse Hans Castorp?

- a) Hermann Hesse
- b) Hermann Broch
- c) Franz Kafka
- d) Robert Musil
- e) Thomas Mann
- f) Heinrich Mann

3. A barcelonai Szent Család-templom (Sagrada Família) tervezője:

- g) Walter Gropius
- h) Lechner Ödön
- i) Le Corbusier
- j) Antoni Gaudí
- k) Makovecz Imre
- l) Alvar Aalto

4. Kire mondjuk, hogy catói jellem?

- g) aki mértéktelenül fogyaszt alkoholt
- h) mindig kész a cselszövésre
- i) szavahihetetlen
- j) következetes, puritán és igazságszerető
- k) kiszámíthatatlan
- l) döntésképtelen

5. Mi a camembert?

- g) vörösbor
- h) tézstaféle
- i) sajt
- j) mértékegység
- k) gyulladásoos betegség
- l) zenemű

6. Charles Simonyi:

- g) a legeredményesebb magyar származású motorversenyző
- h) Nobel-díjas tudós
- i) a legkeresettebb magyar származású bűnöző

- j) szenvedélyes amatőr sakkozó
- k) egyebek mellett úrturista
- l) Arthur Miller drámájának hőse

7. Melyik név nem illik a sorba?

- g) Erdei Zsolt
- h) Papp László
- i) Muhammad Ali
- j) Mike Tyson
- k) Niki Lauda
- l) Roy Jones Jr.

8. Hol található Diocletianus palotája?

- g) Korfu szigetén
- h) Cipruson
- i) Bariban
- j) Splitben
- k) Ravennában
- l) az Ariadnéről szóló mítoszokban

9. Az inkák híres ösvénye és városuk a Machu Picchu:

- g) Kr.e. XVIII. században épülhetett
- h) Kr.e. XVII. században
- i) Kr.e. XVI. században
- j) II. században
- k) XIX. században
- l) XV. Században

10. Mi jut eszébe a JPEG hangsor hallatán?

- a) számítógépes márka
- b) számítógépes hangformátum
- c) képernyőtípus
- d) nemzetközi szervezet
- e) az Internet egy fajtája
- f) számítógépes képformátum

11. Negyven éve halt meg:

- g) Kodály Zoltán
- h) Csontváry Kosztka Tivadar
- i) John Cage
- j) Soichiro Honda
- k) Marlon Brando
- l) Alfred Hitchcock

12. Kinek a nevéhez fűződik az első magyar minisztérium?

- g) Antall József
- h) Orbán Viktor

- i) Horn Gyula
- j) Kádár János
- k) Batthyány Lajos
- l) Gróf Széchenyi István

13. Pozsony helyi neve:

- g) Praha
- h) Zadar
- i) Passau
- j) Bratislava
- k) Košice
- l) Brno

14. Ki szerezte a magyar himnusz zenéjét?

- g) Liszt Ferenc
- h) Bartók Béla
- i) Erkel Ferenc
- j) Verebes Ernő
- k) Császár György
- l) Erkel Elek

15. Pázmány Péter:

- g) a buddhizmus védelmezője és híve
- h) a reformáció orátora
- i) a baptista egyház megalapítója
- j) a templomos lovagok tagja
- k) jezsuita
- l) az első magyar ateista

16. Mely periodikum nem vajdasági?

- g) Alföld
- h) Aracs
- i) Híd
- j) Kalangya
- k) Létünk
- l) Új Kép

17. IV. Béla húgát IX. Gergely pápa szentté avatta, marburgi sírja fölé pedig templomot építettek. Ki volt ő?

- g) Mária
- h) Irén
- i) Laura
- j) Margit
- k) Erzsébet
- l) Lenóra

18. A legismertebb magyarként emlegetett Puskás Ferenc melyik sportágban szerzett világszintű elismerést?

- g) úszás
- h) korcsolyázás
- i) kajak
- j) labdarúgás
- k) atlétika
- l) kézilabda

19. Ki nem szecessziós művész az alábbiak közül?

- g) Edward Burne-Jones
- h) Gustav Klimt
- i) William Morris
- j) Heinrich Vogeler
- k) Aubrey Beardsley
- l) Andy Warhol

20. Bolyai János híres:

- g) fizikus
- h) matematikus
- i) vegyész
- j) csillagász
- k) politikus
- l) költő

21. Válassza ki a sorba nem illő nevet!

- g) Topolyai Népszínház
- h) Kosztolányi Dezső Színház
- i) Újvidéki Színház
- j) Szabadkai Népszínház
- k) Madách Színház
- l) Zombori Népszínház

22. A biológiai oxidáció citrát-ciklus értelmezésében Adolf Krebstől függetlenül egy magyar Nobel-díjasnak is érdeme van. Ki ő?

- a) Szentgyörgyi Albert
- b) Bárány Róbert
- c) Békésy György
- d) Oláh György
- e) Gábor Dénes
- f) Zsigmondy Richárd

23. Egy fa kocka élei három centiméter hosszúak. Fessük be a kockát kívülről, majd aprítsuk fel egy centiméter élhosszúságú kisebb kockákra. Hány kockának festettük be három oldalát?

- g) 8
- h) 12
- i) 6
- j) 1

- k) 10
- l) 5

24. Melyik számítógépes szoftverben tudunk festékszórót használni?

- g) Excel
- h) Power Point
- i) Winamp
- j) Word
- k) Paint
- l) Calculator

25. New York lakossága hozzávetőleg:

- g) 1 millió
- h) 8 millió
- i) 2 millió
- j) 20 millió
- k) 50 millió
- l) 1 millió alatt

26. Lee Harvey Oswald:

- g) a texasi láncfűrész
- h) a Sárkány Fia
- i) dallasi merénylő
- j) 2006-ban a világ harmadik leggazdagabb embere
- k) a Greenpeace megalapítója
- l) négyszeres póker világbajnok

27. A világ egyik legsikeresebb filmgyárának, a Disney-nek hírnevét a Steamboat Willie című hangosfilm főszereplője alapozta meg 1928-ban. Ő:

- g) Bambi
- h) Mickey egér
- i) Alice
- j) Tom, a macska
- k) Hófehérke
- l) Popeye

28. Aki a Danaidák hordójába töltögeti a vizet, az:

- a) nagyon szorgalmas
- b) gőzfürdőt készül venni
- c) megfontolandó bortermelői szaktudás birtokosa
- d) hiába erőlködik
- e) el kívánja csábítani Danaosz király ötven lányát
- f) hamarosan megpillanthatja saját jövőjét

29. Egy átlagos vörösbor alkoholtartalma:

- g) 4–5%
- h) 18–20%

- i) 11–13%
- j) 40–43%
- k) 50%
- l) 25%

30. Ki volt Marco Polo?

- g) az első olasz, akinek sikerült osztrigából afrodiziákumot előállítani
- h) a lovas sport névadója
- i) a Top Gun nevű pilótaképző első vezetője
- j) a Ducati motorgyár tulajdonosa
- k) hullámlovás
- l) világutazó

MEGOLDÁS

1. d
2. e
3. d
4. d
5. c
6. e
7. e
8. d
9. f
10. f
11. a
12. e
13. d
14. c
15. e
16. a
17. e
18. d
19. f
20. b
21. a
22. a
23. a
24. e
25. b
26. c
27. b
28. d
29. c
30. f

NEVE (nyomtatott betűkkel): _____

ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGI ÉS TÁJÉKOZOTTSÁGI TESZT – 2005/1

Örülünk, hogy a Tanítóképző Karra jelentkezett.

Jelenleg az *Általános műveltségi és tájékozottsági tesztet* kell megoldania.

Figyelmesen olvasson el minden kérdést, és karikázza be a helyes válasz előtti betűt!

A kérdésekre adott válaszlehetőségek közül csak egyetlen a helyes. Minden helyes válaszáért egy pont jár. A javított válaszokat nem vesszük figyelembe.

A teszt megoldására 45 perc áll rendelkezésére.

Sok szerencsét!

1. Mely ország fővárosa TRIPOLI?

- a) Venezuela
- b) Líbia
- c) Észtország
- d) Kolumbia
- e) Peru
- f) Mexikó

2. Mi a MEIÓZIS?

- a) a nemi ivarsejtek keletkezési folyamata
- b) a test sejtjeinek keletkezési folyamata
- c) a test sejtjeinek természetes elhalási folyamata
- d) a gének mutációjának folyamata
- e) a klónozás folyamata
- f) a kóros sejtek keletkezési folyamata

3. Kik vezetik a Himalája hegymászóit?

- a) a szikhek
- b) a brahmák
- c) a mantrák
- d) a szakék
- e) a serpák
- f) a dzsunkák

4. Melyik évben kezdődött a II. világháború?

- a) 1933
- b) 1938

- c) 1939
- d) 1940
- e) 1941
- f) 1945

5. A felsoroltak közül melyik Brahms műve?

- a) Kis éji zene
- b) Für Elise
- c) Dongó
- d) Figaro
- e) Török induló
- f) Magyar táncok

6. Mi a POINTILIZMUS?

- a) sportjáték
- b) politikai mozgalom
- c) irodalmi stílus
- d) a pszichológia egy ága
- e) festészeti irányzat
- f) női mozgalom

7. Hol helyezkedik el PATAGÓNIA?

- a) Észak-Amerikában
- b) Dél-Amerikában
- c) Ausztráliában
- d) Európában
- e) Ázsiában
- f) Afrikában

8. Mi a POLIGRÁF?

- a) algebrai kifejezés
- b) hazugságvizsgáló készülék
- c) tumor
- d) költői szókép
- e) többszörös csonttörés
- f) mértani alakzat

9. Mi a MORTADELLA?

- a) városvédő bástya
- b) üdítőital
- c) hangszer
- d) sétány
- e) füstölt hentesáru
- f) könyvtári olvasóterem

10. Melyik a Vajdaság legmagasabb pontja?

- a) Guduricai csúcs

- b) Crveni Čot
- c) Venac
- d) Vrđnik
- e) Tatárhegy
- f) Hopovo

11. Melyik nem múzsa?

- a) Uránia
- b) Polühümnia
- c) Theophania
- d) Thália
- e) Euterpé
- f) Erato

12. A hang terjedési sebessége légüres térben:

- a) 0 m/s
- b) 1,41 m/s
- c) 3,14 m/s
- d) 273 m/s
- e) 340 m/s
- f) 340 km/s

13. Melyik római szám jelöli az 1500-at?

- a) MX
- b) MC
- c) ML
- d) MD
- e) MI
- f) MV

14. Ki az ENSZ Koszovó és Metohijával foglalkozó missziójának (UNMIK) a vezetője?

- a) Kai Eide
- b) Paddy Ashdown
- c) Harri Holkeri
- d) Marti Ahtisari
- e) Soren Jesen-Petersen
- f) Carla del Ponte

15. Melyik az $x > 5$ egyenlőtlenség megoldása a természetes számok halmazában?

- a) $x \in (-\infty, 5)$
- b) $x \in (-\infty, 5]$
- c) $x \in (5, \infty)$
- d) $x \in [5, \infty)$
- e) $x \in \{6, 7, 8, \dots\}$
- f) $x \in \{5, 6, 7, 8, \dots\}$

16. Az alábbi szubsztanciák közül melyiknek van a legnagyobb tömege, ha a térfogatuk egyenlő?

- a) a vasnak
- b) a higanynak
- c) az ólomnak
- d) a naftának
- e) a betonnak
- f) a víznek

17. Ha 400g 80°C-os hőmérsékletű vizet összekeverünk 200g 20°C-os hőmérsékletű vízzel, akkor milyen hőmérsékletű lesz a víz?

- a) 20°C
- b) 30°C
- c) 40°C
- d) 50°C
- e) 60°C
- f) 70°C

18. Ha egy téglatest oldalai a , b és c , akkor a téglatest felszíne a következő:

- a) abc
- b) $a^2+b^2+c^2$
- c) $2(ab+ac+bc)$
- d) a^3+b+c
- e) $6(a+b+c)$
- f) $(ab+ac+bc)$

19. Mit jelent az OH a kémiai képletben?

- a) hogy nemesfémről van szó
- b) hogy nemesgázzról van szó
- c) hogy oxidról van szó
- d) hogy sóról van szó
- e) hogy savról van szó
- f) hogy bázisról van szó

20. Ki a győztese az idei konföderációs labdarúgó kupának?

- a) Brazília
- b) Németország
- c) Görögország
- d) Mexikó
- e) Argentína
- f) Olaszország

21. Mi a neve az idegsejt azon részének, amely az ingereket a sejtig továbbítja?

- a) axon
- b) gliasejtek
- c) szóma

- d) ganglion
- e) dendrit
- f) szürkeállomány

22. Mekkora a fény sebessége?

- a) 300.000 km/h
- b) 30.000 km /h
- c) 3.000 km/h
- d) 3.000 km/s
- e) 30.000 km/s
- f) 300.000 km/s

23. Az alábbi egyenletek közül melyik oldható meg a reális számok halmazában?

- a) $0x=5$
- b) $(-4)^{\frac{1}{2}}x = 1$
- c) $3x-1=6\left(\frac{x}{2} + 1\right)$
- d) $x^2 = -7$
- e) $3y^2 - 2y^2 = -1$
- f) $5x=0$

24. A felsoroltak közül melyiknek a legnagyobb a petesejtje?

- a) oroszlán
- b) bálna
- c) liba
- d) strucc
- e) imádkozó sáska
- f) ember

25. Mi választja ki az ADRENALINT?

- a) hipofízis (agyalapi mirigy)
- b) hasnyálmirigy
- c) pajzsmirigy
- d) mellékvese
- e) ivarmirigyek
- f) máj

26. Melyik szerződés aláírása után hullott szét az Osztrák–Magyar Monarchia?

- a) Versailles-i béke
- b) Trianoni békeszerződés
- c) Rapallói egyezmény
- d) Konstantinápolyi szerződés
- e) Párizsi szerződés
- f) San Stefanó-i béke

27. Mi a KRIPTODEPRESSZIÓ?

- a) olyan tó, amelynek fenéke a tengerszint alatt, felszíne pedig a tengerszint felett van
- b) olyan lelki betegség, amelynek tünete a magába zárkózás
- c) fáraósír az ókori Egyiptomban
- d) az erős földrengést követő utórezgés
- e) szülés utáni depresszió
- f) depresszió alapuló agresszivitás

28. Melyik városban található Európa legrégebbi földalatti vasútja?

- a) London
- b) Madrid
- c) Brüsszel
- d) Budapest
- e) Berlin
- f) Párizs

29. A Rajna–Majna–Duna-csatorna Romániában ér véget, de hol kezdődik?

- a) Németországban
- b) Hollandiában
- c) Belgiumban
- d) Franciaországban
- e) Dániában
- f) Svájcban

30. Oldják meg: $\frac{1}{10} - \frac{3}{4} =$

- a) $-\frac{1}{7}$
- b) $\frac{13}{20}$
- c) $-\frac{2}{14}$
- d) $-\frac{13}{20}$
- e) $\frac{3}{40}$
- f) $2\frac{3}{4}$

MEGOLDÓKULCS NÉLKÜL

ÚJVIDEKI EGYETEM
ZOMBORI TANÍTÓKÉPZŐ KAR
SZABADKAI TAGOZA
ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGI ÉS TÁJÉKOZOTTSÁGI TESZT
2003/2004. TANÉV

Neve:

Születési helye és ideje:

Utasítás: Figyelmesen olvassák el a kérdéseket, és karikázzák be a helyes válasz előtti betűt! Minden kérdésre csak egyetlen válasz a helyes.

Sok szerencsét!

1. Mi az akvarell?
 - a) építészeti stílus
 - b) víztartály
 - c) szobrászanyag
 - d) víziállatfajta
 - e) festészeti technika
 - f) desztillált víz

2. Melyik szó hiányzik a jelölt helyen az idézetből?
„*Még nyílnak a völgyben a _____ virágok,
Még zöldell a nyárfa az ablak előtt...* ”
 - a) nyári
 - b) piros
 - c) tarka
 - d) sárga
 - e) színes
 - f) kerti

3. Keresztelő Szent János melyik folyóban keresztelte meg Jézus Krisztust?
 - a) Tigris
 - b) Nílus
 - c) Eufrátesz
 - d) Jordán
 - e) Satt-el-Arab
 - f) Jerikó

4. Hol tartották idén a Gyöngyösbokréta fesztivált?
 - a) Törökbecsén
 - b) Szabadkán
 - c) Zentán
 - d) Csókán
 - e) Újvidéken
 - f) Gomboson

5. $\log_{10}(-10)=?$
 - a) -10
 - b) 0
 - c) -1
 - d) negatív számnak nincs logaritmus
 - e) 10
 - f) 1

6. Mi a Windows XP?

- a) a legnagyobb ablakok standard mérete
- b) egy cég neve, amely CD-ket készít
- c) kábeltelevíziós csatorna
- d) európai számítógépes korporáció
- e) számítógépes műveleti rendszer
- f) televíziófajta

7. Szerbia kormányában ki a pénzügyminiszter?

- a) Kora Udovički
- b) Božidar Delić
- c) Goran Pitić
- d) Marija Raseta-Vukosavljević
- e) Aleksandar Vlahović
- i) Boris Tadić

8. Ki volt a lovagkirály az Árpád-házi királyok között?

- a) Szent István
- b) Szent László
- c) Szent Imre
- d) IV. Béla
- e) II. Endre
- f) Szent Gellért

9. A szerb nyelvtanban mi a neve a negyedik esetnek?

- a) genitív
- b) datív
- c) akuzatív
- d) nominatív
- e) lokatív
- f) instrumentális

10. A felsorolt művek közül melyik nem opera?

- a) Giselle
- b) Rigoletto
- c) Figaro házassága
- d) Sevillai borbély
- e) Traviata
- f) Nabucco

11. Mi az elektromos ellenállás egysége?

- a) Farad (F)
- b) Tesla (T)
- c) Ohm (Ω)
- d) Amper (A)
- e) Coulomb (C)
- f) Henry (H)

12. A Keresztapa című amerikai filmben ki alakította don Vito Corleonét?

- a) Al Pacino
- b) Marlon Brando
- c) Robert Redford
- d) Andy Garcia

- e) Robert Duvall
- f) Paul Newman

13. Mi a félkör felszíne?

- a) $r^{2\pi}$
- b) $r^{2\pi}/4$
- c) $r^{2\pi}/2$
- d) $2m$
- e) $r^\pi/4$
- f) $r^{2\pi}/8$

14. Mi a neve Párizs északi, legmagasabb részének, melyet a pezsgő művészeti élet és a bohémek világa tett ismertté?

- a) Martinique
- b) Montmartre
- c) Monaco
- d) Notre-Dame
- e) Sorbonne
- f) Orly

15. Mi az orátor?

- a) földművelő
- b) papagájtenyésztő
- c) szónok
- d) szemész
- e) skandináv harcos
- f) állattenyésztő

16. Ki alkotta meg az akció és reakció törvényét a klasszikus fizikában?

- a) Galileo Galilei
- b) Leonardo da Vinci
- c) Johan Bernuli
- d) Evangelista Torricelli
- e) Arkhimédész
- f) Isaac Newton

17. Hány fokos szögnek felel meg a π radián?

- a) 90°
- b) 45°
- c) 360°
- d) 60°
- e) 180°
- f) 270°

18. A felsorolt városok közül csak egy főváros. Melyik az?

- a) New York
- b) Porto
- c) Isztambul
- d) Helsinki
- e) Göteborg
- f) Rotterdam

19. Ki írta a világirodalom klasszikus remekét, a *Vörös és fekete* című regényt?

- a) Dosztojevszkij
- b) Balzac
- c) Tolsztoj
- d) Shakespeare
- e) Stendhal
- f) Molière

20. Minek a segítségével végzik a növények a fotoszintézist?

- a) klorofill
- b) kloroform
- c) klór-hidrogén
- d) nátrium-klorid
- e) klór-aldehid
- f) kálium-klorid

21. A kvintettben hány zenész játszik?

- a) 9
- b) 6
- c) 5
- d) 7
- e) 4
- f) 8

22. A felsorolt országok közül melyiknek nincs tengere?

- a) Románia
- b) Lengyelország
- c) Németország
- d) Hollandia
- e) Ukrajna
- f) Csehország

23. Mit jelent az emancipáció?

- a) a függőségi állapot, illetve a szabadságjogok korlátozása alóli felszabadulást
- b) az alattvalók elnyomását
- c) a környezet fölötti dominanciát
- d) házasságbontást a jogi nyelvben
- e) szakmai előmenetelt
- f) gazdasági fellendülést

24. Ki volt a legjobb hármas találatot dobó játékos idén az NBA ligában?

- a) Marko Jarić
- b) Chris Veber
- c) John Stockton
- d) Dejan Bodiroga
- e) Michael Jordan
- f) Predrag Stojaković

25. Hol játszódik a II. világháborús eseményekre épülő világhírű Casablanca című film története?

- a) Franciaországban
- b) Svájcban
- c) Tuniszban
- d) Egyiptomban

- e) Marokkóban
- f) Amerikában

26. Ki volt az a spártai király, aki a thermopülai csatában 300 harcosával megállította a perzsa hadsereget?

- a) Thészeusz
- b) Periklész
- c) Thuküidész
- d) Leónidasz
- e) Pompeiusz
- f) Akhilleusz

27. Mi a konyhasó képlete?

- a) KCl
- b) NaOH
- c) NaCl
- d) KOH
- e) HNO₃
- f) NaNO₃

28. Mi annak a tudománynak a neve, amely az élőlény és a környezet, valamint az élőlények egymás közti viszonyának tudományos kutatásával foglalkozik?

- a) ökológia
- b) ökonómia
- c) etimológia
- d) entalpia
- e) etika
- f) ökológia

29. A felsorolt festők közül melyik a nem reneszánsz festő?

- a) Raffaello
- b) Tiziano
- c) Michelangelo
- d) Picasso
- e) Dürer
- f) Leonardo da Vinci

30. Aorist minek a neve?

- a) a tűz görög istenének
- b) egy törökországi nyaralóhelynek
- c) elbeszélő múlt időnek a szerb nyelvben
- d) helyhatározónak
- e) segédigének a szerb nyelvben
- f) egy római imperátornak

MEGOLDÁSOK

1. e
2. f
3. d
4. d
5. d
6. e
7. b
8. b
9. c
10. a
11. c
12. b
13. c
14. b
15. c
16. f
17. e
18. d
19. e
20. a
21. c
22. f
23. a
24. f
25. e
26. d
27. c
28. f
29. d
30. c

ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGI ÉS TÁJÉKOZOTTSÁGI TESZT
2002/II

NÉV: _____

Dátum: _____

Figyelmesen olvasson el minden kérdést, és karikázza be a helyes válasz előtti betűt!

A kérdésekre adott válaszlehetőségek közül csak egyetlen a helyes.

Sok szerencsét!

1. Ki a filantróp?

- a) az emberbarát
- b) a trópusi folyók kutatója
- c) a bélyeggyűjtő
- d) az ékszerkészítő
- e) a trójai hős
- f) az ijedt ember

2. Minek a vegyjele az N?

- a) nikkell
- b) nátrium
- c) hidrogén
- d) neon
- e) nitrogén
- f) antimon

3. Kire emlékezik idén a magyarság születésének 200. évfordulója alkalmából?

- a) Petőfi Sándor
- b) Széchenyi István
- c) Kossuth Lajos
- d) Rákóczi Ferenc
- e) Bem apó
- f) Munkácsy Mihály

4. Minek a törvénye az $a+b=b+a$ egyenlőség?

- a) asszociativitás
- b) disztributivitás
- c) kommutativitás
- d) altemáció
- e) negáció
- f) konjugáció

5. Ki kapta a férfi főszerepért járó Oscar-díjat a Száll a kakukk fészkére című filmben?

- a) Dustin Hoffman
- b) Robert de Niro
- c) Marlon Brando
- d) Jack Nicholson
- e) Al Pacino
- f) Steve McQueen

6. Melyik ország volt legtöbbször világbajnok labdarúgásban?

- a) Olaszország
- b) Uruguay
- c) Németország
- d) Brazília

- e) Argentína
- f) Anglia

7. Ki írta a Twist Oliver című regényt?

- a) Mark Twain
- b) Charles Dickens
- c) William Saroyan
- d) Verne Gyula
- e) Daniel Defoe
- f) Robert Louis Stevenson

8. Melyik dalt énekli az alábbiak közül Elvis Presley?

- a) Hotel Kalifornia
- b) Amsterdam
- c) Isztambul
- d) Viva Las Vegas
- e) New York, New York
- f) Egy amerikai Párizsban

9. Mikor kezdődött a II. világháború?

- a) 1936
- b) 1941
- c) 1937
- d) 1940
- e) 1939
- f) 1938

10. Mi az elektromos áramerősség mértékegysége?

- a) Volt (V)
- b) Watt (W)
- c) Hertz (Hz)
- d) Amper (A)
- e) Ohm(Q)
- f) Coulomb (C)

11. Mi a trappista?

- a) prémvadász
- b) egy kanadai tartomány
- c) szűrőfegyver
- d) buddhista pap
- e) sajtféle
- f) gyámoltalan ember

12. Az alábbi művészek közül ki a reneszánsz festő?

- a) Pierre-Auguste Renoir
- b) Claude Monet
- c) Vincent Van Gogh
- d) Pablo Picasso
- e) Leonardo da Vinci
- f) Salvador Dali

13. Mekkora a fény sebessége?

- a) 300 000 m/s
- b) 30 000km/s
- c) 100 000 km/s
- d) 3000km/s
- e) 300 000 km/s
- f) 3 000 000 km/s

14. Mi az esztétikatudomány tárgya?

- a) a szép
- b) az erkölcs
- c) az érték
- d) az értékelés
- e) a szerelem
- f) az ismeretszerzés

15. Melyik folyón található a Viktória-vízesés?

- a) Nílus
- b) Zambézi
- c) Amazonas
- d) Missouri
- e) Gangesz
- f) Mississippi

16. A felsorolt növények közül melyik nem fa?

- a) platán
- b) baobab
- c) mamutfenyő
- d) bonszaj
- e) articsóka
- f) olajfa

17. Mi a librettó?

- a) flamand festészeti irányzat
- b) olasz ital
- c) opera-szövegkönyv
- d) drámai mű bevezető része
- e) az irodalmi mű tanulsága
- f) szimfónia alaptémája

18. Hányszor volt olimpiai bajnok a jugoszláv kosárlabda-válogatott?

- a) kétszer
- b) egyszer sem
- c) ötször
- d) egyszer
- e) négyszer
- f) háromszor

19. Miből készül a konyak?

- a) szilvából
- b) búzából
- c) szőlőből
- d) almából
- e) komlóból

f) árpából

20. Mit jelent a „persona non grata” kifejezés?

- a) eltűnt személy
- b) ismeretlen kilétű személy
- c) rejtett azonosságú személy
- d) nemkívánatos személy
- e) olyan személy, akinek megváltoztatták a kilétét
- f) köznapi személy

21. Mi a Popocatepetl?

- a) fennsík Kolumbiában
- b) az Eurovízió győztes dalának címe
- c) baktériumfajta
- d) gyors mondóka
- e) görög futballklub
- f) tűzhányó Mexikóban

22. Kik harcoltak egymás ellen a pun háborúkban?

- a) a perzsák és a rómaiak
- b) a görögök és a perzsák
- c) a görögök és a föníciaiak
- d) a rómaiak és a karthágóiak
- e) a rómaiak és a görögök
- f) a karthágóiak és a görögök

23. Az alábbi személyek közül ki volt a francia felvilágosodás ismert írója és gondolkodója?

- a) Jean-Paul Belmondo
- b) Jean-Michell Jarre
- c) Jean-Pierre Papin
- d) Jean-Jacques Rousseau
- e) Jean-Claude Killi
- f) Jean-Luc Godard

24. Mekkora a henger térfogata?

- a) $4 r^2 \pi H$
- b) $\frac{4}{3} r^2 \pi H$
- c) $2 r \pi H$
- d) $2 r^2 \pi H$
- e) $r^2 \pi H$
- f) $\frac{4}{3} r^2 \pi H$

25. Ki írta az Isteni színjátékot?

- a) Shakespeare
- b) Moliére
- e) Tiziano
- d) Dante
- e) Cervantes
- f) Goethe

26. Melyik várost nem érinti a Duna?

- a) Pozsony
- b) Belgrád

- c) Budapest
- d) Bécs
- e) Berlin
- f) Bezdán

27. Mi a citoplazma?

- a) májbetegség
- b) sejtnevelő, a sejtmagot körülvevő sejtrész
- c) elektron nélküli atom
- d) gyógyszerfajta
- e) érzéstelenítő
- f) kábítószerfajta

28. Hol van az ENSZ székhelye?

- a) Párizs
- b) New York
- c) Genf
- d) London
- e) Brüsszel
- f) Washington

29. Ki adja elő a Pogledaj dom svoj anđele című dalt?

- a) Đorđe Balašević
- b) Bajaga i Instruktori
- c) Riblja čorba
- d) YU grupa
- e) Azra
- f) Idoli

30. Mely országhoz tartozik Grönland szigete?

- a) Izland
- b) Svédország
- c) Norvégia
- d) Finnország
- e) Dánia
- f) Hollandia

31. A Santa Maria della salute az egyik legszebb szerb szerelmes költemény. Ki a szerzője?

- a) Branko Radičević
- b) Aleksa Santić
- c) Jovan Dučić
- d) Laza Lazarević
- e) Vojislav Ilić
- f) Laza Kostić

32. Mi a Maginot-vonal?

- a) ismert szállodalánc Franciaországban
- b) tömbhegység Franciaország és Svájc határán
- c) a Franciaországot Spanyolországgal összekötő vasút
- d) Franciaország és Németország határán a II. világháborúban épített erődítményrendszer
- e) alagút a La Manche-csatorna alatt, amely Franciaországot és Angliát köti össze
- f) Coco Chanel divatkollekciója

33. Melyik ország nem monarchia?

- a) Spanyolország
- b) Dánia
- c) Belgium
- d) Norvégia
- e) Svédország
- f) Ausztria

34. Mik a salétromsav sói?

- a) szulfátok
- b) foszfátok
- c) nitrátok
- d) kalifátok
- e) kloridok
- f) nitritek

35. Ki volt Orson Welles?

- a) amerikai elnök
- b) II. világháborús tábornok
- c) az ENSZ főtitkára
- d) író
- e) színész és rendező
- f) operaénekes

36. Minek az egysége a megabyte (MB)?

- a) a számítógép processzorának sebességéé
- b) a számítógép processzorának kapacitásáé
- c) számítógép memóriájának sebességéé
- d) a számítógép memóriájának kapacitásáé
- e) a számítógépből történő adatátvitel sebességéé
- f) az internetről való adatátvitel sebességéé

37. Ki a köztársasági energetikai és bányaiipari miniszter?

- a) Srbijanka Turajlić
- b) Sandra Rasković-Ivić
- c) Marija Raseta-Vukosavljević
- d) Nada Kostić
- e) Kori Udovički
- f) Vesna Pešić

38. Melyik az a film, amelyet nem Emir Kusturica rendezett?

- a) Apa szolgálati úton (Otac na službenom putu)
- b) Emlékszel-e Dolly Belre? (Sječaš li se Doli Bel)
- c) Fehér öltöny (Belo odelo)
- d) Underground (Podzemlje)
- e) Akasztóház (Dom za vešanje)
- f) Arisona dream

39. Mi a rabbi?

- a) drágakő
- b) földesúr
- c) pecsétőr

- d) bírósági írnok
- e) hajóács
- f) izraelita lelkész

40. Karikázza be Giuseppe Verdi operájának címét!

- a) Carmen
- d) Traviata
- c) Varázsfuvola
- d) Figaro házassága
- e) Parasztbecsület
- f) Sevillai borbély

MEGOLDÓkulcs nélkül

ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGI ÉS TÁJÉKOZOTTSÁGI TESZT (TOK/UF 2002)

NÉV:

Dátum:

Figyelmesen olvasson el minden kérdést, és karikázza be a helyes válasz előtti betűt!

A kérdésekre adott válaszlehetőségek közül csak egyetlen a helyes.

Sok szerencsét!

1. Leginkább mire panaszkodik a neuraszténiás ember?

- a. halláskárosodására
- b. pénztelenségére
- c. hírnévhiányára
- d. alacsony termetére
- e. hiányos műveltségére
- f. megromlott egészségére

2. A tálibokat mely országgal kapcsolatban szokás emlegetni?

- a. Libanon
- b. Pakisztán
- c. Tádzsikisztán
- d. Afganisztán
- e. Jordánia
- f. Irán

3. Az emlékezet szerint Hannibál mivel támadta meg a Római Birodalmat?

- a. lovakkal
- b. tevékkel
- c. farkasokkal
- d. elefántokkal
- e. ágyúkkal
- f. gyerekekkel

4. Minek a fővárosa Caracas?

- a. Venezuela
- b. Líbia
- c. Észtország
- d. Kolumbia
- e. Honduras
- f. Mexikó

5. Mikor volt a mohácsi vész?

- a. 1848
- b. 1514
- c. 1704
- d. 1543
- e. 1526
- f. 1492

6. Besenyőnek nevezzük:
- a. az egyik honfoglaló magyar törzset
 - b. a régi házaló esernyőjavítókat
 - c. a nyárson sült szalonnát és vöröshagymát
 - d. egy a magyarságba is beolvadt kihalt török nomád népet
 - e. a palacsintasütő-edény egy fajtáját
 - f. Fejér megye korábbi fővárosát

7. Melyik város fekszik a Bojana partján?

- a. Skadar
- b. Szkopje
- c. Ada
- d. Bar
- e. Tirana
- f. Bujanovac

8. Minek nevezik a Cannes-i Filmfesztivál díját

- a. aranyglóbusz
- b. aranypálma
- c. aranyoroszlán
- d. aranymedve
- e. aranyaréna
- f. aranygundel

9. Mit neveznek hetedik hatalomnak?

- a. a sátán követőt
- b. a földönkívülieket
- c. a filmművészeket
- d. az atomfizikusokat
- e. az újságírókat
- f. a japánokat

10. Ki foglalkozik a szavak jelentésének eredetével?

- a. az entomológus
- b. az egológus
- c. az etiológus
- d. az ökológus
- e. az etnológus
- f. az etimológus

11. Mik a serpák?

- a. cherryből és campariból készült koktél
- b. sarkvidéki kutya fajta
- c. gyorsfőző edény
- d. lófajta
- e. hulladékégető
- f. hegymászókísérő a Himaláján

12. Mi a dzsunka?

- a. sűrű erdő
- b. a marihuána fogyasztásának módja
- c. kínai hajó fajta
- d. menhely a dzsungelben

- e. rendőrségi besúgó
- f. rét

13. Mit gyűjtött fel Néró?

- a. Jeruzsálemet
- b. Athént
- c. Rómát
- d. Bagdadot
- e. Teheránt
- f. Konstantinápolyt

14. Mi a kromoszóma?

- a. a gén egy része
- b. a gének csoportja
- c. a hímnem génje
- d. a nőnem génje
- e. mechanikusan megsértett gén
- f. az öröklődő betegségek génje

15. Mivel foglalkozik az etnológus?

- a. szokásokkal
- b. egyenletekkel
- c. környezetvédelemmel
- d. rovarokkal
- e. fosszilis üzemanyagokkal
- f. borokkal

16. Mikor volt a maricai csata?

- a. 1215
- b. 1356
- c. 1371
- d. 1389
- e. 1789
- f. 1848

17. Ki készítette először atombombát?

- a. Oppenheimer
- b. Einstein
- c. Bohr
- d. Newton
- e. Atom
- f. Curie

18. Minek az ünnepe az oktoberfest?

- a. a söré
- b. a boré
- c. a whiskyé
- d. a pálinkáé
- e. a gyümölcsszörpöké
- f. a horrorfilmeké

19. Miről szól a Szarvasvadász című film?

- a. az I. világháborúról

- b. a II. világháborúról
- c. a koreai háborúról
- d. a vietnámi háborúról
- e. az öbölháborúról
- f. az amerikai polgárháborúról

20. Mely országok osztoznak a Pireneusi-félszigeten?

- a. Portugália és Spanyolország
- b. Vatikán és Olaszország
- c. Spanyolország és Franciaország
- d. Gibraltár és Marokkó
- e. Görögország és Törökország
- f. Tenerife és a Karib-szigetek

21. Mely szakterületen alkottak nagyot a Wright fivérek?

- a. telekommunikáció
- b. film
- c. repülés
- d. színművészet
- e. gyermekirodalom
- f. futball

22. Mi a pudli?

- a. nyári női ruha
- b. édesség
- c. a burgonya népi neve
- d. tésztamaradék
- e. uszár
- f. meztelen kisgyerek

23. Johann Sebastian Bach legismertebb művei a:

- a. musicalek
- b. szimfóniák
- c. oratóriumok
- d. operák
- e. mazurkák
- f. keringők

24. Tartánnak nevezünk

- a. egy mártásfélét
- b. kis szigetek csoportját
- c. egy ógörög istent
- d. egy kémiai reakciót
- e. egy erdei vadembert
- f. az atlétikai pályák alapanyagát

25. Mi található a körömben és a szarvban?

- a. kalcium
- b. keratin
- c. amfetamin
- d. sarin
- e. tabun
- f. endorfín

26. Mi a kubizmus?
- sportjáték
 - politikai mozgalom
 - matematikai módszer
 - a pszichológia egy ága
 - festészeti irányzat
 - női mozgalom
27. Miről van szó, ha egy kémiai képletben az OH szerepel?
- nemesfémről
 - nemesgázzról
 - vegyületről
 - savról
 - ötözetről
 - bázisról
28. Melyik római szám jelzi az 1999-et?
- MXCXXIX
 - MDLXLIX
 - MCMCXIX
 - MIXCIX
 - MDIXIX
 - MCMXCIX
29. Minek van a legnagyobb petesejtje?
- a nőtényitigrisnek
 - a nőtényelefántnak
 - a struccnak
 - a földigilisztának
 - az albatrosznak
 - a nőtényvízilónak
30. A legenda szerint miből született Athéné ógörög istennő?
- Zeusz fejéből
 - Zeusz oldalbordájából
 - Zeusz szívéből
 - Zeusz sarkából
 - Zeusz szeméből
 - Zeusz köldökéből
31. Ki fedezte fel a mozgás törvényét a klasszikus mechanikában?
- Kopernikusz
 - Einstein
 - Kepler
 - Pascal
 - Newton
 - Gauss
32. Mit jelent a KINYITOTTA PANDORA SZELENCÉJÉT kifejezés?
- ugyanazt, mint a „heuréka”
 - házi munkára való felkészülést

- c. a hűtlenség felfedezését
- d. pecsétfeltörést
- e. megállíthatatlanul érkező szerencsétlenséget
- f. a manökenek fellépés előtti készülődését

33. Mit jelent az anatómia szó?

- a. egyházi átok
- b. televíziós hullámok vételére szolgáló légvezeték
- c. vitorlarúd
- d. a rovarok érzőcsápja
- e. a virágport tartalmazó tokocska
- f. egy irodalmi mű vezérfonala

34. Mekkora a hang terjedési sebessége légüres térben?

- a. 0 m/s
- b. 1,41 m/s
- c. 3,14 m/s
- d. 273 m/s
- e. 340 m/s
- f. 340 km/s

35. Mit jelent az aboriginál szó?

- a. a bérlet felmondása
- b. kútféle
- c. zsargonnyelven abortusz
- d. ausztráliai bennszülött
- e. kutyának szóló parancs
- f. Ghána fővárosa

36. Mi Goran Svilanović funkciója?

- a. a JSZK kormányának elnöke
- b. a JSZK képviselőházának elnöke
- c. a JSZK külügyminisztere
- d. Szerbia elnöke
- e. Szerbia belügyminisztere
- f. Szerbia oktatásügyi minisztere

37. Kik az idei labdarúgó világbajnokság társszervezői?

- a. Kína és Japán
- b. Észak-Korea és Dél-Korea
- c. Kína és Dél-Korea
- d. Dél-Korea és Japán
- e. Kína és Észak-Korea
- f. Észak-Korea és Japán

38. Mi a polinom?

- a. vírus
- b. tumor
- c. csonttörés
- d. stíluseszköz
- e. algebrai kifejezés
- f. mértani alak

39. Az alábbiak közül melyik tartozik az alapszínek közé?

- a. zöld
- b. viola
- c. sárga
- d. fekete
- e. szürke
- f. fehér

40. Mikor, illetve mire szolgál a halak hólyagja?

- a. párzáskor
- b. az úszás mélységének szabályozására
- c. a látás érzékszervének kiegészítésére
- d. a ragadozók elijesztésére
- e. emésztéskor
- f. az utódok megóvására

MEGOLDÓkulcs nélkül

**ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGI ÉS TÁJÉKOZOTTSÁGI TESZT (TOK/UF 01)
(2001)**

NÉV:

Dátum:

Figyelmesen olvasson el minden kérdést, és karikázza be a helyes válasz előtti betűt!

A kérdésekre adott válaszlehetőségek közül csak egyetlen a helyes.
Sok szerencsét!

1. A világ legnagyobb emlőse az:

- a) elefánt
- b) gorilla
- c) bálna
- d) zsiráf
- e) rozmár
- f) cápa

2. Idén melyik film kapott legtöbb Oscar-díjat?

- a) Csokoládé
- b) A napfény íze
- c) Tisztességtelen ajánlat
- d) Gladiátor
- e) Amerikai szépség
- f) Továbbítandó

3. Ki volt a magyar seregek vezére a világsi fegyverletétel idején?

- a) Görgey Artúr
- b) Petőfi Sándor
- c) Klapka György
- d) Mészáros Ignác
- e) Schweidel József
- f) Kossuth Lajos

4. „Az átfogó négyzete egyenlő a befogók négyzetének összegével.” Ez az:

- a) Archimedes törvénye
- b) A háromszögek egybevágásáról szóló tétel
- c) Thalész tétele
- d) Pitagorasz tétele
- e) Koszinusz-tétel
- f) Bernoulli egyenlete

5. Mít jelent a dogma szó?

- a) szabály
- b) le nem ellenőrzött igazság
- c) kérés
- d) téves felfogás
- e) feltételezés
- f) igazság, melyben nem kell kételkedni

6. Hol tartották a legutóbbi olimpiai játékokat?
- a) Szöul
 - b) Los Angeles
 - c) Sydney
 - d) Barcelona
 - e) Athén
 - f) Atlanta
7. Mitől való iszony a klausztofóbia?
- a) zárt tértő
 - b) csúszómászóktól
 - c) idegenektől
 - d) víztől
 - e) magasságtól
 - f) sebességtől
8. Melyik színészpár játszott a Casablanca című híres filmben?
- a) Merill Streep és Robert de Niro
 - b) Audri Hepbum és Carry Grant
 - c) Grace Kelly és Gari Cooper
 - d) Ingrid Bergmann és Hamphry Bogart
 - e) Julia Roberts és Richard Geere
 - f) Jessica Lang és Jack Nicolson
9. Karikázza be azt, ami opera?
- a) Hattyúk tava
 - b) Csipkerózsika
 - c) Négy évszak
 - d) A császár új ruhája
 - e) Rigoletto
 - f) Giselle
10. „Fut, robog a kicsi kocsi, rajta ül a Haragosi, din don diridongó.”
Kinek a verséből való a fenti idézet?
- a) Fehér Ferenc
 - b) Petőfi Sándor
 - c) Tolnai Ottó
 - d) Nemes Nagy Ágnes
 - e) Arany János
 - f) Weöres Sándor
11. Mit jelent a Panta rhei latin mondás?
- a) A kocka el van vetve
 - b) Így kellett lennie
 - c) Ilyen az élet
 - d) Minden folyik, minden változik
 - e) Az élet szép
 - f) Mindörökké jelen

12. Ki készítette el a vegyi elemek első periódusos rendszerét?
- a) Micsurin
 - b) Mengyelejev
 - c) Pavlov
 - d) Paszternak
 - e) Mendel
 - f) Meccsnikov
13. Melyik az a sportág, amelyben Jugoszlávia a legtöbb olimpiai érmet szerezte?
- a) kosárlabda
 - b) céllövészet
 - c) vízilabda
 - d) atlétika
 - e) evezés
 - f) ökölvívás
14. Mikor épült a Hilandar kolostor?
- a) három évszázada
 - b) öt évszázada
 - c) hat évszázada
 - d) hét évszázada
 - e) nyolc évszázada
 - f) tíz évszázada
15. Mi a címe annak a népköltésnek, amelyből az alábbi idézet származik?
„... *Magas Déva várát hogy felépítenék,
Félvéka ezüstért, félvéka aranyért.*”
- a) Kádár Kata
 - b) Bogár Imre
 - c) Három árva
 - d) A megesett lány
 - e) Kőműves Kelemen
 - f) Görög Ilona
16. Ki fedezte fel a penicillint?
- a) Jan Fleming
 - b) Christían Bamard
 - c) Niels Bohr
 - d) Alexandar Niehl
 - e) Joseph Berger
 - f) Alexander Fleming
17. Mi választja el Észak-Amerikát Dél-Amerikától?
- a) a Szezei-csatorna
 - b) a Gibraltári-szoros
 - c) a Rio Grande folyó
 - d) a Panama-csatorna
 - e) a Bering-szoros
 - f) a Korinthoszi-csatorna
18. Ki állapította meg a gravitáció törvényét?
- a) Einstein
 - b) Kepler

- c) Newton
 - d) Kopernikusz
 - e) Bernoulli
 - f) Galilei
19. Hol született Jézus Krisztus?
- a) Jerikóban
 - b) Betlehemben
 - c) Rómában
 - d) Jeruzsálemben
 - e) Hebronban
 - f) Gázában
20. A filmkritikusok szerint a XX. század legjobb jugoszláv filmje a *Ko to tamo peva?* (Ki énekel ott?). Ki e film rendezője?
- a) Rajko Grlić
 - b) Emir Kusturica
 - c) Branko Baletić
 - d) Srdan Karanović
 - e) Slobodan Sijan
 - f) Goran Marković
21. Mit jelent egy szög tangense?
- a) a derékszögű háromszögben a szöggel szemben levő befogónak a szög melletti befogóval alkotott aránya
 - b) a szöggel szemben levő befogónak és az átfogónak az aránya
 - c) a szög melletti befogónak és az átfogónak az aránya
 - d) a szög melletti befogónak és a szöggel szemben levő befogónak az aránya
 - e) az átfogónak és a szög mellett levő befogónak az aránya
 - f) az átfogónak és a szöggel szemben levő befogónak az aránya
22. Mi a denevér?
- a) emlős
 - b) kételtű
 - c) madár
 - d) rovar
 - e) ízeltlábú
 - f) csúszómászó
23. Ki volt a legnagyobb trójai hős?
- a) Hannibál
 - b) Héraklész
 - c) Hektor
 - d) Periklész
 - e) Akhilleusz
 - f) Thészeusz
24. Ki az Egyesült Nemzetek Szövetségének (ENSZ) jelenlegi elnöke?
- a) Buthrosz Buthrosz Galli
 - b) Javier Solana
 - c) Georg Robertson
 - d) Kofi Annan
 - e) Sagato Ogata

- f) Jiri Diensbirg
25. Melyik irányzat képviselője Pierre Auguste Renoire?
a) kubizmus
b) impresszionizmus
c) barokk
d) reneszánsz
e) realizmus
f) romantika
26. Hol található a Sixtusi-kápolna?
a) Párizsban
b) Kölnben
c) Londonban
d) Rómában
e) Velencében
f) Vatikánban
27. Az alábbiak közül melyik a Rolling Stones együttes dala?
a) Michelle
b) Susanna
c) Angie
d) Natali
e) Nikita
f) Maria
28. Hol játszódik Shakespeare: Rómeó és Júlia című tragédiája?
a) Firenzében
b) Velencében
c) Rómában
d) Genovában
e) Veronában
f) Nápolyban
29. Hol tartják a Sterija Játékokat?
a) Zomborban
b) Versecen
c) Újvidéken
d) Nišben
e) Belgrádban
f) Sremski Karlovciban
30. Az alábbiak közül ki nem kapott irodalmi Nobel-díjat?
a) Gabriel Garcia Marquez
b) Ernest Hemingway
c) Ivo Andrić
d) Winston Churchill
e) Honore de Balzac
f) Albert Camus

MEGOLDÓkules nélkül

Képtár

A tanítóképző tanárai, tanársegédei és munkatársai

Vezetőség

Dr. Takács Márta ügyvezető dékán, egyetemi rendkívüli tanár

Dékánhelyettesek

Dr. Lipeš Josip, docens

Dr. Ivanović Josip, egyetemi rendkívüli tanár

Dr. Czékus Géza, egyetemi rendes tanár

Egyetemi rendes tanárok

Dr. Bogner István

Dr. Gábrity Molnár Irén, vendégtanár

Dr. Hózsa Éva

Dr. Káich Katalin, emerita

Egyetemi rendkívüli tanárok

Dr. Bene Annamária

Dr. Huszár Elvira

Docensek

Dr. Balážević Éva

Dr. Dragana Francišković

Dr. Pintér Krekity Valéria

Dr. Vukov Raffai Éva

Előadók

Torok Melinda, magiszter

Bács Ódry Ágnes, doktorandusz

Tanárságédek

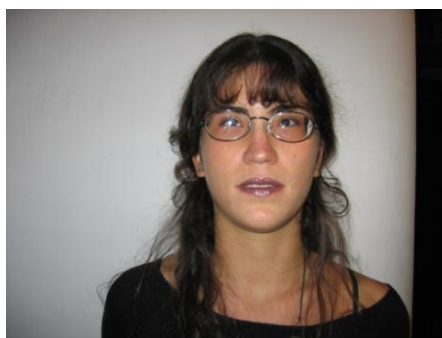
Beke Ottó, doktorandusz

Csapó Mónika, doktorandusz

Grabovác Beáta, doktorandusz

Halasi Szabolcs, doktorandusz

Gábrity Eszter, doktorandusz

Hegedűs Katinka

Horák Rita, doktorandusz

Major Lenke, doktorandusz

Námesztovszki Zsolt, mgr.

Samu János Vilmos, doktorandusz

Dr. Stankov Gordana

Takács Izabella, mgr., doktorandusz

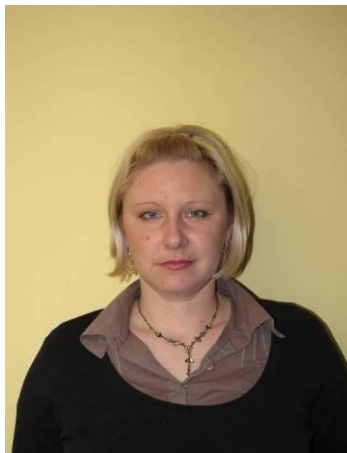

Törteli Ágnes, doktorandusz

Dékáni hivatal

Nagy Kanász Viola, hivatalvezető

Hugyik Eleonóra, egyetemi titkár, jogász

Siflis Ágota, szervező

Tanulmányi osztály

Dudás Éva, a Tanulmányi osztály vezetője

Fabó Ildikó, referens

Könyvtárosok

Huszka Márta

Vinkó Attila

Informatikus

Vinkler Zsolt

Gazdasági osztály

Prijić Nevenka, közgazdász

Đukić Tatjana, operatív titkár

Portai szolgálat

Jánosi Zoltán

Cíndel Gábor

Takarítónők

Szűcs Ildikó, futár és takarítónő

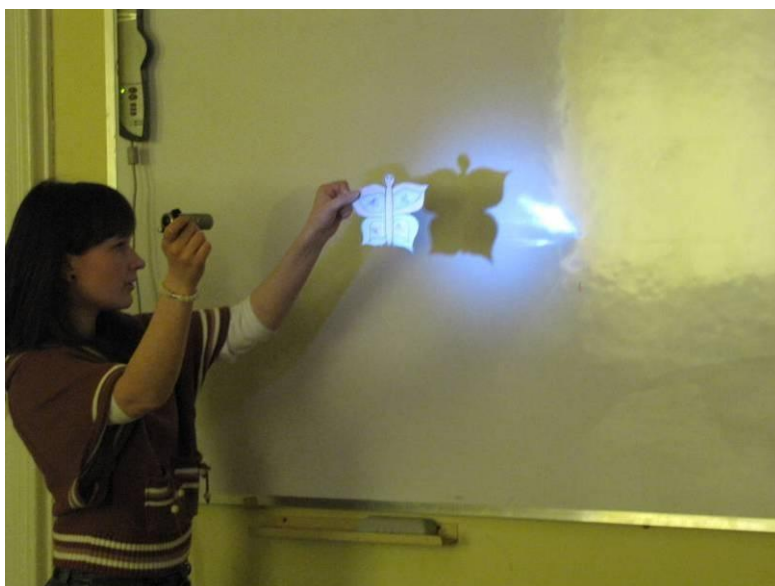
Milekić Vesna, takarítónő

Néhány kép egyetemistáink tevékenységéből

Nincs magasztosabb munka, mint megismertetni a gyerekekkel a világot
(Az emberi test, 1. osztály)

Hogyan kell az árnyékról ismereteket közölni?

A mikroszkóp csövébe helyezhető kamera segítségével kivetíthető a preparátum

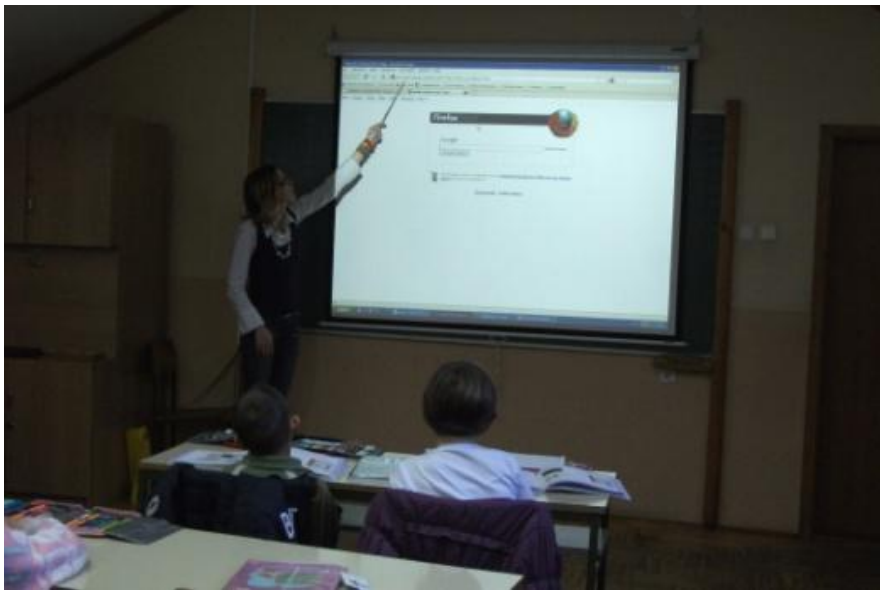
Miért kell körültekintően közlekednünk?

Olykor nem csak a tanulók dolgoznak csoportban

Páros munka: hő hatása a pénzérmére

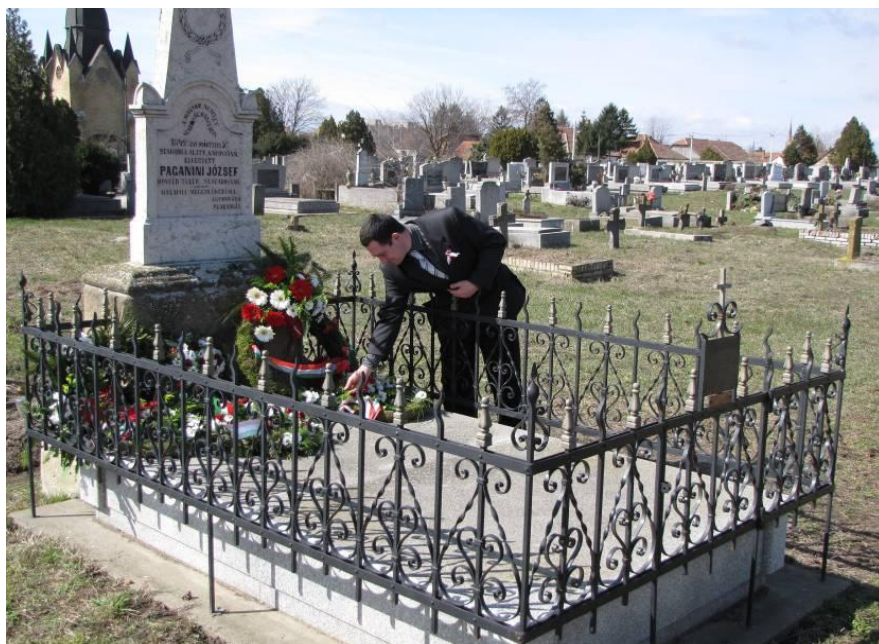
Internet az oktatási folyamatban

A helyes testhelyzet elhanyagolható (?)

Szakmai gyakorlat a szerb–magyar határon lévő egykori határőrháznál, a mórashalmi Zöld Községi Ház és Erdei Iskola közelében

Az 1849. márciusi győztes kaponyai csata emlékére nemzeti ünnepünkön a HŐK képviselői megkoszorúzták Paganini József honvéd százados sírját a Zentai úti temetőben

Jelentkezési lap

Újvidéki Egyetem
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
Szabadka

J E L E N T K E Z É S I L A P

Alulírott _____ jelentkezek a szabadkai Magyar Tannyelvű
Tanítóképző Kar felvételi pályázatára.

A) A jelentkező adatai

Vezetéknév, az egyik szülő neve és keresztnév:

Egységes törzsszám (JMBG): _____ Igazolványszám: _____

Születési hely és a születés dátuma: _____

Születési ország: _____

Nemzetiség: _____ Állampolgárság: _____

B) A jelölt tartózkodási helye és elérhetősége

Lakcím: _____

Ország: _____

Telefonszám: _____

Mobilszám: _____

e-mail: _____

C) A befejezett középiskolával kapcsolatos adatok

Iskola: _____ Szak: _____

Helye: _____ Ország: _____

A tanulmányok befejezésének éve: _____

A négy osztály átlagai: 1. __ 2. __, 3. __, 4. __ Érettségi, diploma osztályzata: __

Tanult idegen nyelv: _____

D) Egyetemi képzésére vonatkozó adatok

Volt-e valamely egyetemi kar hallgatója? igen nem

Ha igen, mely karra járt? _____

Tanulmányainak hányadik évében hagyta ott? _____

_____ naptári évben

Szabadkán, _____

A jelentkező aláírása

A szülőkre vonatkozó adatok

Apa

Vezeték- és keresztnéve: _____
Születési helye és dátuma: _____
Nemzetisége: _____
Iskolai végzettsége: _____
Foglalkozása: _____
Munkahelye (munkaszervezete): _____
Lakcíme: _____

Anya

Vezeték- és keresztnéve: _____
Születési helye és dátuma: _____
Nemzetisége: _____
Iskolai végzettsége: _____
Foglalkozása: _____
Munkahelye (munkaszervezete): _____
Lakcíme: _____

A jelentkező aláírása